

VOJAŠKI NAČRTI ZA BOSNO IN HERCEGOVINO

ZDA čakajo na zeleno luč zveze Nato

Rešitve srbskega zavzetja Bjelašnice in Igmana še ni

NAPAD NA SARAJEVO

Srbske in bosanske sile so se borile za nadzor gore Igman, strateške točke, ki nadzoruje poti, po katerih peljejo orožje v Sarajevo.

AVIANO, WASHINGTON, SARAJEVO - Ameriški državni sekretar Warren Christopher je v vojaškem oporišču zveze Nato, italijanskem Avianu, znova zagrozil bosanskim Srbom z letalskimi napadi, če ne bodo prenehali z napadi na Sarajevo. V ponedeljek bodo o tem v Bruslju odločali veleposlaniki držav članic Nata, vojaški strokovnjaki pa že razpravljajo o morebitnem napadu. Generalni sekretar zahodne vojske organizacije Manfred Woerner je izjavil, da svet ne sme dopustiti uničevanja mest: »ZDA in zveza Nato so pripravljene ukrepati, če bo treba.«

Mednarodna mirovna

posrednika lord Owen in Thorvald Stoltenberg sta skupaj s poveljniki mirovnih sil v Bosni razglasila, da nasprotujeta zahodnemu obratunu z bosanskimi Srbi.

Srbski vojaški poveljnik Radko Mladić je v »custvenem nastopu«, kot agencije opisujejo njegovo obnašanje na sarajevskih pogajanjih z muslimanskimi poveljniki, odgovoril najmočnejši državi sveta, da se njegova vojska ne bo umaknila z Bjelašnice in Igmana, dokler bo v okolici potekala »Alahova pot« za vojaško oskrbovanje Muslimanov. Mladićev politični voditelj Radovan Karadžić pa je zapletel pogajanja z zahtevo, naj sr-

bske sile na hribih okrog Sarajeva nadomestijo močne mirovne sile Združenih narodov. Pogajanja med srbskimi in muslimanskimi poveljniki naj bi se kljub neuspehu nadaljevala danes.

Poznavalci dvomijo, da se bodo brez dogovora med vojaškimi poveljniki nadaljevala za v ponedeljek napovedana pogajanja v Ženevi. V švicarski diplomatski prestolnici so poleg tega v soboto izbruhnili nemiri. Blizu 2000 bosanskih beguncev je skušalo med vzkljanjem proti mednarodni politiki do Bosne in Hercegovine prodreti v Palačo narodov. Švicarska policija je odgovorila z vodnimi topovi,

pri čemer je bilo nekaj policistov in demonstrantov ranjenih. Bosanski predsednik Alija Izetbegović, ki je odšel v Bruselj, da bi prisostvoval ponedeljkovemu odločanju v zvezi Nato o morebitnem obratunu z napadalci Sarajeva, pa je zahteval izredno zasedanje Varnostnega sveta Združenih narodov. Zenevska pogajanja po njegovem mnenju uzakonjajo genocid in nagrajujejo napadalce.

Medtem so Srbi na Hrvaskem že tretjič v tem tednu streljali na porušeni masleniški most in s tem onemogočili popravilo edine povezave južne Dalmacije z matično domovino. (Agencije)

OB 50. OBLETNICI PREŠERNOVE BRIGADE

Tudi po 50 letih pomenijo moč

Lado Ambrožič-Novljan pravi, da nam ni treba v Evropo, ker je Evropa tu, kjer smo

KRANJ - Odbor skupnosti borcev brigade Franceta Presernja je včeraj na kranjskem sejmišču priredil proslavo ob 50. obletnici ustanovitve Gorenjske - Prešernove brigade, ki je bila v sestavi 31. divizije, 9. korpusa NOV in POS. V pestrem kulturnem programu je vse navzoče pozdravil prvi poveljnik 9. korpusa ter prvi general nove slovenske vojske NOV in POS Lado Ambrožič-Novljan in jih v svojem govoru spomnil na dogajanje v Sloveniji in na Gorenjskem pred 50 leti.

Prešernovce, vse borce in aktiviste Gorenjske in Slovenije, je imenoval generacijo, ki je v svojem času za svojo domovino naredila zelo veliko castivrednih dejanj. Prav zaradi tega tudi po 50 letih se vedno predstavljajo določeno moč. Po njegovem mnenju Slovenija ne more v Evropo, ker je Evropa že tukaj. »Ne smemo dopustiti, da v našo državo prihajajo tuji kapitalisti in razpolagajo z našim kapitalom,« je dejal Ambrožič in se vprašal, zakaj ne pridejo k nam s svojim kapitalom. »Premalo se zavedamo, da je napad na gospodarstvo lahko hujski od napada z orožjem,« je menil Ambrožič in dodal, da bi slovenski narod potreboval nekoliko več ponosa, saj mu ga že zmanjkuje. Prešernovci so prvemu slovenskemu generalu ob tej slovesnosti podelili spominsko plaketo za aktivno delovanje na slovenskem okupiranem ozemlju. (D. H.)

Več na 8. strani

Prešernovci ob 50. obletnici (Foto: Tomi Lombar/TRIO)

BRUSELJ / ZDAJ POČIVA V DRUŽINSKI GROBNICI

Poslednji pozdrav kralju Baudouinu

BRUSELJ - Včeraj je bila v Bruslju pogrebna svečanost za kraljem Baudouinom. Prisostvovali so ji najvišji predstavniki skoraj vseh večjih držav sveta, med njimi italijanski predsednik Scalfaro, ki se je ob tej priložnosti rokoval s savojskim prestolonaslednikom Vittorio Emanuelejem. Osrednja slovesnost je bila v katedrali Saint Michel, kamor so krsto prepeljali iz kraljevske palače s sprevedom po mestnem središču, kjer se je zgrnila velikanska množica globoko

ganjenih ljudi, nakar so pokojnika pokopali v družinski grobnici znotraj cerkve Notre Dame v laekenskem gradu. Med cerkvenim obredom je kraljeva vdova Fabiola poskrbela za iznenadenje: Baudouinov sodelavec in pisatelj je prečital pričevanje mlade Filipinke, ki so jo v Belgiji prisilili k prostituciji, kar je markisoga spravilo s tira, a tudi opozorilo, da je kljub vsemu vendarle potrebno stopiti v korak s časom.

Več na 7. strani

ITALIJA / GOST PROMET NA CELOTNEM CESTNEM OMREŽJU

Včeraj prvi poletni beg

Kolone vozil so se vile zlasti po »avtocesti sonca« proti morju in jugu - V dveh nočnih nesrečah so umrli trije 17-letni fantje in pa oče in sin

RIM - Pa je le prišlo do množicnega odhoda Italijanov na počitnice - tako so včeraj zatrjevali poklicani, ki so imeli na voljo podatke o cestnem prometu na celotnem italijanskem omrežju. Promet je bil vsepovsod živahnejši kot v prejšnjih dneh, gostejši kot ob zadnjih koncih tedna, vendar ne tako zadušljiv kot v »zlatem obdobju« italijanskega gospodarstva. Če je bil beg iz večjih mest res množičen, pa ni mogoče vedeti, za koliko casa je večina oseb odšla na pot: prevladuje namreč precej upravičeno mnenje, da se je veliko družin pod silo razmer odločilo za krajše počitnice kot v prejšnjih letih. H gostemu avtomobilskemu prometu pa je nekaj nedvomno prispevala tudi stavka strojevodij (oklinala ga je njihova avtonomna sindikalna organizacija), ki se je začela včeraj zvečer in se bo zaključila v ponedeljek zjutraj. Na »pocitniških« cestah pa je prišlo tudi do nesreč, ki so terjale tudi nekaj smrtnih žrtev.

Kot je že v italijanski tradiciji, so bila najbolj zasile vse cestne povezave, ki vodijo proti jugu oziroma proti morskim letovišcarskim krajem. Največ potrpljenja so včeraj morali imeti vozniki in vsi njihovi sopotniki, ki so iz severno-zahodnega predela države zeleli priti na

pešcene obale Romagne. »Avtocesta sonca« je tudi včeraj prezivila hud dan, ko so se kolone vozil pomikale proti zazeljenemu morju: zaradi izredno gostega prometa so vozniki več kot 200 kilometrov morali voziti izredno počasi, ze itak zmerno vožnjo pa so upočasnile se manjše nesreče, ki pa so v glavnem povzročile le gmočno škodo. Do prvih zastojev je prihajalo v višini dovoza Modena - Sever, dodatno pa se je vožnja umirila v višini Reggio Emilie, tako da so avtomobili »po polže« zapuščali avtocesto pri zadnjem izhodu pri Cattolici.

Do prejšnjih zastojev je včeraj prihajalo nekaj stotin kilometrov nize, in sicer na južnem delu avtoceste A14, ki vodi na Gargano. Najbolj kritično je bilo v opoldanskem času pri izhodu Poggio Imperiale, kjer se je nabralo osebnih vozil za 10-12 kilometrov dolgo vrsto.

Zelo gost je bil promet tudi v Lombardiji, v Piemontu in na avtocesti za Brenner, kjer se je zaradi prometne nesreče promet za nekaj ur zelo upočasnil. V višini Brikna se je namreč prevrnila prikolica, zaradi česar so del avtoceste za nekaj casa zaprli, promet pa skušali preusmeriti na navadne ceste. V Lombardiji je bil gost promet na predelu »avtoceste sonca« in pa na cestah, ki vodijo proti priljubljenim

jezerom in pa tudi v smeri proti Benetkam. V sosednjem Piemontu je bila največja koncentracija vozil na cesti v smeri Aoste in Ligurije, zelo gost promet pa se je včeraj vil tudi po cestnem omrežju doline Aoste.

Vendar pa se najhujše prometne nesreče niso zgodile, ko je bil promer najbolj gost. Vzroki nočne nesreče, v kateri sta izgubili življenje dve osebi, dve pa sta bili ranjeni, se niso povsem znani. Do nesreče je prišlo v noči med petkom na soboto v bližini izhoda Casalbuono na avtocesti Salerno-Reggio Calabria: v nesreči sta umrla 44-letni Martino De Marco iz Taurianove, ki pa je živel na Holandskem, in njegov 14-letni sin Massimo, ranili pa sta se 43-letna Martinova žena Tjetje Visser in 18-letna hčerka Maria Concetta. Družina De Marco se je peljala s fiatom cromo, ki je silovito tresel v ograjo. Tri mlade žrtve pa je zahtevala nočna vožnja v troje na vespi: gre za tri 17-letne prijatelje, ki so se v soboto zjutraj vracali domov iz disca, ko so se na pokrajinski cesti blizu Lucece zaleteli v fiat uno. Omar Capocchi, Walter Castagna in Gino Moroni so - tako so povedali njihovi prijatelji - večkrat uporabljali vespo kot mali avtobus, vendar jim je bila sobotna vožnja usodna.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

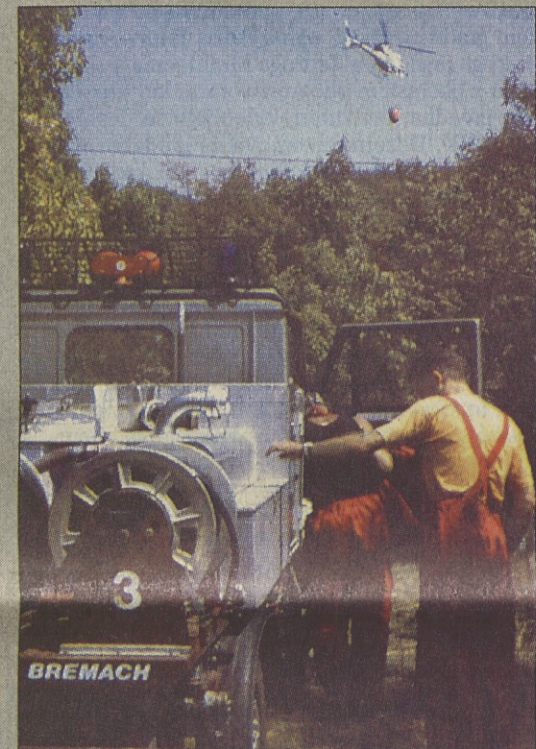
Umrli Lucio Libertini

Senator Lucio Libertini, siva eminenca Stranke komunistične prenove, je podlegel včeraj neozdravljivi bolezni. Predsednika senata Spadolini in vlade Ciampi sta ob sožalju poudarila njegovo neumorno delo na političnem in parlamentarnem prizorišču za boljšo bodočnost Italije. Pogreb bo jutri.

..... stran 2

Nad požar pri Slivnem celo s helikopterjem

Namesto toliko pričakovanega dežja je začela pihati burja, tako da je nevarnost požarov tudi v Furlaniji-Juljski krajini vse večja. Pri Slivnem, kjer je včeraj dvakrat gorelo, so se ognja lotili celo s helikopterjem.

..... stran 3

Tina Anselmi komisar tržaške KD

Vsodržavni tajnik KD Mino Martinazzoli je včeraj imenoval sen. Tino Anselmijevo za komisarja tržaške KD. Njegovo potozo je navdušeno pozdravil bivši pokrajinski tajnik Silvano Magnelli. Notranja desnica pa je jezna in napoveduje sodelovanje z Listo za Trst.

..... stran 3

Občina Trst: zadnja seja skupščine

Tržaški občinski svet bo danes zaprl vrata in odprl pot komisarski upravi. Predčasne občinske volitve bodo 21. novembra.

..... stran 3

Gorica - Spustil se je zastor nad 12. filmskim festivalom

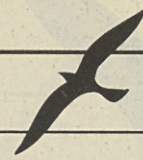
S slovesno podelitvijo nagrade Otarju Iosellianiju in Robertu Faenzi se je sinoči v Gorici sklenil 12. filmski festival za nagrado S. Amidel. Slovesne podelitve so se udeležili znani italijanski filmski delavci ter seveda nagrajenca. V ožji izbor za nagrado je prišlo osem filmov.

..... stran 5

Obletnica Hirošime

Mir zdaj je bilo geslo petkovega zborovanja in spreveda z baklami, ki ga je v Gorici pripravila humanitarna ustanova Caritas in s tem hotela opozoriti, ob 48. obletnici Hirošime, na podobno tragedijo, ki se odvija v Bosni. Udeleženci spreveda, v glavnem mladi, so s prizganimi baklami šli s Travnika do ljudskega vrta.

..... stran 5

NOVICE

V Folignu umorili
13-letnega dečka

FOLIGNO (PERUGIA) - Okrog 600 metrov od kraja, kjer so oktobra lani našli truplo malega Si-moneja Allegrettija, je včeraj nasel smrt 13-letni Lorenzo Paolucci iz Ascoli Picena: morilec mu je s kamnom prebil lobanjo. Preiskovalci so doslej za-držali nekega 20-letnega mladeniča, ki prebiva na področju Foligna. Kaj več pa se ni izvedelo, saj je preiskava zavita v strogo tajnost.

Mali Lorenzo je bil na počitnicah pri dedu in babi-ci. Okrog 11.30 je odšel na sprehod s kolesom, ki ga je kmalu zatem pustil ob cesti in pot nadaljeval pes. Ko ga ni bilo domov, so domači ob 14.15 sprožili alarm. Zacepla se je široka akcija, katere so se udeležili tudi gasilci, helikopterji in enote s po-sebej izurjenimi psi. Ze po eni uri je prislo do tra-gičnega odkritja: našli so njegovo truplo, okrog 30 metrov stran pa okrvavljen kamen, s katerim mu je morilec prebil lobanjo, ter uro. Na terenu so bili znaki, da je nekdo truplo vlekel, iz cesar domne-vajo, da Lorenzo ni bil umorjen na kraju, kjer so ga našli.

V Vidmu srečanje
za rešitev občinske krize

VIDEM - V Vidmu bi lahko že 23. t.m. izvolili no-vega župana, ki naj bi bil Claudio Mussato (KD); istocasno naj bi izvolili tudi novi občinski odbor. Nacelniki svetovalskih skupin so se namreč na včerajšnji seji dogovorili, da bodo najprej proučili programski dokument in se sele pozneje dogovori-li o porazdelitvi raznih odbornikov. Nacelniki sve-tovalskih skupin se bodo ponovno srečali v sredo.

Septembra v Gorici
lutkovni festival in seminar

GORICA - Od 12. do 19. septembra bo na Go-riskem gradu že drugi »Alpe Adria Puppet Festi-val«, ki ga organizira Zadruga Multithema v sode-lovanju z občinskim odborom za kulturo. Le-tošnja izvedba, pri kateri sodelujejo se deželna uprava FJK, Deželna ustanova za gledališče in Stalno gledališče FJK, medtem ko sta pokrovitelja italijansko zunanje ministrstvo in Skupnost Alpe-jadran, je posvečena predvsem odnosu med gla-sbo in animacijo. Na festivalu bodo sodelovale znane skupine iz raznih držav, točen program pa bodo predstavili v začetku septembra. Tudi letos bodo v okviru festivala organizirali seminar, ki se ga lahko udeleži le 16 oseb iz območja Alpe-Ja-dran. Seminar bosta vodila hrvaški režiser Zlatko Bourek in slovenski umetnik Edi Majaron, sodelo-val pa bo se slovenski glasbenik Lado Jakša. Inte-resenti lahko pošljejo prijave s kratkim življenje-pisom do 30. avgusta na naslov: Alpe Adria Puppet festival - Multithema, B.go castello, 26 - 34170 Go-rica. Za dodatne informacije pa je treba telefonirati tajništvo festivala: 0481/533003.

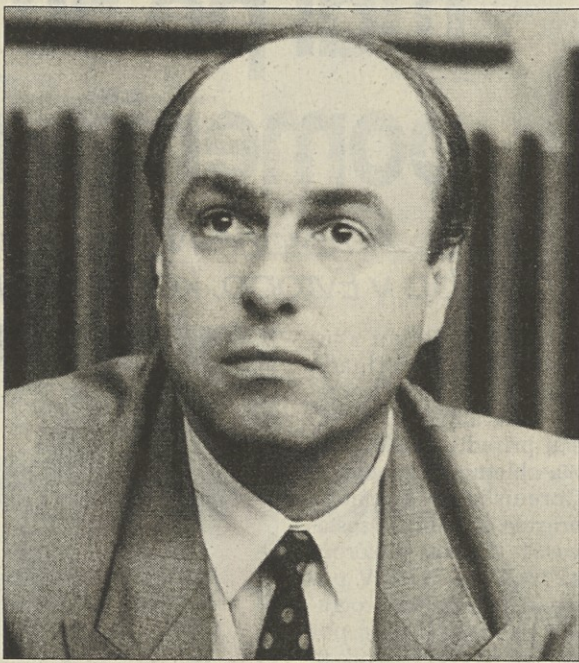
PRVE TEŽAVE ZA NOVO DEŽELNO VLADO

»Izobčen« zastopnik PRI
Ostro soočanje v DSL

Zelena lista kritična do tajnika Occhettove stranke

TRST - Dezelna vlada Furlanije - Julijske kraji-ne, ki se je rodila prej-snji teden, je ze v vrtin-cu polemik. Rimsko vodstvo republikanske stranke je namreč pozva-lo podpredsednika od-bora Gianluigija D'Orlandija naj tako odstopi, ker je njegovo zadržanje v popolnem nasprotju z usmeritvijo PRI, ki je v vsakem smislu popolno-ma alternativna Severni Ligi. Prve korake Fonta-ninijevega odbora pa bo-do nedvomno pogojeva-la tudi precej različne ocene o novi vladi, ki prihajajo iz vrst DSL, kjer se pogloblja razko-rak med stalisti tajnika Elvia Ruffina in sveto-valske skupine.

Spori v PRI so vse-kakor precej čudni in pričajo o hudi krizi, ki jo doživlja tudi ta stranka. D'Orlandija, ki je dežel-ni sekretar svoje stranke (!), je »izobčil« trzaski tajnik PRI Paolo Casti-gliogio, ki pravi, da zasto-pa stalista Rima. Casti-gliogio sicer priznava, da je PRI pristala na izvolit-ev odbora Severne Lige, se ni pa izrekla za nepo-sredno sodelovanje D'Orlandija v koaliciji. Republikanci sicer priz-navajo, da je Liga sad povsem upravičenega protesta ljudi, politično gledano pa nimajo nič skupnega z njo. Ne sme-mo pozabiti, da je bil

Podpredsednik Dežele Gianluigi D'Orlandi (KROMA)

edini deželni zastopnik PRI izvoljen na osnovi volilne povezave z DSL. Prav v Occhettovi stranki se medtem po-glablja razkorak med deželnim tajnikom in svetovalci. Ruffino je ne-gativno ocenil program-sko usmeritev Fontani-nijeve vlade, Travanut in kolegi pa gledajo na zadevo iz zelo različnega zornega kota. Politicna izhodišča nove koalicije jasno pričajo, da smo pred demokratično vla-do, ki nima nič skupne-ga z desnico, podčrtujejo svetovalci DSL. V pri-merjavi z izhodišči

prejšnjih vlad raznih Biasuttijev in Turellov se je Fontanini jasno opredelil za obračun s politično in upravno preteklostjo Furlanije-Ju-lijske krajine. Ruffino pa očitno ni povsem tega mnenja.

Deželni svetovalci DSL pozitivno ocenju-jejo predvsem predse-dnikova stališča o proble-mih sožitja, narodnih manjšin in okrepljene mednarodne vloge de-zelne uprave. Precejšnje pomanjkljivosti pa je opaziti pri obravnavi drugih vprašanj, kot so na primer gospodarstvo,

zdravstvo in skrbstvo, kjer prihajajo do izraza nedorecena oziroma se zelo nejasna stališča Bossijevega gibanja. Fontaninijev odbor je manjšinski in zaradi tega politično gledano zelo šibak. Iz stališča sveto-valcev DSL (deželni svet bo predsednikov pro-gram ocenil v terek) ja-sno izhaja nujnost poli-tičnega razčiščenja, do katerega bo prišlo jeseni. Razčiščenje bo zadevalo deželni odbor, a očitno tudi odnose znotraj DSL.

Zelena lista v tiskovni noti glasno očita dežel-nemu sekretarju DSL, da se ne zaveda novosti in razkoraka s preteklostjo, ki ga predstavlja novi odbor. Nacelnik skupine Paolo Ghersina obtožuje Ruffina, da ne razlikuje med Longom (predstav-nikom stare KD) in no-vim predsednikom de-zelnega sveta Deganom, ki odraža nova gledanja katoliške stranke.

Po mnenju zelenih je Ruffino v bistvu nostal-gik preživelih koalicij KD-PSI, sedaj pa skuša zaigrati se tvegani bridge s socialisti in s Komun-istično prenovalo. Zelo po-lemična nota se zaklju-čuje z ugotovitvijo, da so si stalista Zelene liste in svetovalcev DSL zelo blizu in da je treba po-možnosti vztrajati na po-ti sodelovanja med tema dvema silama.

Tudi
Neapelj
bo vodil
izredni
komisar

NEAPELJ - V Neap-lju so v glavnem z o d o b r a v a n j e m sprejeli odločitev prefekta Umberta Improte o imeno-vanju izrednega ko-misarja, ki bo odslej vodil Obcino. Za ta korak se je Improta odločil zaradi izred-no hude upravne pa-ralize, ki predstavlja nevarnost za javni red in mir: preprical se je namreč, da pro-racuna ne bodo mo-gli odobriti do do-ločenega roka, in si-cer 24. avgusta. Tako bi po nepotrebnem izgubljali čas, je se pojasnil Improta, saj občinski svet ozna-čuje pravo brezvla-dje. Po lanskih ju-nijskih volitvah so večino sestavljali predstavniki KD-PSI-PLI, ki so lahko računali na 51 gla-sov (od skupnih 80). Zatem so razne are-tacije in drugi sodni ukrepi večino moc-no naceli, saj so pri-zadeli 18 svetoval-cev (predzadnji je bil zupan). Izredni ko-misar Aldo Marino bo nastopil v terek.

Doslej so v nea-peljski pokrajini su-spendirali že 23 občinskih svetov (kar 12 zaradi suma, da se je vanje vrnilo podzemlje).

PALERMO / CAPRIA VSE TAJI

Podkupnine:
na Siciliji
kot v Milanu

PALERMO - Krscan-skodemokratiški državni poslanci Calogero Man-nino, Rino Nicolosi, An-gelo La Russa in Severi-no Citaristi, bivši podtaj-nik KD Sergio Mattarel-la, socialistična poslanka Nicola Capria in Nino Buttitta ter senator De-mokracijske stranke levi-ce Michelangelo Russo, ki jih je palermsko tozilstvo obtožilo korupcije oziroma kršenja zakona o javnem finansiranju strank, so bili sestavni del enake strukture za nezakonito upravljanje zakupov javnih del, kakršna je bila ona, za-ridi katere je stekla v Mi-lanu sodna akcija »cistih rok«. Tako piše v obtož-nici, ki sloni na izpove-dih dveh vpletenih grad-benikov, Filippa Sala-moneja iz Agrigenta in Giuseppea Costanza iz Catania, pa tudi se dru-gih podjetnikov širom po Siciliji.

V bistvu gre za to, kot so povedali preiskoval-cem, da je vsak podjet-nik, ki si je hotel pridobi-ti javno delo, moral za to plačati enemu ali ste-vilnejšim politikom go-tovo denarno vsoto. Ob-toženi politiki v glavnem to zanikajo oziroma za-devo drugače razlagajo, češ, denar ni sel meni osebno, ampak stranki, sicer pa, ali ne sme kdor koli prostovoljno finan-sirati te ali one politične

sile? Toda podjetniki tr-dijo nasprotno: podku-pnine so nam naravnost izsiljevali...

Za plačevanje »tan-gent« so ustvarjali crne sklade in sicer na ta način, da enega dela do-bicka niso beležili, nato pa ta del položili v racu-ne pri kreditnem zavodu Banca di Girgenti iz gru-pe Dominion, ki je tudi sam predmet sodne prei-skave zaradi blagajniške vrzeli 100 milijard lir. Iz teh računov je denar ro-mal v blagajne dveh naj-močnejših vladnih strank.

Podobno kakor pred-včerajšnjim Mattarella, ki naj bi prejel med lan-sko volilno kampanjo od nekega podjetnika »pod-poro« 50 milijonov lir v gotovini in bencinskih kuponih, tako se je vče-raj tudi socialistični po-slanec Nicola Capria od-povedal svojima funk-cijama predsednika po-slanske skupine in clana dvozbornične komisije za ustavne reforme. Predsednika parlamen-tarnega odbora za iz-dajanje pooblastil o sod-nem pregonu je zaprosil, naj ta odbor nemudoma sklice, da se zadeva brz razčisti, sicer pa zatrjuje, da ima cisto vest, da ni v nicemer vpleten v ne-postene posle, zaradi ka-terih ga palermsko državno tozilstvo po-stavlja na zatožno klop.

RIM / SOŽALJE SPADOLINIJA IN CIAMPIJA

Včeraj nenadno umrl
senator Lucio Libertini

Pogreb vidnega zastopnika SKP jutri zjutraj

RIM - V rimski bolni-snici Sant'Eugenio, ka-mor so ga prepeljali vče-raj zjutraj zaradi nenad-nega poslabšanja zdrav-stvenega stanja, je umrl v 71. letu starosti pred-sednik senatorske skupi-ne Stranke komunistične prenovne Lucio Libertini. Podlegel je raku, katere-mu se je do zadnjega upiral z nenavadno di-namičnim političnim in parlamentarnim delom. Pokojnega bodo položili jutri zjutraj na pare v se-natu, kjer mu bodo iz-rekli slovo tovarishi iz SKP ter predstavniki drugih strank in osred-njih državnih institucij.

Med njimi bo pred-sednik senata Giovanni Spadolini, ki je ob izra-zih sožalja Armandu Cossutti in pokojniko-vim svojem poudaril Libertinijevo zvestobo parlamentu ter njegovo neuklonljivost v pri-zadevanjih za uveljavitev lastnih idealov in sve-tovnonazorskih nacer.

Predsednik ministr-skega sveta Carlo Aze-gio Ciampi je v brz-objavi družini podčrtal brezkompromisno an-gaziranost rajnega v boju za boljše bodočnost Ita-lije, tajnik Socialistične stranke Italije Ottaviano Del Turco pa je izjavil: »Ob bolečini zaradi prezgodnjega slovesa od senatorja Libertinija naenkrat zbledijo vsi razlogi za globoka na-sprotja med njegovimi političnimi boji in ustreznimi boji refor-matorskih socialistov.« Sam predsednik Stranke komunistične prenovne Cossutta pa je naglasil, da bi morali delovni

Lucio Libertini

ljudje ohraniti pokojnika v spoštljivem spominu.

Lucio Libertini se je rodil 1. junija 1922 v Ca-tanii, pridobil univerzi-teno diplomlo iz politi-čnih ved in se specializi-ral v ekonomskih stu-dijih, njegovo politično pot pa označuje tipično opozicijska usmeritev, zasejana z vehementnim nastopanjem tako zno-traj strankarskega življenja kakor v parlamen-tu - od tod mu tudi na-ziv »rjovečega leva ita-lijske levice«. V resni-ci je znal biti na moc piker in polemicien, ven-dar vselej natančen, te-meljito poučen, kar je pac odraz njegovega bo-gatega kulturnega, hu-

manega in političnega premoženja. Leta 1943 se je vpisal v PSI, v casu 1951-56 je bil ze v vodst-vu Zveze neodvisnih so-cialistov, leta 1964 pa je bil med ustanovitelji So-cialistične stranke prole-tarske enotnosti (PSIUP); leta 1972 je vstopil v KPI, bil večkrat poslanec in senator, leta 1991 pa je bil soustanovitelj SKP, katere je bil od januarja 1992 član vodstva, a med drugim se član se-natne komisije za pro-racun.

Izrecno se je tudi zav-zemal za priznanje manjšinskih pravic slo-venski narodnostni sku-pnosti v Furlaniji-Julj-ski krajini.

TRST / KRATKE KOLONE LE PRI ŠKOFIJAH, PESKU IN KOKOVEM

Živahen promet brez zastojev
na cestah in mejnih prehodih

TRST - Gost, vendar brez zastojev - tako so poklicani označevali včerajšnji promet, ki je potekal po deželnem ce-stnem omrežju, kot ponavadi pa so po-sebno pozornost namenili avtocestam in mejnim prehodom. Ce je se kdo ra-bil potrdilo, da ljudje manj potujejo kot v prejšnjih letih, je to dobil iz vče-rajšnjih podatkov, so zatrili predstavi-niki organov javne varnosti, čeprav je Trst nekoliko varljivo merilo, ker je ce-stni osebni promet v smeri Trst oziro-ma Istra in Dalmacija zastal pred leti, ko je izbruhnila kriza v bivši Jugosla-viji.

Vseeno pa je včeraj v trzaski pokraji-ni promet bil najbolj živahen prav v smeri mejnih prehodov s Slovenijo in to tistih, ki vodijo proti morju. Tako so se edine kolone osnoval pri Škofijah in Pesku: na prehodu iz Italije v Slove-nijo je bilo treba včeraj v »spicah« na Škofijah čakati do 40, na Pesku pa nekaj več kot 10 minut. Gost promet se je včeraj vil tudi po deželnih avtoce-stah, se najbolj živahen je bil v smeri proti Trbižu, pri izhodu pri Ukvah so

se večkrat ustvarile kolone, dolge slab kilometer, vendar pa do pravih za-stojev ni prislo. Daljše vrste so se nabi-rale pred mejnim prehodom Kokovo, kjer pa so na prehod meje morali caka-ti predvsem avtobusi. Na tem mejnem prehodu so bile navadno daljše kolone vozil, ki so zelela v Italijo kot pa iz nje.

Več prometa kot v prejšnjih dneh je bilo tudi na avtocesti A4, daljše vrste pa so se ustvarile pri izhodu pri Latisa-ni, od koder se potem cepi cesta za le-tovisarski kraj Lignano. Na osnovi teh podatkov je mogoče trditi, da se je naj-več ljudi odpravilo na morje, seveda pa ni mogoče vedeti, ce so sli samo za dva dni ali za daljše počitniško ob-dobje. Prav glede »istrske smeri« pa so organi javne varnosti izjavili, da se je na kakšno julijsko soboto precej več oseb odpravilo na bližnje slovenske ali hrvaske plaze kot pa včeraj. Vče-rašnjim dopustnikom pa je slo na roko tudi vreme, saj se je vročina nekoliko omilila zaradi vetra in zmanjšanja sto-pnje vloge v zraku, napovedanega de-žja pa zaenkrat ni od nikoder.

Kolona vozil čaka pred mejnim prehodom pri Pesku (Foto Krizmančič/KROMA)

VOJNA / AKCIJA "MIR SADA"

"Blaženi graditelji miru"
odpotovali proti Splitu

TRST - Mirovniški po-hod od Splita in Sarajeva se nadaljuje; prireja ga Združenje "Blaženi gradi-telji miru", ki se s svojimi močmi obračajo na pri-stojne organe, da bi po svojih močeh prispevale za prekinitve bombardi-ranja najbolj ogroženih predelov bivše Jugoslavije.

Pohod mirovnikov, ki se odvija pod geslom "Mir sada" je predvče-rašnjim odpotoval iz Splita in dosegel Prezer, ki se nahaja na meji Bo-sne-Hercegovine, torej po-dročja, ki ga nadzirajo Hr-vati. Organizacija mirov-niskega gibanja pričakuje

v teh dneh prihod 500 prostovoljcev, s cimer bo stevalo vseh tistih, ki na-meravajo pomagati lju-de-m v velikih stiski, dose-glo 1.500 oseb. Združenje "Blaženi graditelji miru" ob tem poziva vse, ki ze-ljijo priskociati na pomoč osebam v velikih težavah, da se telefonsko obrnejo na zunanje in notranje ministrstvo ter na tajnist-vo Vatikana (telefonske številke so naslednje: no-tranje ministrstvo 06-46671, zunanje ministrst-vo 06-3613734, Vatikan pa 06-69885088), kjer bo-do prejeli vsa potrebna navodila.

CEDAD / SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SVETA SLOVENSКИH ORGANIZACIJ

Pozornost Beneški Sloveniji

CEDAD - V sredo je bila seja iz-vrsnega odbora Sveta slovenskih organizacij v Cedadu. Seja je bila razširjena in so se je udeležili tudi nekateri drugi kulturni delavci in predstavniki organizacij. Pred de-lovno sejo je bila na sporedu poca-stitev letošnjega biseromašnika msgr. Pasquala Gujona, ki je skupaj z msgr. Valentinom Birtičem (zara-di zadržanosti ga bo SSO pocalila ob drugi priliki) slavil ta pomem-ben duhovniški in življenjski jubi-lej. Predsednica Marija Ferletić je v svojem voščilnem nagovoru jubi-lantu iskreno čestitala in se mu zahvalila za dragoceno delo, opravljeno v korist slovenskih ver-nikov in odločno obrambo slove-nškega jezika v cerkvi ter izven nje. Msgr. Gujon se je prisrčno zahvalil

za voščila in spominska darila ter podčrtal glavne točke svojega dol-gega duhovniškega in narodnega delovanja v Beneški Sloveniji. Oba duhovnika-jubilanta sta posebelje-na Cederma, ki neustrašeno de-lujeta tudi danes in pomenita kaži-pot beneskim ljudem.

Seja izvršnega odbora je bila v celoti posvečena vprašanjem Be-neske Slovenije. Uvodno in izcr-pno poročilo je podal podpredse-dnik za videmsko pokrajino Riccar-d Rutar, ki je predvsem osvetlil današnji položaj in obstoječe stanje znotraj slovenske narodne skupno-sti. Problemov je veliko in vsi ti zahtevajo postopno in smotrno reševanje. Posebno pozornost je podpredsednik posvetil odnosom znotraj društev in skupin, ki so si

miselno blizu in so si sorodni, ven-dar pa nastajajo med njimi tudi trenja in nesporazumi, kar vsekakor onemogoča pravo sodelovanje in večjo enotnost. Prav tako so bili predmet razgovora odnosi z drugo krovno organizacijo, posebej pa se glavne ustanove in tisk v Beneški Sloveniji. Vsemu temu je treba po-svetiti vedno večjo pozornost. Pri tem je zlasti pomembna vloga dvojezične sole v Spletu, pa tudi glasbene sole, ki gotovo imata svojo edinstveno mesto v beneskem okvi-ru. V debato so posegli tudi drugi člani odbora in prisotni beneski predstavniki ter tako pripomogli k večjemu poznavanju problematike in položaja danes v Beneski Slove-niji. Na sporedu je sedaj podoben sestanek tudi v Kanalski dolini.

POLITIKA / NEPRIČAKOVANA POTEZA

»Pogumna Tina«
na čelu tržaške KDBivši tajnik Magnelli navdušeno pozdravlja,
desnica pa se pripravlja na objem z LpT

Tina Anselmi, znana in priljubljena predsednica parlamentarne komisije o prostozidarski lozi P2, je od včeraj komisar tržaške Kršćanske demokracije. Imenoval jo je vsedrjavni tajnik Mino Martinazzoli na zahtevo (zdaj že bivšega) pokrajinskega tajnika Silvana Magnellija, potem ko so se krajevne zmerne in desničarske struje glasno uprle nastajajoči ljudski stranki. Prihod Anselmijeve bo še dodatno poglobil razkol v tukajšnji KD. Njen odprtejši del bo sledil Martinazzoliju in novi stranki, notranja desnica pa bo postopoma zanesljivo skočila v naročje Listi za Trst.

Magnelli je navdušeno pozdravil Martinazzolijevo potezo. V tiskovni noti poudarja, da gre za odlično rešitev, ki je bila nujna, potem ko se je del KD opredelil proti toku zgodovine (Magnelli govori tudi o stalisti, ki so nevarna za sožitje) in začel namerno sabotirati rojevanje Ljudske stranke. Tajnik očitno ni hotel biti več talec strankinih veljakov in oblast-nih komponent, ki ni so marale njegove politike odprtosti in njegove kritik na račun nacionalistne desnice.

Nostalgiki stare KD so seveda zelo ostro reagovali na imenovanje komi-

Komisar tržaške Kršćanske demokracije Tina Anselmi

sarja, saj so upali, da bodo na prvi seji pokrajinskega vodstva, ki je bila sklicana za začetek septembra, odstavili preveč naprednega Magnellija. Rim jim je sedaj prekrizal račune. Se pred imenovanjem Anselmijeve se je Dario Locchi, eden pučistov stare KD, opredelil za obnovitev zavezništva z Listo, »v upanju, da se slednja ne bo preusmerila na desno«. Bivši devinsko-nabrezinski zupan (blagor njemu!) očitno misli, da je LpT sredinska ali celo levostridska stranka.

Anselmijeve najbrz ni

treba posebej predstavljati. Bila je dolgo let senatorka, nekaj časa tudi minister za delo, trenutno vodi vladno komisijo za enake možnosti. Na zadnjih volitvah ni bila več izvoljena v Palaco Madama. Bila je v partizanih in dolgo let med sodelavci pokojnega Alda Mora. Širša javnost pa jo pozna predvsem kot borbeno in pogumno predsednico komisije o lozi P2. V tej vlogi se je zamerila marksateremu politiku (tudi v svoji stranki). Velja za zgled postene in resnega politika. (S.T.)

SUŠA / PROTEST PREBIVALCEV MAČKOLJ, PREBENEGA IN KRIŽPOTA

Že kroničen problem
pomanjkanja vode

Prizadeti občani zelo kritični do ravnanja uprave

DAMIANA OTA

Poletna vročina in suša prinasata prebivalcem Mačkolj, Prebena in Krizpota vsako leto tudi neprijetnosti z dobavo vode. Že več let se namreč v tem času pojavlja obvestilo občinske uprave, ki najavlja prekinjanje dobave vode: v glavnem je utemeljitev sušno obdobje. Na dlani pa so tudi veliki problemi na vodovodnem omrežju.

Letos se problem predstavlja v izostrenih razseznostih. V Mačkoljah, Prebenu in Krizpotu so že od julija vodne pipe »neuporabne« po več ur dnevno, v zadnjih dneh pa se je stanje še poslabšalo in izzvalo med prebivalci organizirano zahtevo po dokončni rešitvi tega nevzdržnega stanja. Z datumom preteklega 29. julija je bilo tako s spremnim pismom v dokaj ostrih tonih odposlanih dolinskemu županu Pecniku okrog 150 podpisov Mačkoljanov.

Včeraj jutraj pa so se prizadeti občani množično predstavili na dolinskem županstvu in izrazili svoje ogorčenje na srečanju z odbornikom za kmetijstvo Gherbassijem, z načelnikom tehničnega uradga Cosmo in županom Pecnikom, ki je sicer v teh dneh na krajšem dopustu.

Glede na velike in hude razseznosti problema, ki že vrsto let prizadeva prebival-

Poslopje pred Mačkoljami, kjer so naprave za črpanje vode za potrebe krajanov (Kroma)

ce teh treh vasi, je bilo srečanje v sejni dvorani občinskega sveta upravičeno razburjeno. Zbrani so predstavnikom občinske uprave izrazili svoje nelagodje, vsakodnevne težave tudi higijenske in zdravstvene narave, ki jih ustvarja gradbenimi posegi krajevne uprave že več let. Nekatera dela so bila tudi uresničena, se vedno pa vodovod ni v stanju, da bi popolnoma krl potrebe krajanov, saj je uporaba očitno višja od dovoljen količine vode. Trije hranilniki, postavljeni na Montu, v Mačkoljah in v Prebenu, pa niti ne rešujejo zaskrbljujočega

ba, ko so se težave z vodovodnim omrežjem (priključenim med drugim na miljskega, kar ustvarja večje stroške glede na višjo ceno kubičnega metra vode) začele pojavljati cedalje huje. Obnova javnega omrežja je torej med večjimi gradbenimi posegi krajevne uprave že več let. Nekatera dela so bila tudi uresničena, se vedno pa vodovod ni v stanju, da bi popolnoma krl potrebe krajanov, saj je uporaba očitno višja od dovoljen količine vode. Trije hranilniki, postavljeni na Montu, v Mačkoljah in v Prebenu, pa niti ne rešujejo zaskrbljujočega

stanja. Kot opozarja odbornik Gherbassi, gre ob tem tudi upoštevati zakonska določila, ki ne dovoljujejo, da bi voda v hranilnikih postajala več kot šest ur zaporedoma.

Se to noc so bile vasi brez vode, upravitelji pa zagotavljajo, da gre za vamašne razloge: nove vodovodne cevi je bilo treba namreč prečistiti. Odtod poziv prebivalcem, naj vodo začasno pred uporabo prekuhajo. Stanje naj bi se torej v kratkem izboljšalo. Sicer so prizadeti prebivalci že za tork jutraj napovedali novo, odločnejšo protestno pobudo proti upravi.

UPRAVE / JUTRI KOMISAR

Občinski svet:
drevi zadnjič
pred razpustom

Tržaški občinski svet bo nocoj podpisal svoj mrliski list. Mestno upravo bo jutri prevzel vladni komisar (morda bo to Sergio Ravalli), 21. novembra pa bodo skupno s pokrajinskimi tudi predčasne občinske volitve. Opolnoci se bo (upamo za vedno) nečastno končalo obdobje Staffierijevega odbora, ki ima za sabo katastrofalen obracun opravljenega dela in ki ga v tem mestu - razen skrajne desnice - ne more nihce resnično pogrešati.

Na nocojsnji seji bodo svetovalci le ugotovili, da ni nihce predložil po zakonu potrebnega seznama novih odbornikov ter novega programa morebitne koalicije. Resnih in verodostojnih poskusov za oblikovanje nove uprave v tem času sploh ni bilo. Obsojen na propad je bil tudi poskus načelnika KD Daria Rinaldija, ki ni imel za sabo niti večine svoje stranke, kaj sele ostale olitne sile, ki so se vse v glavnem ze zdavnaj sprijaznile z volitvami.

Zupan Staffieri se je že v petek zvečer formalno poslovil od skupščine. Nekateri so njegove poslovilne besede tolmacili tudi kot županovo osebno slovo od političnega življenja, saj je vsem znano, da se v Listi za Trst ze nekaj tednov bje ostra bitka za notranjo oblast med posl. Camberjem in Staffierjem. Na tehni- ci je predvsem melo-

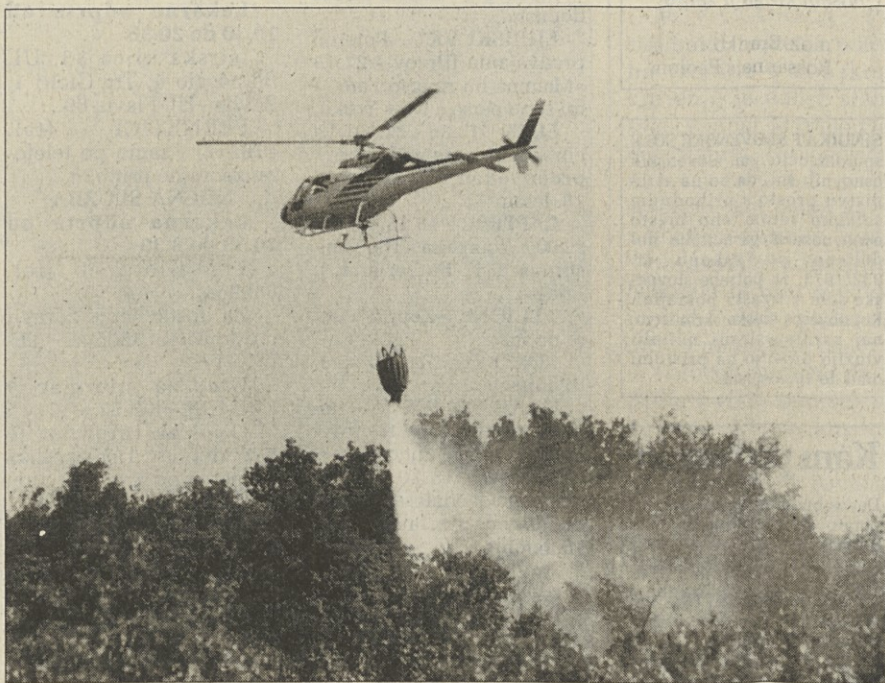
narska kandidatura za župana, pa tudi sama usoda Liste.

Kakšna so posamezna stališča v LpT je v tem trenutku težko ugotoviti, gotovo je le, da se Camber in komandant Staffieri pogujeta, kdo je bolj na desni. LpT skuša v to igro vplesti tudi Severno ligo, ki ima v Trstu - z razliko od Furlanije - precej nejasna politična gledanja. Njeni svetovalci so npr. svojčas podprli nacionalistično usmeritev pokrajinskega odbora LpT-MSL.

Pokrajinski tajnik DSL Stelio Spadaro v tiskovnem sporočilu ugotavlja, da se končuje pantomima Staffierijeve uprave in z njo tudi katastrofalno 15-letno obdobje LpT. Sedaj je treba ustvariti pogoje - nadaljuje Spadaro - da bo 21. novembra Trst končno dobil občinsko in pokrajinsko upravo, ki bosta kos problemom tega mesta. Trst ne potrebuje več župana kot je bil Staffieri, ki je do zadnjega trenutka le podpiral škodljive razkole.

Politične sile ne smejo stati krizem rok, ampak se morajo takoj odgovorno lotiti z delom ter se resno soocati z realnimi problemi mestne skupnosti, ki je bila preveč let brez ustreznega vodstva in katere upravitelji so imeli v mislih predvsem podkupnine in svoje oblastniške stolicke, razvoj Trsta pa jim je bil deveta briga, je na koncu podčrtal voditelj DSL.

POŽAR / PRI SLIVNEM

Plamene ukrotili po več urah
in s pomočjo helikopterja

Helikopter na delu včeraj v Slivnem (foto Ferrari-KROMA)

Naravoslovni
muzej vabi

Naravoslovni muzej v Trstu je v zadnjem času prejšnjim zanimivostim dodal nove. Znanstvenih zbirsk, ki so na razpolago obiskovalcem, je danes enajst in zajemajo področja botanike, mineralogije in zoologije. Kar se tice zoologije, so zelo zanimive entomoloska, itioloska in erpetoloska zbirka, zbirka nevretenčarjev in zbirka ptic, ki steje vec kot 4000 primerkov. Vse to pa dopolnjuje se zbirka okostij. Poleg tega so v muzeju na ogled tudi številne najdbe iz prazgodovine, ki zadevajo različne case in kulture. Vse, kar je razstavljeno v muzeju, je neprecenljivega pomena za mesto in je res vredno ogleda.

OPČINE / POLETNI TABOR

Za uvod panjske končnice
in istrska ljudska glasba

Ko poletje doseže vrhunec, na Opčinah priredijo tradicionalni tabor. O njegovi trdozvočnosti prica ze podatke, da bo tokratni večdnevni praznik nosil številko 35, zadnja leta pa ga v celoti prireja domace kulturno društvo Tabor. Letos praznuje dejavno društvo ze cetrt stoletja aktivnosti in je tudi poletni tabor uvrstilo v bogat program proslav. »Pravi« poletni praznik zazivi v prostorih Prosvetnega doma ob polovici meseca, uvodna prireditev pa bo ze jutri zvečer, ko

bodo ob 20.30 odprli razstavo poslikanih panjskih končnic, ob tem se razstavo knjig in kaset in sejem rabljenih knjig. Zbirka poslikanih panjskih končnic prihaja iz Cebelarskega muzeja v Radovljici, o njej pa bo na otvoritvi spregovorila kustosinja Ida Gnilšak. »V hladu kostanjev« pa bo kot osvežilna dopolnitev deloval koncert istrske ljudske glasbe v izvedbi »Piscacev«, obicajnemu duo v sestavi Marino Kranjac in Emil Zonta se bo tokrat pridružil Dario Marusic.

TATVINE / PREVENTIVA

Varnostni organi vabijo
prebivalstvo k sodelovanju

Zaradi številnih vlovov v stanovanja in kraj, ki so v teh dopustnih dneh vse pogostejši, varnostni organi vabijo prebivalstvo, naj nemudoma prijavijo prisotnost kolikaj sumljivih oseb (Romov in nasplah tujih ljudi), ki bi se potikali po stanovanjskih blokih ali okrog his: poklicejo naj številko 113 ali 112. Kljub raznim preventivnim pobudam namreč vatvatin ne poenjuje, a sodelovanje prebivalstva bi napore varnostnih sil gotovo olajšalo.

Prav predvčeršnjim je osebe letečega oddelka

tržaske kvesture v eni od preventivnih akcij identificiralo nekaj Romov, ki so jih opazili v mestnem središču. Pri dveh 16-letnicah (J.R. in J.Z.), jugoslovanskih državljanekah, ki sta pršli iz nekega tabora v videmski pokrajini, so nasli in zaplenili velika izvijaca.

26-letna Cristiana Sorini pa je pred nekaj dnevi prijavila, da ji je neki mladenic v Ul. San Giacomo in Monte iztrgal torbico in zbezel skupaj s pajdasem. Zaman je stekla za njim; na srečo je v torbici imela le dokumente in dva uhana.

NOVICE

Gledališka skupina iz Firenc
na miljskem poletnem pustu

V četrtek, 5. avgusta je v okviru miljskih pustnih prireditev gostovala tudi gledališka skupina Aringa e Verdurini iz Firenc z igro »A Saint-trotwist«. Skupino sestavljata Maria Cassi in Leonardo Brizzi. Oba se s teatrom profesionalno ukvarjata že od leta 1986. Čeprav je »A Saint-trotwist« njihova prva produkcija, sta pozela že zelo velik uspeh na italijanski gledališki sceni. Sodelovala sta na številnih festivalih in tv oddajah, med katerimi Dance mania, Rai 1 pista, Jeans, Doc in Roba da matti. Igra, s katero sta se predstavila, je namenjena predvsem otrokom. Sestavljena je iz petih delov, v katerih s plesom in glasbo na saljiv način označujeta različna časovna obdobja. Publiko pa najbolj pritegneta z nenehnimi spori, ki so zelo dobro ponazorjeni z mimiko in glasovnimi nihanji. Celotna igra je zelo zabavna in temelji na scenski dinamiki ter posrednem dotiku igralcev z občinstvom. Kljub pozni uri in poletni soperi se je miljski večer prijetno zaključil. (dd)

Ponedeljkovi koncerti
mesne godbe G. Verdi

Mestna godba Giuseppe Verdi prireja na Trgu Zedinjenja Italije vrsto srečanj z naslovom Ponedeljkovi koncerti. Za jutrišnji peti nastop so izvajalci pod vodstvom Lidiana Azzoparda izbrali skladbe Colorocca, Auber, Puccinija, Mascagnija, Claudija, Cilea, Cristiana in Orsomanda. Program obsega koracnico Bizzarro, skladbo iz dela Fra Diavolo, Dekle z Westa, Eksotični ples, Pomladno simfonijo, speve iz opere Gloria, Neapeljsko rapsodijo in simfonično koracnico Fiorito. Pričetek bo ob 20.30.

V Krizu od 12. do 16. t.m.
Festival Unità in Dela

V Krizu bo od 12. do 16. t.m. ze tradicionalni festival strankinih glasil DSL Unità in Dela. V četrtek bosta nastopili glasbeni skupini "Club Diamante" in "New Orleans". Naslednjega dne je predviden nastop mesanega pevskega zbora Skupnosti Italijanov iz Pirana "Giuseppe Tartini", nakar se bo ponovno predstavil ansambel "New Orleans". V soboto, 14., bo na sporedu javno sedanje o vprasanju zdruzevanja; na njem bosta spregovorila občinski svetovalec iz Reggio Emilia Adler Landini ter predsednik ZSKD Ace Mermolja. Srečanju bosta predsedovala Nives Kosuta in Dino Fonda, člana pokrajinskega vodstva Demokracije stranke levice. Večer se bo nadaljeval z nastopom glasbene skupine "Ever Green". Naslednjega dne bo nastopila baletna folklorna skupina "Karol Pahor" iz Pirana, v ponedeljek pa bosta nastopili glasbeni skupini "Rock" in "Times". Prireditelji bodo poskrbeli tudi za razstavi v sodelovanju z VZPI-ANPI na temi "Razisza nikoli vec" in "Il Lavoratore".

Srečanje za izmenjave
med zbiralci

Danes bo v Trstu od 9. ure dalje mednarodno srečanje za izmenjave med zbiralci. Na srečanje, ki ga podpira trzasko Podjetje za pospeševanje turizma, vabijo vse zbiralce Furlanije - Julijske krajine, Koroske, Slovenije in Hrvaske. Ker je kavarina San Marco zacasno zaprta, bo srečanje tokrat v piceriji Posillipo v ulici Rismondo, 13.

Bretonska glasba
danes pri Sv. Justu

Danes bo ob 21. uri v Ul. della Cattedrale pod gricem sv. Justa drugi večer z naslovom »La sera del di di festa«. Predstavo prireja kulturno društvo »Jacques Maritain«. Trzaska skupina Gwenc' Hlan, ki je med tukajšnjim občinstvom zelo priljubljena, bo nastopila z antičnimi bretonskimi spevi in zvoki. Skupina I Mattatori iz Rima se bo predstavila z delom »Confutatis Maledictis«, ki se nanasa na religiozno poezijo 13. stoletja. V primeru slabega vremena bo predstava v Ulici don Sturzo, 4.

Zeleni proti »Stocktownu«

Svetovalec Zelenih v rojanskem rajonskem svetu Roberto Valerio je izrazil v tiskovni noti zadovoljstvo, da trzaski občinski svet ni odobril nacrta Stocktown, o katerem sta se dogovorila zupan Staffieri in deželni odbornik Tersar in proti kateremu so se množično izrekli Rojancani, ki so zbrali več kot 2.500 podpisov pod petico Obcini. Valerio pa izraza zaskrbljenost, da ne bi nacrtil dobil pečata prihajajočega občinskega komisarja, s cimer bi spregledali voljo prebivalstva in pristojnosti občinskega sveta.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: VITA, Videm

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-53382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-113121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno narocniška služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI
Slovenija: Studio Vista - Ljubljana
tel. 061-153244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, visina 42 mm) 80.000 LIT,
financi in legalni 120.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglas
850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.300 LIT - 45 SIT

Narocnina za Italijo: letna 315.000 LIT
za Slovenijo: mesecna 1.300 SIT, placiljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodiscu v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Clan italijanske zveze casopisnih zaloznikov FIEG

TABORNIKI PRI BOVCU / OB 40-LETNICI USTANOVITVE

Mlajši, starejši in že ...dedki v »raju« RMV

Okrog 120 bivših in sedanjih članov spet obleklo kroj

VANJA JOGAN - BRAT GALEB

»Nazaj v taborniki raj« je bilo geslo, s katerim je slovenska trzaska organizacija priredila srečanje ob proslaviti 40-letnice delovanja organizacije RMV. Kot običajno so se taborniki opredelili za slovenska tla in preko trideset manjših sotorov je zaplapolalo na jasi v Kalu Koritnici pri Bovcu nad reko Sočo. Na vhodu tabora so taborniki zgradili leseno strukturo v obliki vrat, ob vznožju gozda pa je bil najprimernejši prostor za kuhinjo in ekonomski sotor. Večji del materiala so položili v veliki »strideseterec«, ob idealnem prostoru za večerni ogenj pa so aktivni taborniki postavili na noge (kolce in količke) se deseterec. Na sredi jase se je ravno in visoko dvignil jambor, kjer je od jutra do večera plapolala taborniška zastava Rodu modrega vala, zastavice družinic pa so bile privezane ob vhodna vrata.

Organizatorji so se odlocili, da bo ta »revival tabor« kratek a vendar pester, tako da so vsak dan številnejši udeleženci imeli izredno intenziven a v primerno vedrem duhu pripravljen spored. Že v četrtek je bilo jasno, da bo prireditelj navdve uspela, saj je bilo že zbranih preko petdeset bivših in sedanjih tabornikov, dan pa je bil bolj namenjen prilagajanju taborniškega življenja, saj so si nekateri ponovno nadeli zeleni kroj po celih 15, 20 in se več letih.

Naslednji dan so le dežurni kuharji ostali v taboru, vsi ostali pa so se odpravili na večerni izlet. Manjša skupina je odšla na Krnska jezera, večje število »bratov in sester« pa se je opredelilo za nekoliko daljši in napornejši gorski sprehod vse do izvira slapa Boka. V popoldanskih urah so se utrujeni in prepoteni taborniki z veseljem podali do reke Soče, po večerji pa je starosta Pahor, taborniško brat Srnjak, pozdravil večje število novodobnih tabornikov, med katerimi so mlajši kar z začudenjem ugotavljali, da so tudi današnji starsi in skoraj dedki nekdanji skakali po taborih v kratkih hlačah, medtem ko smo jih v vsakdanjem življenju navajeni gledati v elegantnih in modnih preoblekah v bankah, združenjih, so lah ali drugje po Trstu in Gorici.

Petkov dan se je zaključil z nočno igro imenovano Napad na smevo, kjer je prišlo na dan, da so nekateri kljub starejši osebnosti izkazniki se vedno gibčni in dovolj zviti za usesa in vid številnih straz na vrhu jase.

Naslednji dan je stevilo udeležencev že krepko preraslo stotico, v jutranjih urah pa so bile na sporedu športne igre (zbižanje, med dve-

Brat Skala (Aldo Rupel) in brat Brin (Borut Kodrič) sta bila na taboru izredno aktivna

ma ognjema in turnir v odbojki), po kosilu pa je marsikoga premagal spanec, saj je bilo v nočnih urah veliko zanimivejših opravkov kot pa repetitivna konverzacija s pogradami ali napihnjenimi blazinami v sotorih. Sledile so priprave za večerni slavnostni ogenj, kjer so bile na sporedu simpatične prireditve, duhovite improvizacije, skeci in pa seveda daljši glasbeni spored s pomočjo na novo preurejene taborniške pesmarice. Zal sta močan veter prej in dež kasneje nekoliko skvarila to veliko slavnost.

st, vseeno pa so se številni prisotni lahko razpisotolili, najprej ob manjšem ognju, zatem pod kuhinjsko streho in v jutranjih urah končno pri visoko goreči pagodi. Marsikdo pa je bil tako zavzet, da je kar stoji pričakal trojni zvizg taborovodje, ki je naznanil vstajanje ob 7.30 v nedeljo. Zadnji dan so taborniki namenili pospravljanju in čiščenju taborniškega prostora, izredno zanimiv pa je bil skupni pogovor vseh prisotnih o nadaljnjem delovanju organizacije RMV, da ne bi letosnja prireditelj ostala izolirana. V

teku pogovora je prišlo do razprav, cestitk in pozitivnih ugotavljanj, ravno toliko in tudi več pa je bilo kritik, pomislekov in crnogledih mnenj nekaterih članov, o tem pa bi bilo primerno razpravljati kdaj drugje. V poznih popoldanskih urah se je starosta brat Srnjak se zadnjič zahvalil vsem prisotnim, ki so vsak po svoji zmožnosti in volji obiskali tabor, ob zadnjem spuščanju zastave pa je bilo marsikomu žal, da se mora spet odpeljati čez mejo domov...

OB MARIJINEM VNEBOVZETJU

Tri dni praznika na Repentabru

Vroci avgustovski dnevi, susa in ze orumele livade in gmajne govore, da bodo letošnji prazniki velikega dela bo z maso ob 12. uri.

Popoldansko romansko srečanje se bo začelo ob 17. uri. Vodil ga bo g. Franc Voncina, generalni vikar za Slovenca na Trzaskem. Po masi bodo pete litanije v cerkvi. Obe osrednji romarski srečanja bosta kot po navadi zaradi velikega števila obiskovalcev na dvorišču pred cerkvijo.

V ponedeljek praznuje repentabska župnijska skupnost praznik svetega Roka. Zjutraj bo sveta masa ob 10. uri, večerna slovesnost bo ob 20. uri.

Na praznik Marijinega vnebovzetja bo možnost spovedi preko celega dne.

Vse tri dni bo po stari navadi poskrbljeno za kraske dobrote, za katere ze vrsto let skrbijo člani župnijske skupnosti.

Dan pred praznovanjem, v petek, 13. avgusta, bodo zvečer ob 20.30 na dvorišču med cerkvijo in srejšno hiso prikazali igro Srečanje, ki jo je napisal in režiral Mario Ursic. V njej igra znana trzaska gledalska igralca Livij Bogatec in Miranda Caharija. Vabila se dobijo pri poverjenikih ali pred samo predstavo. To bo istosno zaključna predstava na Trzaskem.

T.B.

TPK SIRENA prireja društveni praznik

KALAMARADO

se danes, 8. avgusta

na pomorskem sedežu na barkovljanskem nasipu.

Zabava ob glasbi.

Vabljeni!

ŠD BREG

vabi na

ŠPORTNI PRAZNIK

8. in 9. avgusta 1993 v PREBENEJU

vsak večer ples z ansamblom KRT in HAPPY DAY

vsak dan v kioskih na voljo
dobra ponudba jedace in pijače

SD ZARJA - BAZOVICA

vabi na tradicionalni

ŠPORTNI PRAZNIK

danes, 8. t. m. na vrtu

Gospodarske zadruge v Bazovici

Ples z ansamblom HAPPY DAY

Delujejo dobro založeni kioski.

SD SOKOL in SKD I. GRUDEN priredita

13. - 14. - 15. avgusta

na društvenem igrišču v Nabrezini

PRAZNIK PIVA

Ob hladnem pivu bo poskrbljeno za jedi na žaru;
zabavala vas bosta ansambla Happy day in Krt.

v TREBČAH

danes, 8. avgusta

SPORTNI PRAZNIK

prireja

Od 18. ure dalje bodo obiskovalcem na razpolago, v hladni senci pod borovci, gastronomske specialitete, briska vina in osvežilne pijače.

Za veselo vzdušje bo skrbel priznani ansambl "KRAŠKI KVINTET"

V torek, 10. t. m. bo praznovala 50. rojstni dan

Fabja

Se mnogo let v našem krogu ji zelita

mož Branko in hči

Rossanna s Paolom

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE sporoča učiteljem slovenskih osnovnih sol, da bo na skrbništvo s prihodnjim solskim letom eno mesto osnovnolskega učitelja, dodeljeno po zakonu št. 932/1973, za potrebe slovenske sole v trzaski pokrajini. Kot obvesa solsko skrbništvo, naj zainteresirani učitelji vložijo prošnjo na pristojni urad do 10. avgusta.

Kam po bencin

Danes bodo na Trzaskem obnavljale naslednje crpalke:

AGIP
Ul. Revoltella (vogal Ul. d'Angeli)
Nabrezje O. Avgusta
Istrska ul. (nasproti pokopališča)
Ul. Carducci 4
Ul. Molino a Vento 158
Ul. A. Valerio 1 (univerza)
MONTESHELL
Ul. Giulia 2
Drevored Campi Elisi 1/1
Drev. D'Annunzio 73
Miramarski drev. 37
Miramarski drev. 73
Nabrezje T. Gulli 8
Sesljan (drz. cesta 202)

ESSO
Trg Libertà 10/1
Ul. Battisti 6 (Milje)

IP
Ul. F. Severo 2
Drev. D'Annunzio 38/A
Ul. Baionotti 2
Miramarski drev. 213

ERG PETROLI
Nabrezje N. Sauro 14

API
Ul. F. Severo 2/5

NOCNE CRPALKE (self service)
FINA - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drev. 49
ESSO - Zgonik (cesta 202)

NA AVTOCESTAH (odprte 24 ur)
AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA,
8. avgusta 1993
DOMINIK

Sonce vzide ob 5.57 in
zatone ob 20.24 - Dolzina
dneva 14.27 - Luna vzide
ob 22.33 in zatone ob
11.59.

Jutri, PONEDELJEK,
9. avgusta 1993
JAROSLAV

VREME VČERAJ: temperatura zraka 29 stopinj, zračni tlak 1016,5 mb raste, veter 20 km na uro s sunki 35 km na uro, vlaga 35-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 23 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Giulio Ambrosi, Andrea Vardaro, Sonja Mavric, Martina Vitri.

UMRLI SO: 76-letna Ernestina Orazio, 86-letni Eugenio Vatta, 68-letna Rosa Modugno, 83-letna Angela Pegan, 85-letna Giustina Giustarini, 79-letni Egone Ranchi, 87-letna Giovanna Lizzul, 89-letni Giorgio Nice, 83-letni Marco Riso.

LEKARNE

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Oriani 2, Miramarski drevored 117 - Barkovlje, Trg Cavana 1, Boljunc.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Oriani 2 (tel. 764441), Miramarski drevored 117 - Barkovlje (tel. 410928).

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za nujne primere.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Oriani 2, Miramarski drevored 117 - Barkovlje, Trg Cavana 1.

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za nujne primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Cavana 1 (tel. 300940).

Od ponedeljka, 9. do nedelje, 15. avgusta 1993

Normalen urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Istrska ulica 33 (tel. 727089), Ul. Belpoggio 4 (tel. 306283), Zavlje - Ul. Flavija 89 (tel. 232253).

FERNETICI (tel. 416212) - samo po telefonu za nujne primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Istrska ulica 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Zavlje - Ul. Flavija 89.

FERNETICI (tel. 416212) - samo po telefonu za nujne primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Giotti 1 (tel. 635264).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

OBVESTILO O NATECAJU

Občina Dolina razpisuje javni natečaj, ki sloni na predložitvi dolina ponudb, ki jih bo občinska uprava primerjala s prej določeno osnovno ceno za dobavo hrane za solske kuhinje v solskem letu 1993/94.

Višina zneska na osnovi dražbe znaša:

- za 1. skupino - dobava svezega kruha..... Lit 5.000.000;
- za 2. skupino - dobava mesa Lit 25.000.000;
- za 3. skupino - dobava jestvin..... Lit 70.000.000;

Rok za predložitve ponudb **zapade dne 27/8/1993 ob 12. uri**; ponudbe bodo lahko **predložene tudi dne 3/9/1993 (od 11. do 12. ure)**, ko bo natečaj.

V razpisu so navedeni način in značilnosti javnega natečaja. Vse nadaljnje informacije lahko zainteresirani dobijo v občinskem tajnistvu (tel. 228110) ob delavnikih od 8. do 14. ure.

Dolina, 6. 8. 1993

ZUPAN
MARINO PECENIK

OBVESTILO O NATECAJU

Občina Dolina razpisuje javni natečaj, ki sloni na predložitvi tajnih ponudb, ki jih bo občinska uprava primerjala s prej določeno osnovno ceno za dodelitev službe spremstva prizadetih otrok v solskem letu 1993/94.

Višina zneska na osnovi dražbe znaša 119.700.000 lir za solsko leto 1993/94. Rok za predložitve ponudb **zapade dne 27. 8. 1993**; ponudbe bodo lahko **predložene tudi dne 4. 9. 1993**, ko bo natečaj.

V razpisu so navedeni način in značilnosti javnega natečaja. Vse nadaljnje informacije lahko zainteresirani dobijo v občinskem tajnistvu (tel. 228110) ob delavnikih od 8. do 14. ure.

Dolina, 6. 8. 1993

Nocna služba ob 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična ob 14. do 20. ure in praznična ob 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

PIREDITVE

TABOR '93 - 25 let SKD Tabor - Prosvetni dom - Općine - Jutri, 9. t. m.: ob 20.30 odprtje razstave POSLJAKE PANJSKE KONČNICE iz Čebe-larskega muzeja v Radovljici, uvodna beseda IDA GNILSAK, na odprtem v hladu kostanjev koncert skupine istrskih ljudskih godcev PISCACI, razstava knjig in kaset, sejem rabljenih knjig; v soboto, 14. t.m.: ob 17. uri odprtje kioskov in razstav, ob 20. uri ples z ansamblom Taims; v nedeljo, 15. t. m.: ob 10. uri IV. slikarski ex tempore za otroke, ob 15. uri odprtje kioskov, ob 18. uri koncert GDBENECA DRUSTVA iz Nabrezine, dirigent Sergio Gratton, nagajevanje slikarskega ex tempore in ob 20. uri ples z ansamblom Taims ter v ponedeljek, 16. t. m.: ob 17. uri odprtje kioskov in razstav, ob 18. uri koncert MUJA DOC BAND, dirigent Renzo Muscovi in ob 20. uri ples z ansamblom KRT. Ogledi razstav vsak dan ob 18. do 20. ure.

V PRAPROTU bo danes, 8. t. m. PRAZNIK KRVOJALCEV občine Devin Nabrezina ob 18. do 01. ure. Gastronomski kioski, domaća vina, igrala bo godba Refolo ter kolkarska revija; zvečer bo zabaval ansambl Taims.

OSMICO ima odprto Mario in Ondina v Samatorci st. 17.

OSMICO je odprl Miro Laurica, Dolina 233. Toči crmo in belo vino.

OTROSKA VARUSKA. Tel. st. 211016.

LJUBITELJU zivali podarim majhnega psčka. Tel. st. 225603 - Dunja.

PRODAM tehnične knjige za 3., 4. in 5. razred oddelka z geometre DTTT Ziga Zois. Tel. na št. 214274 od 19. do 20. ure.

PRODAM vino lastne proizvodnje. Tel. 201032 ob uri kosila.

STISKALNICO ZA GROZDJE - 40 litrov, v odličnem stanju, ugodno prodam. Tel. 040/53893.

HARMONIKI scandalili, 120 basov standard, v dobrem stanju in weltnelster, 48 basov, skoraj nova, prodam. Tel. 040/53893.

PRODAM motorno kolo bravo, 50 kub. in motorno kolo KTM, 350 kub., dvotaktini motor. Tel. 228547.

PRODAM civilna stroja singer in necchi. Tel. 228547.

UNIVERZITETNA studentka nudi lekcije iz anglescine. Tel. st. 229234.

ISCEN knjige za prvi letnik zavoda Ziga Zois. Tel. st. 327339.

NUJNO iscem instruktora tehnične risanja za 2. razred geometrskega oddelka DTTT Ziga Zois. Tel. st. 299319 v večernih urah.

ISCEN SODELAVCA, tudi v prostem casu, za razvoj svoje dejavnosti. Tel. 040/251148.

REPENTABRSKA OBCINSKA UPRAVA organizira za starejše občane morskoto letovanje v Bibionu od 30. 8. do 11. 9. t.l. in v sodelovanju župnijske občine letovanja v zdravilišču Dobrna (slo) od 6. 9. do 19. 9. t.l. Vpisovanje poteka v tajništvo občine do 10. 8. t.l. Ob vpisu morajo zainteresirani priložiti davčno prijavo za leto 1992, pokojninsko knjižico in zdravniško potrdilo.

IZLETI

KMETIJSKA ZADRU-GA v TRSTU obvesca, da organizira dvodnevni izlet 25. in 26. t.m. na Radgonski sejem in v okolico Premkurja in Ptuja. Informacije in vpisovanje v Kmetijski zdruzi, ul. Travniki 10 - industr. c. na tel. 382555 od 8.30 do 12.30 in od 14.30 do 18.30 in na Kmečki zvezi ul. Cicerone od 8. do 12. ure, tel. 362941.

SK DEVIN organizira od 17. do 20. septembra 1993 izlet v Munchen ob priliki OKTOBERFESTA. Predviden je tudi ogled grada Herrenchiemsee, taborišca Dachau in povorke vozov in folklornih skupin iz cele Evrope. Vpisovanje in informacije: tel. 327196 (Purić) ali 200236 (Skerk).

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE sporoča, da so od 31. 7. 1993 na Skrbništvo in na liceju F. Preseren objavljene dokončne izcrpane lestvice za suplenice v solskih letih 1993/94 in 1994/95.

NA ZNANSTVENEM LICEJU PRESEREN vpisujejo do 10. septembra dijake, ki bi želeli obiskovati na novo ustanovljeni 1. razred s poudarjenim jezikovnim programom.

ČESTITKA

V Boljuncu praznuje danes svoj rojstni dan naš predragi BORIS BONE-TA. Mnogo zdravja, sreče in veselja in da bi bil se naprej tako priden in skrben očka mu iz srca želijo vsi njegovi, se posebno pa zena Silvana in sinček Erik, ki očku posilja zvrhan kos poljubčkov.

MALI OGLASI

RIBOGOJNICA AGROITTICA GLINSCICA iz Boljunca nudi kanadske losose vsak petek in soboto od 8.30 do 12.30. Tel. 228297.

OSMICO sta odprla Marcelo in Ervin Doljak v Samatorci st. 22.

OSMICO je odprl Stojan Stubelj v Salezu.

OSMICO imata odprto Mario in Ondina v Samatorci st. 17.

OSMICO je odprl Miro Laurica, Dolina 233. Toči crmo in belo vino.

OTROSKA VARUSKA. Tel. st. 211016.

LJUBITELJU zivali podarim majhnega psčka. Tel. st. 225603 - Dunja.

PRODAM tehnične knjige za 3., 4. in 5. razred oddelka z geometre DTTT Ziga Zois. Tel. na št. 214274 od 19. do 20. ure.

PRODAM vino lastne proizvodnje. Tel. 201032 ob uri kosila.

STISKALNICO ZA GROZDJE - 40 litrov, v odličnem stanju, ugodno prodam. Tel. 040/53893.

HARMONIKI scandalili, 120 basov standard, v dobrem stanju in weltnelster, 48 basov, skoraj nova, prodam. Tel. 040/53893.

PRODAM motorno kolo bravo, 50 kub. in motorno kolo KTM, 350 kub., dvotaktini motor. Tel. 228547.

PRODAM civilna stroja singer in necchi. Tel. 228547.

UNIVERZITETNA studentka nudi lekcije iz anglescine. Tel. st. 229234.

ISCEN knjige za prvi letnik zavoda Ziga Zois. Tel. st. 327339.

NUJNO iscem instruktora tehnične risanja za 2. razred geometrskega oddelka DTTT Ziga Zois. Tel. st. 299319 v večernih urah.

GORICA / CARITAS IN GORIZIAGIOVANE

Stotine bakel za "Mir" v Bosni

Spomin na tragedijo v Hirošimi - poziv na prenehanje tragedije na tleh Bosne

Udeleženci mirovnega pohoda pred ljudskim vrtom - foto Studio Reportage

Hirošima pred osemintridesetimi leti, danes pa Bosna. Dve tragediji človeštva v razdalji dveh generacij. Se bo tudi na območju nekdanje Jugoslavije ponovila tragedija, ki je terjala življenje stotisocev na Japonskem? Nasilju se je mogoče najbolj uspešno upreti s prizadevanji za mir, za nenasilje. "Mir zdaj" je geslo mirovnikov, ki se prav te dni trudijo, da bi prispeli v obkoljeno Sarajevo in izmučenemu prebivalstvu prinesli novo upanje. Isto geslo je bilo na transparentu, ki sta ga nosila

mlada udeleženca petkovega spreveda za mir v Gorici, na pobudo humanitarne ustanove Caritas in združenja Goriziagiovani in ob sodelovanju številnih drugih mladinskih gibanj in društev. S prizganimi baklami v rokah so udeleženci, v glavnem mladi, šli v sprevedu s Travnika do ljudskega vrta na Verdijevem korzu, kjer so se nato zadržali ob prepevanju pesmi, ob razmišljanju o usodi človeštva, o tragediji Hirošime in Nagasaki ter o "pohodu" sile, ki danes tepta in uničuje dostojanstvo ljudstva.

di v Bosni in Hercegovini.

Pobuda Caritasa in mladih je toliko bolj odmevna prav v trenutku, ko se na nasilje skuša odgovoriti z uporabo vojske sile. Marsikomu se bo taka ugotovitev čudna in izven stvarnosti, zlasti se ko Američani grozijo z vojskarnim posegom. Toda razumeti je treba stališče pobudnikov shoda za mir, ki se sklicujejo na nacela Gandija in Martina Lutera Kinga, ki sta, čeprav za ceno življenja, dokazala, da se pravi in trajni mir lahko zgradi le z nenasiljem.

GORICA / NAGRADA IOSELIANIJU IN FAENZI

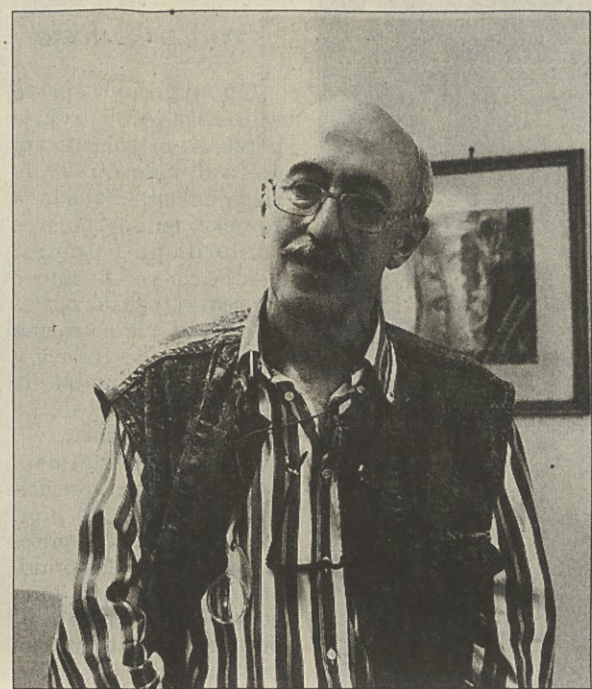
Spustil se je zastor nad 12. festivalom za nagrado Amidei

Sinoci se je na goriskem gradu končalo letošnje, (dvanajsto) tekmovalno leto za najboljši filmski scenarij poimevano po goriskem rojaku in znanem scenaristu Sergiu Amideiju. Kaze, da je organizatorjem filmskega festivala tokrat uspelo spet narediti korak, ki je, sicer majhno in od velikih filmskih krogov oddaljeno, vendar v celotnem italijanskem tisku in domala vseh javnih obdobjih. Predsednik festivala senator Darko Bratina, ki je pobudo prvič uresničil leto dni po smrti Sergia Amideia, je sinoci, skupno z direktorjem tekmovalnega Giuseppom Longom podelil letošnji nagradi za najboljši napisani scenarij Gruzincu Otariju Iosellianiju in italijanskemu avtorju Robertu Faenzi, za film Jona che visse nella balena. Otari Ioselliani je bil nagradjen za film Caccia alle farfalle (Lov na metulje). Na zaključno gala prireditev so prisli znani italijanski filmski delavci, saj je bilo opaziti slovitega scenarista Ageja, Franca Galdia, prišel pa je tudi predsednik Italijanske zveze filmskih avtorjev Cito Maselli, ki je tako

samo se potrdil važnost in pomembnost letošnjega tekmovalnega Amidei. Skoraj deset dni trajajoča prireditev se je zaključila s projekcijo pretresljivega filma Marcela Carnéja Alba tragica, ki ga je znani francoski režiser posnel po scenariju Jacquesa Préverta. Tako se je tudi zaključil poklon velikemu francoskemu pesniku in enemu najboljših francoskih scenaristov vseh časov, Jacquesu Prévertu, katerega letošnji organizatorji posvetili veliko pozornosti. Film govori o ne-

srečniku-morilcu, ki je v neki hiši oblegan od policajev in čaka na zoro in na vdor agentov, pred smrtjo pa se spominja svojega življenja. V filmu je leta 1939 zaigral izredni francoski igralec Jean Gabin. Organizatorjem festivala Amidei in spremljajočim prirediteljem gredo čestitke in seveda želja, da bi bilo prihodnje tekmovalstvo bolj uspešno in odmevno in da bi dobilo delež, poleg pozornosti tudi pomoči, ki si jo nedvomno zasluži.

Na sliki (foto S.R.) Otari Ioselliani.

POSVET

Letalski promet dežel Alpe/J.

Po dobrih dveh letih od prvega mednarodnega posveta o vlogi manjših letališč v prostoru Alpe-Jadran in posebej o možnostih razvoja goriskega letališča, bo v začetku oktobra podobna manifestacija. 2. in 3. oktobra bodo, na pobudo Aerokluba ponovno razpravljali o razvoju civilnega letalstva, vendar ob upoštevanju velikih sprememb, ki so se dogodile v zadnjem obdobju v tem delu Evrope.

Po dveh letih je mogoče tudi že oceniti, v kolikšni meri so se uresničili predlogi, ki so bili izneseni spomladi leta 1991. Obracun je vsekar ugoden, ugotavljajo pri Aeroklubu. Odpravljene so bile omejitve, ki so zadevale takimenovani prostor P 5, izdelan je bil nacrt za ovrednotenje goriskega letališča in nekatere pobude že tudi uresničene, vzpostavljeno so bili stiki z drugimi aeroklubi za ustanovitev stalnega odbora, ki bo skrbel za sodelovanje in usklajevanje raznih pobud.

Naj omenimo se, da bo poleg zasedanja in razgovorov med predstavniki raznih letalskih klubov iz območja Alpe-Jadran in državnih služb, ki so pristojne za urejanje zračnega prometa, tudi nastop nastop letalske akrobatske skupine.

NOVICE

Danes pogreb kardinala Guida Del Mestrija

V Medeji bo danes, ob 17.30, pogreb kardinala Guida Del Mestrija, ki je 2. avgusta umrl v Nuernbergu. Krsto s posmrtnimi ostanki uglednega diplomata in cerkvenega dostojanstvenika so včeraj pripeljali v kraj, od koder izhaja njegova rodbina in kjer so se že sinoci od pokojnika poslovili številni krajanje. V petek pa so se od kardinala Del Mestrija poslovili, v Nuernbergu, predstavniki bangerske škofije, krajevnih in deželnih oblasti. Zalnega obreda se je udeležila tudi delegacija duhovnikov goriske nadškofije. Danasnji zalni obred bo v zupni cerkvi opravil benediktinski patriarh Marco Cè, ob sodelovanju goriskega nadškofa Bommarca. Pogrebni slovesnosti se bo udeležila tudi delegacija Vatikana, oziroma vatičanske diplomatske službe. Kardinala Del Mestrija, ki se je rodil leta 1911 v Banja Luki, bodo pokopali v družinski grobnici, v cerkvi na gricu nad Medejo.

Prošnje za uporabo telovadnic

Pokrajinska uprava opozarja na zapadlost roka za predložitev prošnje za uporabo telovadnic, za izvedensko dejavnost. Prošnje je treba predložiti do 31. t.m. Na osnovi pravilnika, morajo društva in organizacije, ki jim bodo dodelili v zasnovo uporabo telovadnic, položiti kaviro in poskrbeti za redno plačevanje mesečne odškodnine. Pokrajina razpola s sedmimi solskimi telovadnicami. Pet jih je v Gorici, dve pa sta v Trzinu.

"Začasni" prehod na Kapeli

Vse nedelje v juliju je na območju Kapel, v istoimenski ulici, "deleval" malobojni prehod. V dopoldanskem času je bilo možno, brez posebnih formalnosti, prestopiti mejo, se udeležiti mase v samostanski cerkvi, ali pa samo opraviti prijeten sprehod. Pobuda, za katero si je prizadeval rajonski svet je naletela na velik odziv, zato bodo z njo nadaljevali tudi v avgustu in morda tudi v septembru. Za prehod meje je dovolj veljaven osebni dokument.

Šagra in priirkovanje v Podtumu

V Podtumu se bo danes nadaljevala tradicionalna šagra z bogatim, predvsem razvedrilno obarvanim sporedom. Danes popoldne (ob 17. uri) bodo priredili tudi mednarodno tekmovalno v priirkovanju z zvonovi. Praznik v Podtumu se bo sklenil v ponedeljek, 16. t.m.

Sedež ASCOM zaprt do 29. t.m.

Združenje ASCOM sporoča, da bo glavni sedež zaprt od jutri, 9. do 29. t.m. zaradi dopusta. Ponovno bodo sedež odprli 30. avgusta. Pac pa bodo v tem obdobju redno delovali uradi združenja, ki za svoje člane opravljajo razne storitve.

DOBERDOB / POBUDA DRUŠTVA KRVODAJALCEV

Prijetni vtisi z enotedenskega izleta po Španiji in Franciji

Presenečeni nad utripom Barcelone - Ogled vinske kleti

Društvo krvodajalcev iz Doberdoba je za svoje člane in prijatelje tudi letos priredilo izlet.

Ob koncu junija in v začetku julija so si ogledali nekaj zanimivosti v Španiji in ob francoski Azumi obali. Ogledali so si tudi minidržavico Andorra v Pirenejih. Na pot so se odpeljali 26. junija z avtobusom, vrnil pa so se 2. julija.

Prijetno so bili presenečeni nad utripom Barcelone, nad turističnimi naselji ob sredozemski obali, kjer so se v kraju Lorea de mar tudi zadržali dve noči, vsem pa je ostal v spominu obisk podzemnih kleti (17 kilometrov rovo) v Montserratu, kjer se pridelujejo in zorijo odlična vina.

Izletniki pred hotelom v kraju Lorea de mar, kjer so bili nastanjeni dva dni

PSI / ORGANIZACIJSKI ODBOR

Za vsebinsko in ne zgolj fasadno prenovo stranke

Pokrajinski organizacijski odbor, ustanovljen 9. julija na aktivno članov in somišljenikov socialistične stranke, je te dni začel razreševati vrsto nelahkih nalog, ki so mu bile poverjene s ciljem zaceti prenovo stranke po vsebinski in organizacijski strani. Odbor vodi, kakor znano, Franco Stacul, pokrajinski tajnik v odstopu, v njem pa so nekateri ugledni člani stranke.

Odbor mora pripraviti konkretne predloge o bodočem programu in delovanju stranke, o organiziranosti na terito-

riju, o splošni usmeritvi. Ze na prvi (delovni) seji odbora so člani poudarili osnovno usmeritev: prenova v stranki bo možna le ob jasnem in odločnem prelomu z dosedanjim načinom vodenja politike in dela v stranki.

Med nalogami odbora je na prvem mestu priprava kodeksa socialističnih vrednot, dalje prilagoditev statuta stranke in organizacija stranke na teritoriju, pri čemer naj bi stranka težila k večji regionalizaciji. Prihodnja delovna seja bo v sredo, 11. t.m.

ZAPIS / OB SMRTI ZNANEGA PARLAMENTARCA

Lucio Libertini in Slovenci v Gorici

Nekdanji predstavnik socialistične stranke je dobro poznal manjšinsko vprašanje

Ob nenadni smrti parlamentarca in enega najvidnejših mož Stranke komunistične prenoje, Lucio Libertinija, se mi zdi prav, da se nanj spomnim, tudi zaradi tega ker je ta znani politični delavec, vsaj dvakrat bil v Gorici, konec petdesetih in sredi šestdesetih let ter obakrat imel tudi stik s Slovenci. Takrat je bil angažiran v drugih političnih strankah in v sredi šestdesetih let ter obakrat imel tudi stik s Slovenci. Takrat je bil angažiran v drugih političnih strankah in v sredi šestdesetih let ter obakrat imel tudi stik s Slovenci. Takrat je bil angažiran v drugih političnih strankah in v sredi šestdesetih let ter obakrat imel tudi stik s Slovenci.

let in se tu sestel z Viljemom Naftutom in Nežico Vizintin - Kocjančičovo ter se nekaterimi drugimi predstavniki takratne Neodvisne socialistične zveze - Unione socialista indipendente, ki so jo pri nas sestavljali skoraj izključno člani nekdanje Demokratske fronte Slovencev. Ti so takrat vstopili v to majhno in samostojno politično skupino, ki se je takrat v Italiji borila proti kominformizmu, ki je vladal v tedanji KPI. USI se je kasneje vključila v socialistično stranko, večina članov je sledila

pozivu voditeljev. Drugič je Libertini prišel v Gorico leta 1962 in na Trgu Battisti govoril v podporo listi PSI za občinske volitve. Ker so takrat goriski demokrati prišli v Gorico leta 1962 in na Trgu Battisti govoril v podporo listi PSI za občinske volitve. Ker so takrat goriski demokrati prišli v Gorico leta 1962 in na Trgu Battisti govoril v podporo listi PSI za občinske volitve.

mokristjani potomci slovenskih ljudi. Omenil je takrat zelo vidnega prava G.C. (danes ni več demokrati), katerega originalni priimek staršev je bil prej slovenski. Libertini je to v svojem nastopu tudi povedal. Zvočnik je bil na Verdijevem korzu, zato so se tudi tam slisale besede govornikov. Nekdo je brez dvoma obvestil zeno G.C., ki je delala na glavni pošti. Prihitiela je na Battistijev trg in glasno ter z dežnikom živahno mahala proti govorniku Libertiniju. Marko Waltritsch

NOVA GORICA / VROČA TEMA V TEH DNEH

Polemike in odločitve glede nove toplane

Obratovala bo na plin, zgradili pa naj bi jo sredi Nove Gorice, morda že do konca oktobra

NOVA GORICA - Pisati sredi največje polemike o zimskem kurjenju je nabražala sala. Vendar je treba gledati naprej. Novogoričani (vsaj večji del mesta) se bodo, kot sedaj kaže, najbrž sredi zime "grel" ob mrzlih radiatorjih. Najbolje bi bilo sedanjo toploto nekako akumulirati za mrzle dni, pa...

Poročali smo že, da je padla v vodo zamisel, da bi novo skupno kurilnico, na plin, zgradili v Kromberku ob tovarni Meblo. Kromberžani pravijo, da so doslej "pozrli" že veliko novogoriških svinjarjev in da je niso več pripravljene. Zadosti imajo Mebla in njegove tovarne ivernih plošč, Mipove klavnice

in se česa. Tudi obljube, da jim bo občina zgradila to in ono (ceste, vodovod, pločnike itd.) jih niso omehčale. Rekl so ne in je ne.

Občinski izvršni svet je na zadnji seji sklenil, da bo kurilnico zgradil v samem mestu in sicer ob že obstoječi, a dotrajani kotlovnici na kurilno olje. Nad slednjo pa zaradi dotrajanosti naprav "visi" prepoved delovanja. "Znasli smo se v precepu," pravi predsednik občinskega izvršnega sveta Crtomir Spacapan, "ali sanirati obstoječo kotlarno ali postaviti načrtovano novo, plinsko. V prvem primeru bi denar za nabavo potrebnih delov morali v mestu sele zbrati in

opremo kupiti, v drugem primeru pa je oprema že kupljena. Odločitev je torej, da zgradimo zasnovo kotlarno na plin sredi mesta. O lokaciji bo razpravljala se jesenska skupščina." Direktor Komunalne energetike Nova Gorica (ki z omenjeno kotlarno upravlja) Albert Strukelj meni, da je moc zgraditi novo plinsko kotlarno poleg obstoječe. Poudariti je treba, da bodo iz nje ograjali vse javne institucije, od zdravstvenega doma do občine, poleg teh pa se vsaj 1200 stanovanj. Vsi so se do sedaj ogrevali iz iztrosene toplane. Strukelj je prepričan, da so sposobni kotlarno, ki bo zmogla 10 megavattov moči, zgraditi in usposobiti za delovanje do sredine oktobra letos.

Predsednik Spacapan sicer govori o začasnem delovanju nove kotlarne na opisanem območju sredi mesta, in sicer o dveh letih. Na njegovi strani je tudi stroka, ki meni, da takšni energetski objekti reš ne sodijo v mesto, ampak na njegovo periferijo. Svojemu predsedniku pa Novogoričani raje ne verjamejo: sedanja dotrajana kotlarna naj bi delovala samo eno leto, a se je "zacasnost" podaljšala kar na dvanajst let. Kako bo z novo? Verjetno enako...

Dodati pa bi kazalo se zaključno misel: ob prekanju in prepričevanju čas hitro teče in do zime, ko bo treba za ogrevanje le nekoliko poskrbeti, tudi z uporabo zasebnih kurilšč, je le se nekaj mesecev. (Vojko Cuder)

VČERAJ-DANES

Iz matičnega urada goriske občine v tednu od 2. do 7.8.1993:

Umrli so: 87-letni Ettore Donda, 70-letni upokojenec Giovanni Urbani, 56-letni uradnik Franko Marvin, 56-letna upokojenka Iolanda Gatta, 59-letna upokojenka Paolina Rosin por. Mazzer, 85-letna upokojenka Irma Mazzuchini vdova Tuni, 86-letna Leonilda Marvini vdova Rodeghiero, 66-letni upokojenec Pietro Del Frate, 76-letni upokojenec Silvano Postogna, 69-letna Maria Tomasi, 72-letna Maria Gina Venuti, 68-letna Gabriella Sirk poročena Picceh, 59-letna Ilaria Pahor, 83-letna Lidia Gulini vd. Bastiani, 77-letni Achille Orlando, 82-letna Irma Tomaselli, 65-letni Valter Buzzin, 81-letna Bianca Mezzorana, 74-letni Ludovico Mauri, 84-letna Orsolina Jordan vdova Blason.

Rodili so se: Manuel Sotto, Anita Abdij, Filippo Trento, Erik Juren, Luca Concetti in Stefano Zarratini.

Oklici: finančni strožnik Giuseppe Zini in uradnica Luisa Piemonte, mestni redar Moreno Bezzon in studentka Azaria Souza, delavec Paolo Cecotti in delavka Fabrizia Stabile, zidar Michele Libero in brezposelna Barbara Zona, zavarovalniški agent Angelo Lippi in uradnica Alessandra Carli, podjetnik Bruno Ciuffarin in uradnica Marzia Starnaglia, policist Marco Piani in obkolavka Roberta Mattioli, delavec Flaviano Spanghero in Simonetta Pascual, uradnik Antonio Di Giorgio in uradnica Paola Bernabei.

Poročili so se: taptnik Massimiliano Zucchiatti in gospodinja Marina Princic, trgovec Francesco Bruzich in uradnica Antonella Bressan ter elektricar Oscar Lorenzo Pinto in trgovka Lorena Gandin.

IZLETI

DSU ZA GORISKO sporoča urnik odhoda avtobusov za piknik na Mašunu v nedeljo, 15. avgusta: prvi avtobus ob 7. uri iz Sovodenj skozi Stanz, drugi ob 7. uri od gost. Primož v drev. XX. septembra skozi Podgor in Stanz.

DSU ZA GORISKO sporoča, da bodo od 6. do 10. septembra letos organizirali sosedstveni izlet na Bavarsko, v München in v okolico, kjer si bodo ogledali bavarske gradove in druge znamenitosti. Vpisovanje za izlet bo v sredo, 11. avgusta od 10. do 11. ure, na sedežu.

KINO

GORICA VITTORIA Zaprt zaradi dopusta. CORSO 16.00-18.00-20.00-22.00»La lunga strada verso casa«

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI BASSI RITA, Ul. don Bosco 175, tel. 32515 DEZURNA LEKARNA V TRZICU S. NICOLO' (Olivetti) Ul. I Maggio 94, tel. 790338

ZAHVALA

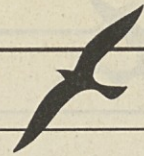
Ob boleci izgubi našega dragega moža in očeta

Franka Marvina

se iskreno zahvaljujemo g. zupniku Jozefu Zorzu, zdravniku G. Tavcarju, pevskeemu zboru O. Zupancic, darovalcem cvetja in vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njegov spomin.

Zena Ana, hčerki Giuliana in Sandra z družino

Stanz, 8. avgusta 1993

MILIJONI IZSELJENCEV TRKAJO NA VRATA RAZVITIH DRŽAV

Ljudje, ki jih nihče ne mara

Zahodne države so tako poostrile zakone proti tujcem, da so vprašljive že zgodovinske pridobitve demokracije

Begunci iz Kitajske so bili prepričani, da so ulice New Yorka tlakovane z zlatom

Pod velikim pritiskom javnega mnenja, ki cedalje odločneje nasprotuje tujcem ter s poglobljanjem krize in brezposelnosti sta Francija in Nemčija skrajno poostriile pogoje za bivanje tujcev na svojem ozemlju. Tako Evropa v strahu pred umišljenimi množičnimi migracijami zapira svoje meje pred tistimi, ki bi utegnili priti vanjo z juga in z vzhoda. Hkrati potiska v izolacijo tiste skupnosti, ki v Evropi že bivajo, in jih obsoja na negotovost, ki je se posebno okrutna v Nemčiji, kjer ni konca neprenehnim napadom na Turke.

Francoski dosje

Opogumljena sprico velikanske večine, ki jo je pozela na parlamentarnih volitvah marca 1993, je vlada Eduarda Balladurja že nekaj tednov po svojem prihodu na oblast predlagala parlamentu v sprejem celo vrsto zakonskih besedil, ki so znatno omejila pravice tujcev v Franciji in močno otežila življenjske in bivanjske razmere priseljencev.

Te reforme, ki imajo svoje navidezno opravičilo v učinkovitem boju proti nezakonitemu priseljevanju, v zlorabi pridobivanja dovoljenj za francosko državljanstvo ali pri priznavanju begunskega statusa, bodo vsekakor pahnille tujce v brezpraven položaj. Zakon, ki ga je predlagal senat, se nanaša na vprašanje pridobivanja državljanstva, dva predloga zakonov resujeta vprašanje vstopa in bivanja tujcev, zadnji pa govori o ugotavljanju identitete ljudi, ki po mnenju policistov niso francoskega porekla.

Vsi ti zakoni skupaj pomenujo velikanski korak nazaj, kar zadeva položaj

tujcev in priseljencev, pa tudi režim javnih svoboscin nasploh, ki naj bi veljale v pravni državi.

Zrtvovanje tradicionalnega prava

Po drugi strani pa se precej povečujejo pristojnosti administracije in policije na škodo pristojnosti sodstva. Drugače rečeno, zahteve po javnem redu ali takšne, ki imajo javni red za svoj izgovor, se nanašajo na uresničevanje svoboscin, kar zagotovo ni znamenje napredka demokracije. Tako so okrepljeni predlogi o preventivnem nadzorovanju identitete, ki naj bi ga sicer opravljali brez motenj javnega reda in brez nenapovedanih posegov, po možnosti takrat, ko tuji vstopijo v državo, vendar pa »ne glede na vedenje osebe« in »v vsakršnih okoliščinah« ter na slehernem kraju. Tudi postopki izгона imajo zdaj veliko možnosti, izpeljati jih je mogoče brez možnosti, da bi se prizadeti zatekel pod varstvo pravosodja, kar velja tudi za tiste tujce, ki v Franciji bivajo že veliko let, ter otroke. Za prisilno privedbo do meje so zdaj dana dodatna pooblastila, v določenih primerih ni potrebno nobeno preverjanje ali pa vsaj ni mogoča pravica do sodnega varstva. Prošnje za politično zatocišče bo odslej pregledovalo notranje ministrstvo in lahko jih bodo zavrnili, ne da bi jih predali edinemu organu, ki je pristojen za njihovo reševanje: Francoskemu uradu za zascito beguncev in apatridov (OFFRA).

Z delnim odrekanjem načelom tradicionalnega

prava, na katerem temelji že več kot stoletje politika nacionalne integracije, postaja vprašljiva pravica do azila, ki jo je Francija prva priznala in ki ji je po znameniti revoluciji prinesla slavo »domovine clovekovih pravic«, ki postaja zdaj hudo sporna. Omejitve za tujce se nanašajo na omejevanje njihovih svobode prihoda in odhoda, pravice do dela, do družine, do zdravja, do varnosti...

Navdušen napad na nemočne

Vendar pa je treba vse skupaj pogledati bolj od blizu. Sprico vznesenosti, s katero so se medsebojno obmetavali z vljudnostnimi izrazi večinski poslanci med razpravami v parlamentu in ministri, lahko recemo, da so se spravili nad najsižkejše: na otroke in na mlade, na revne, na prebivalce iz tretjega sveta, zlasti iz Afrike, Magreba in podsaharskih dežel. Reforma državljankega kodeksa ne predlaga nič drugega kot še večje poslabšanje položaja tistih otrok, ki so rojeni v Franciji, tujih državljanov, zlasti alžirskih, ali tistih, ki prihajajo iz francosko govorice Afrike. Odslej bo najbolj revnim onemogočeno, da bi svoje v Franciji rojene otroke poslali tja, oziroma ti otroci ne bodo mogli, ko bodo dosegli polnoletnost, pridobiti dovoljenje za bivanje; podobno velja za študente pa tudi za mladoporočence. Izgon se lahko nanaša zgolj na otroka ali le na njegove starše, pri čemer bo otrok potem prepusten po vsej verjetnosti Direkciji za socialno in higienisko akcijo (DASS).

Obrazna istovetnost v pospešenem ritmu

Kar zadeva preverjanje identitete, obstaja sum, da bo ta se naprej potekala z »ugotavljanjem obrazne istovetnosti« v bolj pospešenem ritmu, zlasti ob srečanju z mladimi, ki bodo po narodnosti sicer Francozi, manj pa na primer pri predstavnikih švicarskih bančnih skladov, trgovinskih centrov oziroma japonskih ali ameriških firm, ce ze ne kar družine, zbrane okrog Duvaliera.

Prebivalci iz držav ES - Portugalci, Spanci in Italijani, ki jih je v Franciji več kot milijon, bodo zavarovani z evropskimi zakoni, medtem ko bodo drugi - Alžirci, Maročani, Tunizijci, Turki in Afričani, ki jih je v Franciji več kot 1,7 milijona, postali tarče novih zakonskih besedil. Ze zdaj jih imajo za tiste, ki so odgovorni za vsakršne negotovosti, kot odvečni pa bodo postali tudi grešni kozli za brezposelnost, za oba kolektivna strahova, ki sta vsak dan večja. Ceprav vemo, da so prav ti prebivalci tisti, ki so največje zrtve enega in drugega.

Poglavitno je, da lahko zagotovo pričakujemo takojšen ucinek novih diskriminacijskih ukrepov, ki bodo podprti z zakonom, in tistih predpisov, ki bodo samo pomnožili stevilo oseb in družin v brezpravnem položaju, ne da bi se pregrešili proti zakonu, a bodo vseeno prisiljeni živeti na pravno nikogarsnji zemlji, povsem odvisni od milosti

nadzora, incidenta in morebitne ovadbe. Cerkve in organizacije, ki so blizu priseljencem, so to zelo dobro doumele in vse zavrnille duha in crko teh novih reform. Tako so pri Katoliski pomoči, v njeni drobni Beli knjigi, omenili številne primere teh ljudi brez dokumentov, ki so v povsem nezakonitem položaju, razdruženih družin, ki cakajo na politično zatocišče, zaposlitev ali državljanstvo, in so omejene na nacionalnem ozemlju z vsemi možnimi administrativnimi omejitvami in prisiljene vztrajati v svojem položaju nezakonitih priseljencev. Seveda bo njihovo stevilo narasčalo, njihova krivda pa bo le v tem, da so si skušali najti zatocišče v Franciji.

Vendar pa je že čas, ce lahko verjamemo enemu od večinskih poslancev, da ta država »preneha biti dezela, v katero se je dalo lagodno priseliti brez tveganj in ovir«. Vse poteka tako, kot bi nalašč hoteli ustvariti veliko »ljudi brez dokumentov«, ki so naravnost prisiljeni v svoj nelegalni položaj, in proti katerim se bodo z vso silo in medijskim pompom obrnila vsa sredstva in pooblastila, ki so s temi zakoni pršla v roke policije. To je cilj, ki ga je vsekakor lažje doseči, kot pa zatreti razvejeni kriminal ali delo na črno, promet z mamili in terorizem.

Niti dokazi ne pomagajo

V državi, kjer se več kot deset milijonov državljanov ponasa s svojim tujim poreklom - kot navaja Nacionalni institut za demografske studije (INED) - »ki so rojeni v Franciji, vendar so se starši ali stari starši priselili v Francijo«, in kjer so se številni tuji ustalili in se je njihovo stevilo celo nekoliko zmanjšalo med dvema stetiema prebivalstva v letih 1982 in 1990, ko je ta številka s 3,680.000 padla na 3,580.000 - je tema o »ničelnem priseljevanju« po govorjenju o »invaziji na pragu strpnosti« dodaten argument, ki je ponujen tistemu delu volilnega telesa, najbolj sovražno razpoloženega do tujcev.

Rasisti so tudi med policijo

Ta se utegne zadovoljiti s povzetki tega parlamentarnega jezika, ki namiguje tako na tiste, »ki se z javnimi prevoznimi sredstvi v zgodnjem jutru vozijo na delo«, pa tudi sole menda »že doživljajo motnje pri svojem delovanju« sprico navzočnosti »prisilekov«, ce pustimo ob strani zahteve po ustanovitvi »uradnih teles za emigracijo« in pozive na »narodno strnitev«. Vse do tako imenovanega amandmaja Marsaud, ki dovoljuje preverjanje identitete na podlagi »slehnega elementa, ki dopušca dvom, da gre za tujca, a ni rasnega porekla« in ki je bil sprejet z velikansko večino takoj, ko je bil predložen, tudi ce bo povzročil kakšno zelo zapoznelo vladno reakcijo. Ce perspektive predsedniških volitev se lahko pojavijo to zapeljevanje volilnega telesa Nacionalne fronte, pa ne opravičujejo obdobja narasčajocih ksenofobnih in rasističnih te-

zenj, ki se odkrito bohotojo tudi med policisti. To vsekakor dokazuje »navdušenje«, ki je botrovalo vrnitvi M. Pasque na notranje ministrski stolček, pa tudi volilni uspeh nekaterih skupin policije v sindikatu ekstremerne desnice.

Trend se siri po vsej Evropi

Tudi na splošno narasčata sovraštvo do tujcev in izrabljanje tega sovraštva v Evropski skupnosti. Ne samo v Nemčiji, kjer se to kaže v svojih najbolj odvratnih potezah, ampak tudi v Belgiji, na Nizozemskem, v Spaniji in Italiji. Po malem to sovraštvo povsod spremlja omejevanje pravic tujcev in vse večji nadzor pri pogojih za pridobitev državljanstva in bivanja: razširitev postopkov za pridobivanje vize, nova zakonodaja v Spaniji, Grčiji, Italiji in na Portugalskem ter vprašljivost pravice do političnega zatocišča v Nemčiji. Ta proces traja že dolgo, se vse bolj stopnjuje in priča o vse tesnejši povezavi splošnega razpoloženja, zlasti v okviru sengenskih sporazumov o vstopu in bivanju tujcev, ki živijo znortraj držav ES. Nedavno zahtevo Francije, da bi preložili datum uveljavitve teh sporazumov, ki naj bi začeli veljati leta 1994, pojasnjujejo predvsem s strahom, da bi tuji uživali relativno svobodo prostega gibanja v velikanskem prostoru, v katerem pa ne bi bilo zadostnega nadzora. Ob koncu leta 1992 so bile tako na edinburškem vrhu kakor tudi junija 1993 na kopenhavenskem ali na zasedanju Evropskega parlamenta v novembru leta 1992 izražene težnje po omejevanju pravice do političnega zatocišča, boju proti nezakonitemu priseljevanju in po poostritvi nadzora.

Nic drugega kot etnično čiščenje

Vendar pa nič ne opravičuje take alarmantne politike. Evropska skupnost, katere prebivalstvo ostaja stabilno, ne doživlja nobene od teh invazij, ki bi prihajale iz vzhoda oziroma juga, od koder se običajno čuti ogrožena. Odstotek tujcev, zlasti iz neevropskih držav, je se zmeraj majhen: 0,8 odstotka Afričanov (2,7 milijona), 0,5 odstotka Azijcev (1,5 milijona), 0,2 odstotka Vzhodnoevropejcev (600.000); tolikšen je njihov delež v skupnem številu prebivalstva ES, ki steje 343 milijonov ljudi. Celotni podatki o številu prosejnih za politično zatocišče, ki se močno povečujejo po letu 1990, zlasti v Nemčiji (440.000 v primerjavi s celotnimi evropskimi 555.000), so varljivi. Pomenijo namreč zelo skromen odstotek ob 17 milijonih beguncev, ki jih sprejemajo po vsem svetu in prihajajo iz sicer manj bogatih in manj naseljenih držav, kot je Evropska skupnost. Poleg tega pa bodo ugodili samo majhnemu številu prosejnih za politični azil - v Nemčiji samo 4 odstotkom. Ali se bo Evropska skupnost, ki je nesposobna pogoltniti svojih 17,5 milijona brezposelnih, katerih stevilo se utegne konec leta 1993 povzpeti na 20 milijonov, res dala zapeljati tej potuhnjeni obliki »etničnega čiščenja«?

Številke govorijo o sovraštvu do tujcev

BRUSELJ - Velika večina prebivalcev držav ES meni, da Skupnost sprejema preveč priseljencev in podpira omejitve pri priseljevanju, kot je razkrila raziskava, ki jo je naročila Evropska komisija in so jo pred nedavnim objavili v Bruslju. Kar 52 odstotkov vprašanih meni, da je v ES preveč priseljencev, 34 odstotkov jih sodi, da jih je že zdaj dovolj, a se ne preveč, 9 odstotkov pa,

da jih ni veliko, kot izhaja iz te raziskave, ki so jo opravili med 13. marcem in 16. aprilom.

Poleg tega pa se velika večina zavzema za večje omejitve pri sprejemanju priseljencev iz sredozemskih držav (57 odstotkov) in iz vzhodne Evrope (59 odstotkov) pa tudi pri tistih, ki prosijo za politično zatocišče (51 odstotkov).

Skoraj četrtina vprašanih je menila, da je treba takoj zaustaviti priseljevanje tistih, ki prosijo za politično zatocišče. Najbolj so bili glede tega zagrizeni Francozi, med katerimi bi kar 37 odstotkov ne sprejemalo več priseljencev, ki prihajajo z juga.

Obcutek, da je priseljencev preveč, je zlasti mocan v tistih državah,

ki imajo že po tradiciji veliko priseljencev, kot so Francija, zahodna Nemčija, Belgija in Velika Britanija, precej podobno pa je tudi v Italiji, nekdanji Vzhodni Nemčiji in v Grčiji, kot poudarjajo avtorji raziskave.

Prav tako 46 odstotkov vprašanih odobrava omejitve pri naseljevanju prebivalcev iz drugih članic Evropske skupnosti v njihovi državi, medtem ko 14 odstotkov taksnemu priseljevanju v celoti nasprotuje. Najbolj zadržani do tovrstnega priseljevanja so Luksemburžani (68 odstotkov), Nizozemci (52 odstotkov), Danci (51 odstotkov), Britanci in Nemci (50 odstotkov) ter Francozi (49 odstotkov), kot ugotavljajo v raziskavi. Kar 18 odstotkov vprašanih v Franciji

teh priseljencev nikakor ne bi sprejelo, sledi jim 16 odstotkov Nemcev (21 odstotkov v nekdanji Vzhodni Nemčiji), 19 odstotkov v Grčiji in 16 odstotkov na Nizozemskem. Raziskavo so opravili na reprezentativnem vzorcu 1000 vprašanih med prebivalstvom, starejšim od 15 let, v vsaki državi dvanajstere posebej in vsem anketiranim so postavili ista vprašanja. (AFP)

...danes jih pričakajo policisti.

Tako so nekoč sprejemali bogate in močne tujce...

BRUSELJ / PO SVEČANOSTI V KATEDRALI BAUDOUINA POKOPALI V DRUŽINSKI GROBNICI

Slovo od kralja

Pokojniku so se poklonili najvišji predstavniki skoraj vseh največjih držav sveta
Med obredom v cerkvi govor o prostituciji - Scalfaro z Vittorinom Emanuelejem

BRUSELJ - Kralj Baudouin počiva od sinoči v družinski grobnici znotraj cerkve Notre Dame pod okriljem laekenskega gradu, kamor so v belgijsko trobojnico ovito krsto prepeljali iz katedrale Saint Michel v Bruslju.

Zalni spreved je kretil nekaj pred deseto

zjutraj iz kraljeve palače in obsel vse mestno središče, kjer se je zgrnila velika množica ganjenih Belgijcev, mladih in starih, moških in žensk, otrok, belih in temnopoltih. »So kralji, ki so bolj kralji od drugih, so kralji, ki znajo biti tudi pastirji svojega ljudstva,« je dejal kardi-

nal Godfried Danneels, belgijski primas, in v bistvu izrazil mnenje vse starejše generacije, pa naj bo flamska, valonska ali frankofonska. Priseljenka z območja nekdanjega Belgijskega Konga je odvrkla na krsto cvetlico in zajecala: »Zapustil si svoje ljudstvo«. Bil je torej kralj vseh, ali

skoraj vseh.

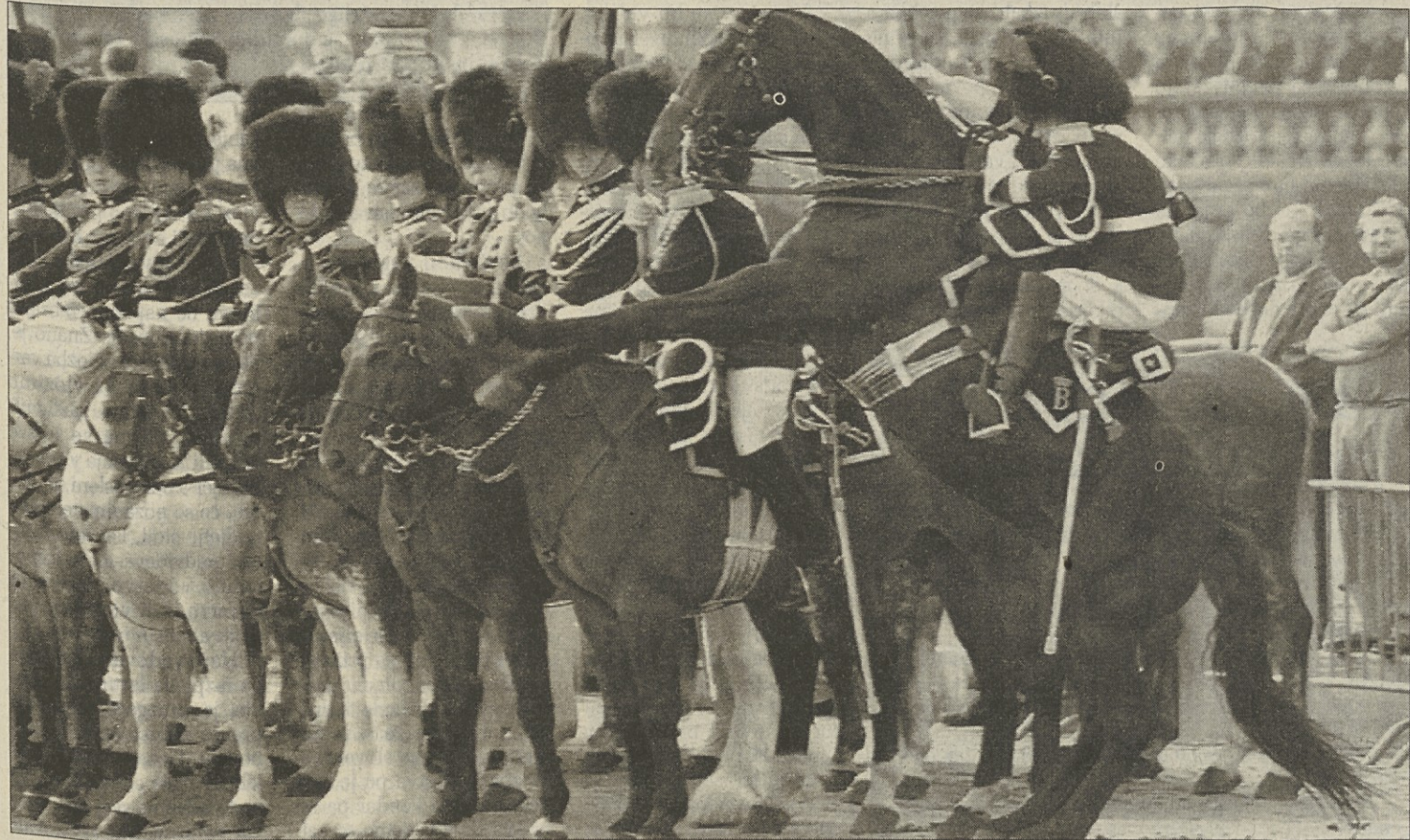
Seveda včeraj ni bilo mogoče biti drugače: slo je za dogodek, ki je odjeknil po celem svetu, kar dokazuje že dejstvo, da so se prisli poslovit od Baudouina najvišji predstavniki tako rekoc vseh večjih držav, od francoskega predsednika Mitterranda in britanske

kraljice Elizabete do italijanskega državnega glavarja Scalfara in japonskega cesarja Akihita; Clinton je poslal bivšega predsednika Forda in ne Mondala, kot je nameraval, ni pa bilo seveda zairskega predsednika Mobutuja in njegovega srbskega kolega Miloševića ter Sa-

dama Huseina, pa tudi ne latinskoameriških in afriških vladarjev - rodovniki pač niso vsi enaki...

Mimogrede: Scalfaro se je snidel tudi z bratrancem Baudouina, savojskim prestolonaslednikom Vittorinom Emanuelejem in mu segel v roko. »Toda na njegovo željo,« je razložil novinarjem in pristavil: »Zdelo se mi je vse pozornosti vredna poteza, tudi zaradi tega, ker ni bila toliko namenjena osebi kolikor in zlasti temu, kar oseba predstavlja.«

Svečanost v katedrali je bila taka, kot se spodobi, a tudi po svoje presenetljiva. Na izrecno željo v belo opravljenе vdove Fabiole je stopil pred mikrofonske novinar in pisatelj, ki je tesno sodeloval s pokojnim kraljem, in izpovedal pretresljivo pričevanje filipinskega dekleta, ki so jo v Belgiji prisilili k prostituciji. Okolščina je nemalo iznenadila družino kronanih glav in »dobromislecih«, toda opozorila Belgijce na zgodi problem imigracije in ravnanja z doseljenci. Tudi sicer pa se v bogati in na videz urejeni monarhiji stopnjuje napetost, ki korenini v socialnih krivicah in trenju med jezikovnimi skupnostmi. (da)

Konjenjska straža je bila postrojena ure in ure, tako da je enemu konju sledilji vendarle pošla potrpežljivost (foto AP)

Vojaki nosijo krsto iz katedrale, od koder so jo prepeljali v Laeken (foto AP)

HOUSTON / PREDVIDEVANJA ASTRONOMOV

Zemlja pred pravo meteoritsko ploho

Noč na četrtek bo še posebno svetla

ALESSANDRA BALDINI / ANSA

NEW YORK - Kaže, da bo letosnja noč sv. Lovrenca posebno svetla. V njej se bo namreč utnilo nadpovprečno število zvezd. James Hartsfield, glasnik vesoljskega centra Johnson v Houstonu, je s tem v zvezi govoril celo o »edinstvenem dogodku v zgodovini sveta«.

Kaj se bo pravzaprav zgodilo? Prihodnji teden se bo namreč Zemlji približal komet Swift-Tuttle in ob tem bo naš planet doživel pravo meteoritsko ploho. V noči sv. Lovrenca, to je med 10. in 11. avgustom, navadno nastetejo po 70 zvezdnih utrinkov na minuto. Letos pa jih bodo na stotine in celo na tisoce. »Slo bo za pravo ognjeno nebesno nevihto,« je v svoji avgustovski številki zapisala revija »Sky and Telescope«. Ameriški zvezdoslovci se na ta dogodek pripravljajo s posebno vnemo. Zadnjič se je nekaj primerljivega pripetilo 17. novem-

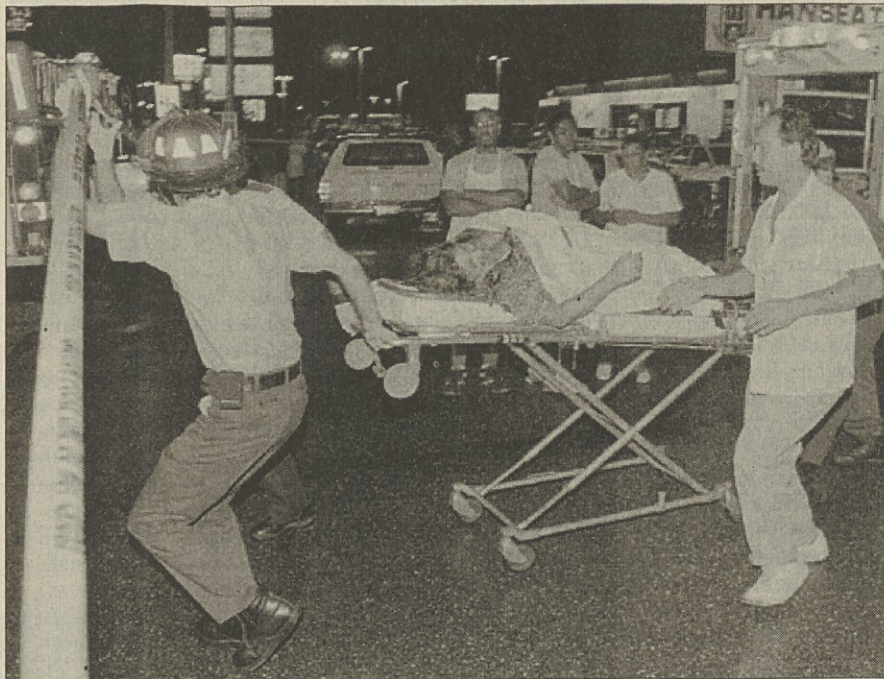
bra 1966, ko je iz ozvezdja Leva padalo po 150 meteoritov na minuto. »Bilo je, kot da bi Zemljo bombardirali z nebes,« se se živo spominja Ronald O' Leary iz Maryland Science Centra.

Vsi pa se ne veselijo tega pojava. To velja posebno za znanstvenike in tehnike ameriške vesoljske agencije NASA, ki bodo med drugim morali spet odložiti vzlet vesoljske ladjice Discovery. Le-ta bo ostala na tleh vsaj do 12. avgusta. V agenciji NASA se namreč boje, da bi jo sicer lahko poskodovala »vesoljske smetki«. Upostevati je treba, da je ladjica vredna kaki dve milijardi dolarjev. Podobne previdnostne ukrepe so sprejeli tudi upravljalci vesoljskega teleskopa Hubble. Dne 11. avgusta ga bodo za 15 ur tako usmerili, da bo padanju meteoritov izpostavljen z najmanjšo možno površino.

AMERIKA / OBSEDEN NAREDNIK Z LOVSKIMA PUŠKAMA IN KARABINKO

Ubil štiri ljudi, ker ne trpi homoseksualcev

WASHINGTON - Do zob oborožen je pridrljal v nabito polno restavracijo, izustil grobe žaljivke na račun predsednika Billa Clintona in homoseksualcev v vojskih vrstah, nato pa jel streljati vseprek: 4 mrtvi in 6 hudo ranjenih. Zgodilo se je predvčerajšnjim v Fayettevillu (Severna Carolina) nedaleč od znamenitega vojaškega oporišča Fort Bragg, protaonist nezaslišane dogodka pa je neki French, narednik kopne vojske. Oborožen z lovskima puškama in karabinko je vstopil v restavracijo Luigijs, preklel Clintona in gaye v uniformi ter streljal v ljudi. Poleg dveh gostov je ubil oba lastnika lokala. Nastopila je policija in ga ranila.

Ranjence so odpeljali v bolnišnico (Telefoto AP)

LONDON / VČERAJ PRVI DAN OGLED OV PROTI PLAČILU

Kraljeva palača odprta za vse

LONDON - Včeraj zjutraj so prvi »normalni« gostje oz. tisti, ki so za to čast placali listek (8 funtov), prestopili prag slo vite kraljeve palače. Od 600 prostorov, s katerimi se ponasa Buckingham Palace, jih je kraljica Elizabeta, ki rabi denar za popravilo Windsorskega gradu (lani ga je hudo poskodoval požar), dala na »ljudski« ogled samo 18. Iz bojazni, da ne bi obiskovalci poskodovali dragocenih podov, je dala postaviti tudi posebno preprogo. Na sliki: eden od prvih obiskovalcev

KITAJSKA / Z LADJO PROTI ZDA

Množični pobegi

Vendar pa veliko poskusov ne uspe

PEKING - Ob južni obali Kitajske so prestregli ladjo, s katero je 139 kitajskih državljanov hotelo pobegniti v ZDA. O dogodku, od katerega je prišlo pred dnevi, poroča kitajski dnevnik, ki je objavil, da so aretirali tudi 12 mož posadke. Kot trdi dnevnik je vpletena ladja »Ethan«, lastnica katere naj bi bila družba s Tajvana, vendar pa je ladja potovala pod zastavo Hondurasa. Organizatorji pobega naj bi kitajskim državljanom obljubljali zaposlitev v ZDA s povprečnim za-

sluzkom 2.500 dolarjev. Na ladjo se niso vkrkali vsi naenkrat, temveč v precejšnjih časovnih razmahi. Komaj pa se je ladja premaknila iz kraja Xiamen, v neposredni bližini katerega je bila zadržana dober mesec, so jo prestregli. Nekaj dni pred tem pa se je na Kitajsko vrnilo nad 600 oseb, ki so tudi skušale pobegniti v ZDA, vendar pa so jih prestregli tik pred zaključkom potovanja. Po neuradnih vesteh so te osebe trenutno v posebnem centru, kjer jih »prevzgaajo«.

NOVICE

Francoski bankovci dišijo po cvetlicah

GRASSE - Pecunia non olet, pravijo, toda v mestecu Grasse na južnem Francoskem so te dni ob priliki tradicionalnega »jasminovega praznika« dali v obtok bankovce za 100 in 200 frankov, ki dišijo po jasmínu oziroma vrtnici. Privosčijo pa si jih lahko edino posestniki v tej deželi najbolj razširjene kreditne kartice Visa in sicer pri avtomatskem okencu krajevne agencije banke Credit du Nord. V bistvu gre za turistično pobudo, s katero pa bo agencija brez dvoma zaslužila lepe denarce; v zadnjih dveh dneh so se poslali podvojili, vseh odisavljenih bankovcev pa je za 600.000 frankov ali približno 162 milijonov lir, kot je povedal direktor filiale.

Kitajci ne bodo videli Madonne

PEKING - Po celem svetu znana ameriška pop star Madonna se je ponudila za koncert v Pekingu in sicer v propagandno podporo njegovi kandidaturi za olimpijske igre leta 2000. Toda pekinska osrednja oblast je ponudbo zavrnila, čeprav je Madonna obljubila, da bo njena predstava v mejah kitajskih zakonov in tradiciji. Hongkonski tisk je poročal, da bo Peking zatislil oko in vest je brz objavil neki tukajšnji večerni list, vendar je glasnik ministrstva za kulturo to odločno zanimal. Seveda ni treba posebej poudariti, da so kitajski ljubitelji Madonne hudo poparjeni.

Aufbiks na poljskem festivalu rock glasbe

VARSAVA - Trideset ljudi na bolniški postelji in za 500 milijonov zlotyjev (45 milijonov lir) gnotne skode: to je izid dveurnega spopada med 5.000 mladinci in člani privatne varnostne službe, ki so jih najeli organizatorji 14. festivala rock glasbe v Jarocinu v srednjehozahodnem delu Poljske. Festival traja teden dni in privabi vsako leto več kot 200.000 mladih z vseh strani države, saj jim je to edina in edinstvena prilžnost, da v živo poslušajo vse najboljše ansamble. Nemiri so izbruhnili takoj po zaključku koncerta neke punk skupine: aufbiks, v katerem so uporabili verige, bezbolne palice in kamne, se je koncal sele po posegu posebnih oddelkov policije, ki pa so morali pozneje znova nastopiti, saj so razjarjeni mladinci nadaljevali s svojimi vandalskim početjem sredi same Varšave...

Kubansko prebivalstvo pesti preslaba prehrana

STOKHOLM - Na Kubi razsaja že delj casa skrivnostna bolezen, ki se loteva živčnega sistema. Doslej je prizadela kakšnih 50.000 oseb, a neki švedski zdravnik je po dolgotrajnih raziskavah in testiranju prišel do zaključka, da gre pripisati zaskrbljujoči pojav nezadostni oziroma nepravilni prehrani ljudi. Pri bolnikih so namreč med drugim ugotovili pomanjkanje vitaminov in beljakovin. Gre za neuropatijo, ki povzroča tudi krče. Omenjeni zdravnik se je lotil raziskave skupaj s številnimi kolegi iz drugih držav, potem ko je za to zaprosila kubanska vlada.

Kako uporabiti certifikat

Lastninski delež ni denar, ni vrednostni papir, je le pravica do sodelovanja pri privatizaciji

Marsikomu se ne sanja, kaj naj bi počel z lastninskimi certifikati (Foto: S. Živilović/TRIO)

LJUBLJANA - Po zagotovilih vlade bomo že konec avgusta dobili pri Službi družbenega knjigovodstva individualne račune, na katerih bo knjižena vrednost lastninskega certifikata, ki vsakemu državljanu (tudi otrokom) pripada glede na starost. SDK je bolj pesimistična, saj napoveduje, da bodo računi lahko odprti šele konec septembra. A to sploh ni zelo bistveno, najpomembnejše je, kako bomo lahko certifikate uporabili. Lastninski certifikat, naj se enkrat spomnimo, ni denar, ni vrednostni papir, ampak je le pravica (v določeni višini) do sodelovanja v privatizaciji družbenega kapitala.

To pravico imajo vsi, ki so bili 5. decembra 1992 državljani Republike Slovenije (certifikat bodo dobili avtomatično glede na starost), upravicenci do odszkodnine zaradi denacionalizacije (na osnovi zahteve) in zaposleni v javnih zavodih in državnih organih, ki se večinoma financirajo iz proračuna (certifikate bodo dobili za razliko med izplačano plačo in tisto po kolektivni pogodbi).

Vrednost certifikata bo vsak posameznik po lastni izbiri uporabil za različne naložbe, lahko vso vrednost za eno naložbo ali pa del vrednosti za več naložb (deljivost certifikata). Delež, ki ga bo že uporabil - z lastninsko nakaznico, ki jo bo mogoče kupiti v knjigarni - se

bo odstel od vrednosti njegovega certifikata na račun. SDK bo državljana obveščala o stanju na njegovem računu. Državljanom se se prav nič ne mudi razbijati si glave, kako in na podlagi katerih informacij bodo uporabili svoj lastninski certifikat, saj je najprej treba počakati, da bodo podjetja pripravila programe lastninjenja, nato jih mora Agencija za privatizacijo sprejeti, sele nato pa bo proces lastninjenja z izdajo delnic lahko stekel. Prav tako ni pametno kupiti prve delnice, ki se bo pojavila (na primer v prosti prodaji), ampak bo bolje počakati na večjo izbiro (kar je odvisno tudi od tega, kdaj bodo kon-

ANDREJA REDNAK

cane revizije lastninjenja) in dovolj informacij za dobro odločitev. Če bomo lastninski certifikat namreč izgubili zaradi slabe naložbe, bomo krivi sami in vrednosti nam ne bo nihče povrnil. Nenazadnje moramo počakati se na zakon o vzajemnih skladih in investicijskih družbah, kamor bomo tudi lahko vlagali, če se ne bomo odločili za delnice podjetij. Kljub povedanemu pa najbrž ne bo odveč opozoriti, za kaj vse bomo lahko uporabili vrednost svojega lastninskega certifikata.

V primeru prve možnosti, to je notranjega odkupa delnic (po polovični ceni), je dobro vedeti, da lahko to izkoristijo vsi zaposleni v

določenem družbenem podjetju, pa tudi vsi bivši zaposleni, vključno z upokojenci, ter delavci v podjetjih hčerak. Podjetje bo moralo javno objaviti poziv za predložitev lastninskih certifikatov. Če ste torej prepričani, da je »vase« podjetje dobro in da ima možnosti za razvoj v prihodnje, boste vložili vanj in postali njegov solastnik.

Verjetno se bo veliko, predvsem večjih, uveljavljenih in zdravih podjetij odločilo tudi za javno prodajo svojih delnic. Večina teh delnic bo najbrž prodana za lastninske certifikate, manj pa za gotovino.

Tretja možnost so pooblašcene investicijske družbe, ki bodo večinoma prevzele dvajset odstotkov vrednosti podjetij, ki se lastnijo. Investicijske družbe bodo združevale majhne investitorje (lastnike certifikatov), ki največkrat ne poznajo trga, nimajo informacij o podjetjih, nimajo časa za spremljanje sprememb in dogajanj in podobno. Pooblašcene investicijske družbe bodo organizirane kot delniške družbe, torej bo lahko državljan s certifikatom kupil delnice teh investicijskih družb, te pa bodo s tako zbranimi certifikati samostojno odločale o nakupih delnic podjetij (na Ljubljanski borzi). Vlagatelj v investicijsko družbo bo pravzaprav vložil v nekakšno povprečje gospodarstva, vložil pa bo seveda v tisto,

Kam investirati certifikate

Lastninske certifikate bodo lahko državljani uporabili za naložbe v:

- delnice podjetij, kjer je imetnik certifikata zaposlen oziroma je bil zaposlen v preteklosti;
- delnice podjetij, ki se lastnijo tudi z javno prodajo delnic;
- delnice pooblaščenih investicijskih družb;
- delnice in drugo državno premoženje ter državna podjetja, ki se ponudijo javnosti v odkup za lastninske certifikate.

ki bo s podjetji, kjer bo imela večino, najboljše upravljal, in v tisto, katere delnice bodo prinašale največji donos.

Se najbolj negotovo je, kaj bo v prodajo ponudila država. Možnosti se kažejo predvsem po sprejemu zakona o gospodarskih javnih službah, vendar se ni znano, kako se bo odločila država.

Za katero možnost ali kombinacijo uporabe lastninskega certifikata se odločiti, bo v prihodnjem letu gotovo tema pogovorov in ena pomembnejših skrbí slehernega državljana. Delnice pooblaščenih investicijskih družb bodo gotovo prinesle določen donos, vendar pa je treba vedeti, da bodo te družbe dobile deleže vseh podjetij, povprečje slovenskega gospodarstva pa, je kot vemo, slabo, vendar pa bo ta odločitev verjetno še najbolj varna. Odločitev za vla-

ganje v delnice podjetij (javna prodaja) je bolj tvegana, kar pomeni, da nam lahko vložek v odlično podjetje prinese večji dobiček, kot če bi vložili v investicijske družbe, lahko pa celo vse izgubimo, če napačno izbrano podjetje propade. Znano je, da so razpršene naložbe varnejše, torej lahko vložimo certifikat v delnice različnih podjetij. Če pa se boste odločili za vlaganje v podjetje, kjer ste zaposleni, je dobro, če se pozanimate, kako podjetje stoji, kakšen dobiček predvideva, ali ima sposobno vodstvo, ali bo to vodstvo tudi vložilo v podjetje ali ne in podobno.

Napovedovati, kako se bo razpletla lastninska zgodba, je nemogoče, saj je tudi proces edenstven in nepovljiv. Treba bo dobro pretehtati svoje odločitve in tu bodo prišli na svoj račun razni svetovalci in »svetovalci«. A to je že druga zgodba.

OBLETNICA

Slovesnost ob puku možnarja

Petdeseta obletnica ustanovitve prvega koroškega bataljona

CRNA NA KOROŠKEM - »Lep dan je, dobro se imejte,« je Boris Florjancić, predsednik ravnanske občinske zveze borcev, končal pozdravni nagovor, z bližnje vzpetine pa je zagrmel možnar. Tako se je pričela včerajšnja slovesnost ob 50. obletnici ustanovitve prvega koroškega bataljona v Koprivni nad Crno. Lahko bi rekli, da so borci včeraj znova zasedli Koprivno, saj se je tam zbralo okoli 1.500 ljudi, med njimi nekdanji borci z Gorenjske in Dolenjske, zamajske Koroške in Stajerske. Slavnostni govornik dr. Anton Skobir je orisal potek ustanovitve koroškega bataljona in poudaril pomembne akcije koroških partizanov in tedanje enotnost Korošcev na

tej in oni strani meje. »Danes pa nam očitajo napake in zločine, za katere nocemo in ne moremo prevzeti odgovornosti. Izpostavljeni smo preziru in vzvišenosti nekaterih novih političnih povzpelnikov, ki so jim tuje in nepomembne zasluge NOB,« je dejal Skobir in dodal, a »nas ni mogoče enaciti s tistimi, ki so se borili na strani okupatorja.« Predsednik koroških partizanov v Avstriji, Janez Wute-Luc iz Celovca, je navzočim dejal, da so bili mnogi med njimi po vojni diskriminirani in zaprti, vendar se niso pustili zastrašiti. Tako tudi danes ne, ko borci v matični domovini blatijo tisti, ki so se na račun prejšnjega sistema dokopali do lepih položajev. (Z. S.)

Na praznovanju se je predstavilo 27 rejcev goved (Foto: B. H.)

PROSLAVA OB 50. OBLETNICI PREŠERNOVE BRIGADE

Boj za oblast v senci sprave

DRAGICA HERIC

KRANJ - Prvo Gorenjsko, pozneje Presernovo brigado so ustanovili julija 1943 v Davci, včeraj pa so v poslovno-pridreditvenem središču Gorenjski sejem v Kranju praznovali njeno 50. obletnico.

Svečane proslave se je udeležilo več kot 600 članov te brigade, med njimi celo borec iz Novega Grada, saj so bili v njenih vrstah tudi borci iz drugih jugoslovanskih republik. Borci so na včerajšnjem snidenju obudili spomine na dogajanja med nemško okupacijo nasega ozemlja, hkrati pa so se zbrali, da bi izrazili svojo enotnost, odločnost in protest zoper vse, kar se danes dogaja v naši državi. V posebnem sporočilu so ob tem se posebej spomnili na akcijo sprave, ki da se je začela v razmerah boja za oblast. Po njihovem mnenju ni slo za spravo, temveč dejansko za oblast, ki danes zanika narodnoosvobodilni značaj njihove borbe in tako tudi legitimnost oblasti, ki je v tej borbi nastala. Akcija sprave je sledila političnim, ne pa etničnim in hup-

manitarnim ciljem, menijo. Gre celo za razvrednotenje in negacijo NOB, za rehabilitacijo domobranstva, kolaboracije in izdajalstva.

Ob vsem, kar so doživeli in žrtvovali za svojo domovino v hudih agresorskih casih, ne morejo razumeti, da je danes v ospredju mashevanje in obracun. Menijo, da se z raznimi zborovanji, slovesnostmi, masami v spomin na domobranstvo, belogardiste in sodelavce okupatorja ustvarja predvsem atmosfera linca in zločinov« borcev NOB. Nihče pa ne spregovori niti besede, kot poudarjajo, o tisočih pozabljenih in zapuščenih partizanskih grobovih v Rogu, na Pohorju, v Trnovskem gozdu, nič o Urhu, Beginjah, Dragi, o ustrelenih talcih, tisočih izseljenih in drugih žrtvah vojne. S stališča sedanjosti in prihodnosti bi slovenski narod moral ohraniti vrednote NOB, če hoče zagotoviti svoj obstoj in varnost, so sporočili s svojega zborovanja.

125 LET OD PRVEGA TABORA

Kmečki svetek popestrili z razstavo konj

BORIS HEGEDÜS

LJUTOMER - Ob 125. letnici prvega slovenskega tabora, ki je bil to pot v znamenju kmečkega praznika, ki mu na prlekem koncu rečejo »svetek«, je svojo živino javnosti predstavilo 27 rejcev svetlo lisastega goveda.

Ljutomerčani so s številno udeležbo rejcev govedi in konj na kmečkem svetku ponovno dokazali, da je kmetijstvo najpomembnejša panoga v ljutomerski občini.

Kot je na prireditvi, ki se je udeležil tudi državni minister za kmetijstvo Jože Osterc, povedal ing. Franc Sonaja, so rejci iz Ljutomera obdržali svoj sloves in po rezultatih kontrole proizvodnosti sodijo med najboljše v Sloveniji.

Slavnost 125-letnice prvega slovenskega tabora pa je z razstavo konj, ki je pritegnila številne radovedneže, popestrilo tudi 50 domačih rejcev, ki redijo 210 konj kasačev.

DOGODKI, KI SI JIH KAŽE ZAPOMNITI

Milijoni za parlament, kaj pa za suho zemljo?

IVANKA MIHELČIČ

LJUBLJANA - Če je kaj bilo v ospredju v tem prvem avgustovskem tednu, ki jemlje slovo, potem je bila nepopisna vročina in katastrofalna suša, ki je znova oklestila letošnji pridelek, kmetom pa povzročila še več skrbi in pregelje. Da ne pomnijo takšne suše, pravijo prizadeti, uradna statistika pa se jim pridružuje s podatkom, da tako vročih in suhih avgustovskih dneh ni zabeležila že štiri desetletja. Po se neopopisnih ocenah je v kmetijstvu že za več kot deset milijard skode. In edini, ki v tej naravni katastrofi vidijo kancec dobrega, so menda zbiralci dobre vinske kapljice. Te bo namreč tako malo, da bo še bolj dragocena. A to je brzokone za mnoge zelo zelo slaba tolažba.

Suša je zavladala tudi na slovenskem političnem prizorišču. Poslanci so odšli na počitnice, parlament pa so gradbinci in arhitekti spremenili v veliko polno »delavnicov«: v roke so vzeli skupno 14 000 kvadratnih metrov uporabnih površin in nekaj kilometrov parlamentarnih hodnikov. Za posodabljanje, obnovo in tekoče vzdrževanje je državni zbor odobril prek 150 milijonov tolarjev. Premalo? Preveč? Vrag sigavedi, predvsem pa je odvisno, iz katerega zornega kota zres na to investicijo. Če se demimo ta hip nahajajo na izsušeni prekmurski zemlji ali na tistem koncu Primorske, kamor vodo že dovajajo s cisternami, saj je niti za zdravilo ni, se ti zdi obnova parlamenta višek objektivnosti. Če pa si v koži sumničenja in nezadovoljstva s pogoji normalnega dela polnih po-

slancev, pa je investicija več kot nujna. To, da je med temi poslanci tudi nekaj predstavnikov tistih strank, ki pravice kmetov nimajo le na jeziku temveč tudi v programu svojih strank, je tako ali tako zgolj neka neljuba podrobnost, katero menda opazijo le zlehtnobe...

A če je že znano dejstvo, da so poslanci soglašali s precejšnjimi sredstvi za obnovo in vzdrževanje lastnih pisarn, se se ne ve, kako se bodo odzvali na strani vlade že pozegnan

predlog obrambnega ministrstva, po katerem naj bi v naslednjih osmih letih država namenila slovenskim obrambnim programom dodatni letni odstotek bruto domačega proizvoda. Obrambni minister Janez Jansa je na nedavni tiskovni konferenci sicer pojasnil, da gre za nabavo sredstev s katerimi naj bi učinkovito zascitili tako zrak kot vodo, kopno in obalo, o podrobnostih pa je ostal tiho. Tako uradno ne vemo, ali to pomeni, da bo Slovenija poslej imela

reaktivce, pa podmornice in bojno ladjevalje ali ne. To je namreč strogo zaupno in tako naj bi ostalo tudi v prihodnje, kar pa pomeni, da se bomo o tem lahko poučili le iz tujih revij, ki običajno zelo natančno poročajo o takšni in drugačni obrambni usposobljenosti različnih držav.

Obrambni minister je na isti tiskovni konferenci veliko govoril tudi o novem zakonu o obrambi, pa nekaj malega o nesreči, ki se je pripetila na Rakeku, ko je mlad vojak stopil na pehotno mino, čisto nič pa ni povedal o se vedno vroci najdbi orožja na mari-borskem letališču. Nad tem dejstvom so zlasti začudenj onstran naših svetovnih meja, saj je Jansa že po samem odkritju orožja, zelo hitro pokazal s prstom na dunajsko firmo Drug impex. Tuja javnost zdaj pričakuje bodisi, da svoje obtožbe podkrepri bodisi, da se javno opraviči. Tisto kar ne pričakuje, je to, da zdaj o vsem zgolj molči.

Sicer pa javnost (domača in tuja) gotovo živi tudi v pričakovanju tistega dneva D, ki ga je napovedal ex-predsednik parlamentarne obrambne komisije Zmago Jelinčič o morebitnem državnem udaru. Kot je bilo opaziti, je kritični dan (zadnji julij in prvi avgust) minil brez pretrsa. Govorice pa s tem niso prenehale, le da se je »crna« nedelja pomaknila na 15. avgust. In če se tudi takrat ne bo zgodilo nič presledljivega, se bodo »dobro« in »še boljše« obveščeni zagotovo spomnili nekega novega datuma, saj brez teorije zarot težko shajajo celo navkljub vročini in breznejni suši.

Da bo poslanec dobro postlano (Foto: Aleš Pavlič/TRIO)

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE / SENAT POTRDLI GOSPODARSKI PROGRAM

Tesna, a pomembna zmaga predsednika Clintona

Da bi zmanjšali proračunski primanjkljaj, bodo Američani plačevali višje davke - Ostre kritike republikancev - Se bo Clinton zapisal v zgodovino?

WASHINGTON - Ameriški predsednik Bill Clinton, zadovoljen, ker je tudi senat potrdil njegov gospodarski program, je Americanom sporočil, da so zdaj gospodarsko usodo spet vzeli v svoje roke. Po enodnevni negotovosti je ameriški senat potrdil program, ki predvideva zmanjšanje proračunskega primanjkljaja za 255 milijard dolarjev in pridobitev 241 milijard dolarjev z novimi, večjimi davki, zaradi česar so na cрту nasprotovali celo nekateri senatorji demokratske stranke. Sicer naj bi proračunski primanjkljaj do leta 1998 zmanjšali za skoraj 500 milijard dolarjev. Izid glasovanja v senatu je bil enak, in sicer 50 za in 50 proti, tako da je bil odločen glas predsednika senata Ala Gora, ki je seveda podprl Clintonov program. Ko je Al Gore sporočil izid glasovanja je bilo v nabito polni dvorani senata slišati aplavze in negodovanje. Podpora Clintonovemu gospodarskemu programu ni bila preprečljiva niti v četrti v predstavniskem domu ameriškega kongresa, saj je za glasovalo 218 kongresnikov, proti pa 216. Izid v senatu je bil se dobro uro pred glasovanjem precej negotov, dokler se ni odločil senator iz Nebraska Bob Kerey: »S svojim glasom nočem spodkopati predsednika, zato bom kljub pomanjkljivostim glasoval za.« Proti nacrtnu je glasovalo kar šest demokratskih senatorjev, proti pa so tako v senatu kot v četrti v predstavniskem domu glasovali republikanci, kar se v zadnjih 50 letih še ni zgodilo. Zavrnitev nacrta bi pomenila še en hud udarec Clintonu, ki zaradi mnogih drugih napak že izgublja podporo ameriške javnosti. Da bi bil program sprejet, je bilo v teh dneh v amerškem kongresu nekoliko lobiranja in sklepanja kupcij.

»Po dvanajstih letih lahko Americanom sporočimo, da smo položili temelje za obnovo ameriškega sna,« je med slovesnostjo v Beli hiši zatrdil zadovoljni Bill Clinton. Toda vodja republikancev senator Bob Dole pravi, da nacrt predvideva preveliko povečanje davkov, nekatere bodo Američani morali plačati se za nazaj, zmanjšanje porabe pa ne bo dovolj hitro. »Predsednik Clinton bo zapisan v zgodovini kot edini predsednik, ki je povečal davke, preden je začel opravljati svojo predsedniško funkcijo, in ki ne bo zmanjšal porabe, ko bo leta 1996 odšel,« je bil oster senator Bob Dole. (B. B.)

Predsednik Clinton objavlja obnovo ameriškega sna (Telefoto:AP)

ZAPLETEN POLOŽAJ MADŽAROV NA SLOVAŠKEM

Manjšina se upira

Svet Evrope nas ne bo učil slovnice, trdi slovaška vlada, ki ne dovoli madžarskih napisov niti tam, kjer so Madžari večinsko prebivalstvo

BRATISLAVA - Ze nekaj dni je mogoče spremljati nov izbruh vojne na jugu Slovaške, ki se je razvnela okrog napisov in oznac, kot posledica odločitve bratislavske vlade, da bo odstranila, po potrebi tudi na silo, cestne napise v madžarscini, kar je do skrajnosti dvignilo temperaturo med madžarsko manjšino, ki predstavlja več kot deset odstotkov prebivalstva Slovaške. Zupani občin Kumarov, Nove Zámky, Dunaj Streda in Galanta so zavrnili izvedbo odloka slovaškega ministrstva za transport, ki zahteva odstrani-

tev cestnih napisov v madžarscini pri vstopu v mesta in vasi na južnem Slovaškem, blizu meje z Madžarsko. »V primeru, če bi prišlo do odpora, bodo izvajalci lahko na pomoč poklicali policijo,« je zapisano v odloku. Napise, ki so jih odstranili že lani v ozračju nacionalistične politične kampanje, ki je hotela vsiliti slovaščino kot edini uradni jezik, so madžarski zupani ukazali postaviti znova, saj so le tako lahko uveljavili svoje manjšinske pravice, služili pa so tudi kot dokaz njihovega spoštovanja pri slovaškem vstopu v Svet

Evrope. »Ti napisi v madžarscini so občinska last, raba madžarsčine pa je zakonita v tistih občinah, v katerih madžarska skupnost predstavlja tudi do 90 odstotkov prebivalstva,« je izjavil zupan Marcelove, ki se nahaja deset kilometrov od madžarske meje. Slovaško ministrstvo za transport pa je dalo minuli teden odstraniti napise v madžarscini v kar desetih krajih, z izgovorom, da niso zakoniti. Nekaj dni kasneje so jih domaći uslužbenci namestili nazaj brez kakršnihkoli incidentov. V Komarnem,

ki leži na bregovih Donave, pa so prebivalci slovaško ime kraja preprosto prebarvali v Komarom. Vlada premiera Vladimira Meciarja je poleg tega ga obsla še eno zahtevo Sveta Evrope, ko je umaknila iz dnevnega reda parlamenta obravnavo predloga zakonskega osnutka, ki so ga sprejeli že 7. julija in ki dovoljuje uporabo madžarskih imen in priimkov v uradnih slovaških dokumentih. »Svet Evrope nam ne more določati, kako bomo uporabljali slovaško slovnico,« je izjavil slovaški minister za kulturo, zagri-

zen nacionalist. Stranka madžarske manjšine Egyutele, ki je v opoziciji in je skrajno zaskrbljena zaradi krsitve manjšinskih pravic, se je obrnila na Svet Evrope, ki je za Slovaško odredil strog nadzor potem, ko je bila lani 30. junija sprejeta kot njegova članica. »Madžarska skupnost je skrajno zaskrbljena, da bo slovaška vlada se naprej kršila manjšinske pravice kljub temu, da je formalno sprejela priporočila, ki jih je v tem smislu dal Svet Evrope,« je v četrti izjavil Miklos Duray, predsednik Egyutelesa. (AFP)

TRAGEDIJA V BOSNI

V ozadju diplomacije

Bosna teče svoj zadnji krog

DZEMAL SOKOLOVIĆ

Odgovornost Zahoda za usodo Bosne je premošna z velikostjo tragedije, ki jo ta nesrečna država doživlja. Čim bližje smo koncu z genocidnimi posledicami, tem večja je njegova odgovornost, če pa bo Sarajevo doživelo usodo Foce, Višegrada ali Prijedora, bo ta morda postala celo izključna. Zahod seveda ni kriv, da so se Muslimani in Hrvati na referendumu izrekli za neodvisnost Bosne, Srbi pa so na plebiscitu glasovali za to, da ostanejo v Jugoslaviji. Celotno odgovornost za začetek spopadov mu ni mogoče naprti, saj bi do njih po vsej verjetnosti prišlo tudi, če ne bi storil nič. Vseeno pa je Zahod, predvsem pa Evropa, že od samega začetka vlekel poteze, ki so bolj prispevale k stopnjevanju, ne k umiritvi spopadov.

1. Nemudoma je priznal neodvisnost BiH, ko je bila ta država povsem nepraviljena za svojo obrambo, eden od njenih narodov pa povsem nezasciten in neoborožen. To je bilo priznanje, s katerim je bilo po eni strani 200 tisoč vojakov stare vojske razglašeno za okupatorje in ki je z druge strani sleherni odpor naroda in države zoper tega okupatorja razglasil za legitimnega.

2. Ni odpravil embarga na uvoz orožja, ves čas pa je spodbujal upe, da bo prislo do oboroženega vojaškega posega.

3. Socasno je skrivaj, s pomočjo Hrvaške in HVO, oboroževal Vojsko BiH, a zmeraj le toliko, da je bil odpor zoper agresorja neenakopraven.

4. Zahod je v času Busha naivnemu Izetbegoviću obljubljal ne samo zaščito konvojov, ampak tudi varnost humanitarnih koridorjev.

5. Clinton je v predvolilni kampanji prepričeval ne samo Bosance, ampak tudi svoje volilce, da bo z oboroženim vojskim posegom svet razbremenil bosanske more.

6. Zahod je bil tisti, ki je odklonil podporo ZDA, ko se je Clinton za to akcijo zares odločil.

7. Odgovoren je tudi za spopad med Muslimani in Hrvati. Ne samo zaradi Vance-Ownovega nacrta, ampak tudi zato, ker ga je opustil. Tako so Hrvatje in Muslimani domneli, da lahko tudi za zeleno mizo dosežejo uspeh zgolj s silo.

8. In navsezadnje, po srbski osvoboditvi Bjelasnice je Clinton obljubil, da bo bombardiral srbske položaje, in dal zagotovila, da Sarajevo ne bo padlo in da ne bo umrlo od lakote.

Igman pa je vseeno padel, kar je začetek padca Sarajeva. Očitno je, da se ta generacija velikodržavnih Srbov ne bo ustavila, dokler ne bo izpolnila svoje zgodovinske naloge: meje na črti Karlovac-Karlobag. Naslednji cilj - srbski Trst - pa bo po vsej verjetnosti prepustila naslednji generaciji.

Kako naj sicer razumemo, da Srbi osvajajo nova območja zmeraj takrat, ko potekajo pogajanja v Zenevi, in da po groznih Zahoda ta pogajanja zapustijo? Srbi zmeraj socasno pripravljajo obe poti: pogajanja in ofenzivo. Njihov cilj, ko okrepijo svojo ofenzivo med pogovori, ni, da bi Alijo prisilili za zeleno mizo, ampak prav nasprotno, od tam ga želijo pregnati. Kar jim je tudi zmeraj uspelo. Alija demonstrativno zavrne pogajanja. Tako Srbi uspejo doseči dvoje: muslimansko stran prikažejo kot nepravilno za sodelovanje in militantno. Potem izrabijo zmedo s prepričevanjem Izetbegovića, naj se vrne za zeleno mizo, s katero odvrnejo pozornost od svojih napadov in seveda osvajanj. Zato Srbi zmeraj vztrajajo pri pogajanjih: z njimi očrnijo Muslimane, med njimi osvojijo nova ozemlja.

Zdi se, da Zahod deluje usklajeno. Zagrozi Srbom, obljubi akcijo in prepriča Alijo, da ni treba znova sedeti za zeleno mizo. Ali zdaj Srbi, Zahod in Bosna tečejo zadnji krog? Za Bosno je nemara zadnji, Zahod pa jih bo moral skupaj s Srbi preteči še kar precej.

Predsednik predsedstva Bosne in Hercegovine Alija Izetbegović je v soboto poslal predsednici VS OZN Madeleine Albright pismo, v katerem zahteva takojšen sestanek Varnostnega sveta. Na njem naj bi preučili zenevska pogajanja, ki so se po Izetbegovićevem prepričanju popolnoma oddaljila od nacerlonske konference. Kronsni argument za delitev Bosne so vojaški uspehi, trdi Alija Izetbegović, ki se poleg vsega boji tudi delitve Sarajeva.

NOVICE

V središču pozornosti Fidel Castro

LA PAZ - Množica ljudi je pozdravila kubanskega voditelja Fidela Castra, ki se je udeležil slovesnosti ob zaprisegi novega bolivijskega predsednika Gonzala Sancheza de Lozada, medtem ko so predstavniki ZDA, notranjega ministra Brucea Babbitta, izžvižgali. Castro je Bolivijo obiskal prvič po letu 1967, ko je bolivijska vojska ubila njegovega revolucionarnega tovarisa Che Guevara. Nasploh je bil kubanski voditelj v središču pozornosti, čeprav so se slovesnosti udeležili se argentinski predsednik Menem, bolivijski Gaviria in perujski Fujimori. 63-letni novi bolivijski predsednik Gonzalo de Lozada, nekdanji minister za gospodarstvo, je na tem položaju zamenjal Jaimeja Paza Zamoro. V svojem govoru pred kongresom je obljubil izboljšanje gospodarskih razmer. »Upajmo, da naši otroci ne bodo morali iti kmalu lačni spat,« je dejal Lozada. (Reuter)

Strah pred novo vojno

MOSKVA - Ruski predsednik Boris Jelcin se je po izrednem sestanku z voditelji držav osrednje Azije zavzel za nujne diplomatske in vojaške ukrepe za ustavitev spopadov na tadjikistansko-afganistanski meji. V kratkem naj bi sklical konferenco, katere naj bi se udeležili tudi predstavniki Afganistana. »Mi nismo za vojaško ukrepanje,« je po pogovorih z voditelji starih srednjeazijskih držav, Turkmenije, Kirgizije, Uzbekistana in Kazahstana, dejal Boris Jelcin. V Moskvi se vse bolj bojijo izbruha nove rusko-afganistanske vojne, saj je na tadjikistansko-afganistanski meji namnešenih več kot 3000 ruskih vojakov. (Reuter)

Izpustili nekdanjega ugrabitelja

BEJRUT - Abbas Hamadi, edini človek, ki so ga aretirali zaradi ugrabitve državljanzahodnih držav v Libanonu, se je iz Frankfurta vrnil v Bejrut, kjer ga je

pricakala družina. Abbas Hamadi, siitski musliman, je bil zaprt od leta 1988 zaradi ugrabitve dveh nemških poslovnezev leto poprej v Bejrutu, moral pa bi prestatitri-najstletno zaporno kazen. Hamadi je v zameno za njuno izpustitev zahteval, da iz nemških porov izpustijo njegovega mlajšega brata Mohammada Alija, ki so ga prijeli zaradi ugrabitve in umora. Poslovneza so kasneje izpustili. Vendar so leta 1989 Hamadijevi privrženci spet ugrabili dva Nemca, pripadnika celovkoljubnih organizacij v Bejrutu, in zahtevali izpustitev obeh bratov. Po treh letih pogajanj, ki so potekala pod pokroviteljstvom OZN, so Nemca izpustili. Nemški pravosodni organi pa se ne nameravajo izpustiti Hamadijevega brata, ki so ga obsojili leta 1989 in bo moral najverjetneje prestat celotno petnajstletno kazen. (Reuter)

vekoljubnih organizacij v Bejrutu, in zahtevali izpustitev obeh bratov. Po treh letih pogajanj, ki so potekala pod pokroviteljstvom OZN, so Nemca izpustili. Nemški pravosodni organi pa se ne nameravajo izpustiti Hamadijevega brata, ki so ga obsojili leta 1989 in bo moral najverjetneje prestat celotno petnajstletno kazen. (Reuter)

Nemški rudniki - odlagališča strupenih odpadkov

BONN - Rudniki kalija vzhodnonemških dežel Turingije in Sasse, ki jih bodo zaradi nedonosnosti navedenotje zaprli, bi lahko postali skladišča za strupene odpadke, piše nemški casnik Der Spiegel, ki bo objavljen danes. Rudniki kalija v teh dveh nemških dezelah imajo okoli 60 milijonov kubnih metrov »koristnega praznega prostora«, kar je 1,6 milijona vlakovnih tovorov s strupenimi odpadki,« je ocenil Jedrski raziskovalni center v Karlsruheju. Nekateri rudniki že uporabljajo za odlagališča strupenih odpadkov, pripravljeni pa so nacrti za mnoge druge. (Reuter)

EVROPA VČERAJ IN DANES (7)

Evropski delavci so predragi

Piše:
Ana
Kovač

Delo v državah Evropske skupnosti ni poceni. Visoki niso le osebni dohodki, temveč predvsem dodatni stroški (socialno zavarovanje itd.). Na prvem mestu je Italija, kjer dodatni stroški znašajo skoraj polovico skupnih delovnih stroškov v proizvodnji. Če jih primerjamo z ameriški ali japonskimi, kaj se le indijski in kitajskimi delavci, delavci zahodne Evrope padajo v jamo, ki so si jo izkopali sami. Delovni stroški so najvišji v Nemčiji. Republika Češka, ki se ponasa s kvalificirano delovno silo, porabi šestkrat manj. Vse več nemških podjetij odkriva, da lahko izdelke nemške kakovosti proizvajajo tudi zunaj meja domovine. Eden takšnih primerov je avtomobilska industrija, od nekdanj ponos nemškega gospodarstva. Volkswagen izdatno investira v Češko, BMW gradi v Južni Karolini, tudi Mercedes nacrtuje tovarno v Ameriki, kjer so delovni stroški na avto le tretjino vsote, ki bi jo morali pla-

cati doma. Druga možnost je ilegalni uvoz zacasne delovne sile: prek Nizozemske prihaja v Nemčijo precejšnje število britanskih delavcev. Brezposelnost in cedanje redkeje gradbene investicije so te delavce speljale na led, da so nasledili casopisnim oglasom, ki pravijo: »Pridite v Nemčijo, Nemčija vas potrebuje!« Severno Porenje-Vestfalija, najostejše naseljena evropska pokrajina, je polna britanskih delavcev, ki niso zavarovani in jih placujejo na roko. Seveda, če prej ne pride policija. Če ob tem upostevamo, da je vsak drugi od petih Nemcev zaposlen v industriji (kar je precej več kot v drugih zahodnih državah), postane nemški strah pred krizo in odtokom kapitala povsem razumljiv. Dravna blagajna se prazni v nenasitnem in osiromašenem vzhodu države: samo lani je Bonn novim dezelam namenil 130 milijard mark. Leta 1989 je imela Nemčija 108 milijard mark plusa, lani pa se je ta vsota preto-

pila v 40 milijard deficita. Ne pomagajo niti besede zveznega kanclerja Helmuta Kohla, da bi vzhodnonemške dezele doletela enaka gospodarska kriza, tudi če bi se vedno obstajala Nemska demokratska republika.

Konec dobrodelnosti

Mnogi Nemci zato ne odobravajo sprememb, toži se jim po nekdanjem udobnem življenju. Stavka vzhodnonemških kovinarjev letošnjo pomlad je Nemce občila kot hladen tuš: delavci so zahtevali višje plače kljub nizki produktivnosti, zaradi katere so za 60 odstotkov dražji od svojih zahodnih bratov. Stavka je odmevala kot pravi alarm in mnogi nemški politiki so se končno zbudili v svoj krasni novi svet. Podobno bujenje doživljajo tudi druge vzhodnoevropske države. Dobrodelna politika, ki podpira tržno nemocna podjetja in tako zavira medpodjetniško konkurenčnost, bo odslej pod ostrim

drobnogledom: velikodusnost, ki je veljala v casu blaginje, starostna upokojitvena meja in minimalni osebni dohodki bodo vse pogostejše vzrok sporov med politiko in gospodarstvom. Evropska tradicija je tesno povezana z blagostanjem, ki ga je gojilo tiho sožitje krsanskih demokratov in socialistov, in ljudje neradi sprejmejo nižji življenjski standard, kot so ga vajeni. Angleški tehnik European je nedavno objavil dvostranski članek z naslovom Konec državne blagostanja? Po teoriji kulturnih krogov človek potrebuje neprimerno več casa, da se nečesa odvadi, kot da se na nekaj (zlasti če mu je vseč) navadi. Stara Evropa se ne zna prilagajati. Mor-da jo bosta k spremembam prisilila prostotrgovina in krvavi konkurenčni boj. Ali pa bo svoje meje odpirala pocasi in industriji dala dovolj casa, da se prilagodi. Préférence européenne je francoska sifra za drugo opcijo. Uradniki zagovarjajo francosko politiko, češ da v

tem primeru ne gre za protekcionizem, temveč za »inteligentno« odpiranje meja, ki predvideva prehodna obdobja in večjo socialno varnost na obeh straneh meja. »Graditi Evropo pomeni zavarovati nas tip socialne organiziranosti,« pravi nek francoski poslovneze. Francija s svojo idejo protekcionizma lahko hitro najde zaveznike v Evropski skupnosti: Spanijo, Italijo. Italijanski minister za industrijo v eni sapi nastave prednosti odprtih meja in hkrati razlaga, da Italija potrebuje cas za liberalizacijo, kar velja zlasti za revnejši jug. Tehnico protekcionizma v Evropski skupnosti lahko v eno ali drugo stran prevesi Nemčija. Francoski teoretiki napovedujejo, da se združena in neenakomerno razvita Nemčija ne bi branila kancka protekcionizma. Zaenkrat pa Nemčija, z Veliko Britanijo ob strani in valom stavk, ki se z vzhoda sirijo na zahod države, se vedno vztraja v prostotgovinskem taboru.

Kako priti do sponzorja in ga obdržati

Ce je sponzoriranje za sponzorja komunikacija z različnimi javnostmi, se pravi del poslovnega procesa, pa je to za sponzoriranc, naj bo to organizaci-

ja ali posameznik, največkrat vprašanje preživetja. V grobem bi lahko govorili o treh tipih organizacij ali projektov, ki iščejo svoje sponzorje:

- take, ki brez sponzorjev sploh ne bi mogle preživeti,

- take, ki so jim sponzorski viri dobrodošla dopolnitev siceršnjim, največkrat javnim virom,

- take, ki jim sponzorska sredstva v resnici le povečujejo dobiček.

V Sloveniji lahko veliko večino primerov sponzoriranja zvedemo na drugi tip, medtem ko se v zahodnem svetu relativno pogosto pojavljata tudi prvi in tretji, predvsem v državah, ki imajo slabše razvit sistem javnih dotacij.

Za vse tri primere, tudi za skrajnega, ko gre za sponzoriranje komercialnega projekta, pa velja, da so dejavnosti in obveznosti sponzoriranja enaki. V vsakem primeru doseganje skrajnega cilja, dotoka sredstev, ne sme zamegliti posameznih postopkov znotraj sponzorskega procesa, če naj bo to uspešno za obe strani.

Kako najti sponzorja?
... je vprašanje, ki si ga zastavlja vsaka neprofitna organizacija in na katerega seveda ni enotnega vprašanja, ampak mora vsaka organizacija sama najti svoje odgovore. Odgovorimo s paradoksom: »Sponzorja najdes tako, da ga obdržiš.«

Odgovor se zdalec ni tako kratak, kot se zdi. Ključno pri iskanju sponzorja je namreč to, da je celoten postopek izveden tako, da

sta na koncu in med posameznimi fazami obe strani zadovoljni s potekom oziroma rezultati. Zadovoljen sponzor je namreč tudi sponzor naslednjega projekta - in to brez novega, mukotrpnega iskanja. Zadovoljen sponzor pomeni tudi pozitivno referenco za vse ostale potencialne sponzorje. Pravo vprašanje bi se torej glasilo:

Kako zadovoljiti sponzorja do te mere, da bos zadovoljen tudi ti?

Kot rečeno, obstaja toliko strategij pridobivanja sponzorjev, kot je sponzorirancev. Pa vendar lahko nanizamo nekaj osnovnih pravil, 10 zapovedi:

1. Le redko bo sponzor našel svojega sponzoriranca. To pomeni, da je v tem odnosu iniciativa praviloma na tvoji strani.

2. Delo s sponzorji je dolgotrajno. V razvitem svetu velja, da je sponzorska akcija, ki se ne začne vsaj eno leto pred predvidenim dogodkom, že vnaprej izgubljena. V naših razmerah je to obdobje sicer nekoliko krajše - vedno pa velja, da je treba začeti z delom v zvezi s sponzorji istega dne, ko se začne načrtovati projekt.

3. Idejo iz glave preliji na papir. Sponzorska ponudba naj obsega le nekaj strani. Te strani naj poleg kratkega sinopsisa proje-

kta, ustvarjalcev in referenc jasno podajo tvoja konkretna pričakovanja in pa predvsem jasno predstavitev tega, kako bi organizaciji, na katero je prošnja naslovljena, sponzoriranje tvoje projekta koristilo. Idealno je, če se seznaniš s poslovnimi cilji potencialnega sponzorja. Ce jih ne poznaš, poskusaj cim natančneje določiti, kdo je tvoje občinstvo. V vsakem primeru pa razloži, kako bo projekt medijsko predstavljen, kdaj in kje bo potekal ter seveda nabor možnosti za sponzorjevo predstavitev.

4. Nikoli ne pričakuj, da bo sponzor definiral to, kar hoče doseči s sponzoriranjem tvojega projekta. To mu moras povedati ti in to, kar mu bos povedal, zagotovo ni le: »Logo na gledališkem listu in plakatu«. V vseh »zahodnih« anketah je najpogostejši očitak sponzorjev sponzorirancem, da jim ne znajo ponuditi nič drugega kot logo na plakatu ...

5. Pisna ponudba je le potencialna vstopnica za sestanek. Telefonski klic, ki sledi ponudbi, je torej namenjen predvsem določiti termina za sestanek.

6. Ce si prisel do sestanka, je običajno 90 odstotkov poti do pogodbe že opravljenih.

7. Obvezno podpiši pogodbo.

- V pogodbi opredeli vsako najmanjšo malenkost - predvsem pa vse svoje in sponzorjeve obveznosti, ki so povezane s finančnimi sredstvi. Niso redki primeri, ko je imel sponzoriranc s sponzorjem več stroškov, kot pa je prejel sredstev.

- Ne obljubljal nečesa, cesar ne bos mogel izpolniti.

8. Pogodba je stvar dogovora, se pravi stvar obojestranskega usklajevanja glede vseh točk razen ene: Sponzor nima v nobenem primeru in ne glede na vložena sredstva pravice vpletati se v umetniški postopek in izdelek.

9. Podpis pogodbe je se le pol poti »pridobivanja« sponzorja. Tudi ce ni tako opredeljeno v pogodbi, moras sponzorja nenehoma obveščati o poteku, novostih v sponzorskem odnosu, tudi ce te niso najbolj prijetne.

10. Po končanem projektu skupaj s sponzorjem ocenita potek in rezultate sodelovanja. To je se posebej pomembno tedaj, kadar se je akcija deloma ali v celoti ponesrecila. Tudi ce ti zaradi lastnih napak ali objektivnih okoliščin sponzorja ne bo uspelo obdržati, bos skozi analizo pridobil pomembne in ne-

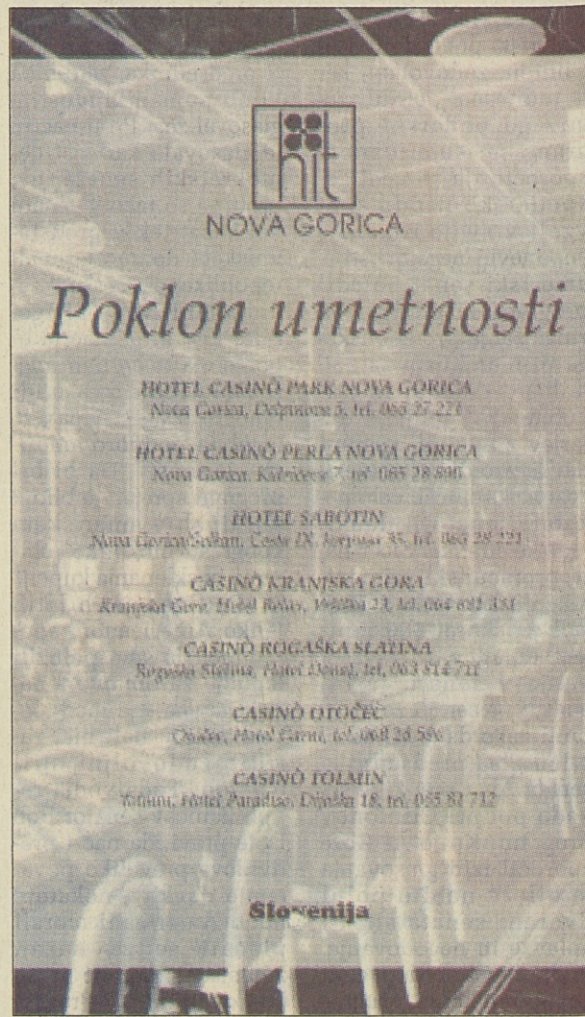
nadomestljive izkušnje, ki ti bodo zagotovo prisle prav pri navezavah odnosov z drugimi sponzorji. Pogosto pa se zgodi, da ima sponzoriranc obutek, da je vse skupaj propadlo, medtem ko je sponzor povsem zadovoljen. Umik brez skupne analize je v takem primeru celo dvojna napaka.

Tako po svetu, kako pa pri nas?

V Sloveniji v večini primerov se vedno velja, da prides do sponzorja po vseh mogočih poteh, samo po zgoraj opisani ne.

Najbolje je, ce osebo prijateljuješ s cim več direktorji oziroma tistimi, ki v nekem podjetju odločajo. Obnese se tudi prijateljevanje kakega sorodnika ali prijatelja. Verjetno obstaja še kaka podobna pot - za večino pa velja, da do sponzorstva ne pride zaradi zadovoljevanja poslovnih interesov podjetja.

Denar sicer res ne smrdi, je pa tako delovanje kratkovidno ne le za sponzorje, pač pa tudi za sponzorirance, saj dolgoročno gledano degradirajo sponzorski odnos na nekaj privatnega in si zaradi tega žagajo vejo, na kateri sedijo. Ni torej naključje, da si je besedica »sponzoriranje« v Sloveniji že dobila izrazito negativne konotacije. Ce k temu pristojemo se ekonomski položaj večine slovenskih podjetij, ki nimajo sredstev za preži-

Sponzorska stran kataloga XI. festivala Radovljica '93

vetje, ce ze niso v stecaju, potem je to ze dovolj za ugotovitev, da je iskanje sponzorjev v Sloveniji Sizifovo delo.

Pa vendar se sponzorira. Andrej Drapal je direktor INART Centra in strokovni sodelavec GCI PR Centra, oba pa sta del skupine PRISTOP, družbe za komunikacijski management.

SLIKARSTVO / GLEDALIŠČE / PLES / GLASBA

EVROAGENDA

FILM / KIPARSTVO / ARHITEKTURA / FOTO

KÖLN

Sijaj baroka

Wallraf-Richartz-Museum, Bischofsgartenstrasse od 1. do 22. avgusta: Sijaj baroka. Umetnine in Musée des Beaux-Arts iz Caena, odprto od torka do četrta od 10h do 20h, od petka do nedelje od 10h do 18h. Caenski muzej lepih umetnosti, ki ga trenutno prenavljajo in njegove zbirke zato gostujejo v drugih evropskih in svetovnih muzejih, sodi med klasične muzeje francoske province, ki se ponasajo z dragocenimi, javnosti le malo znanimi umetninami. V Caenu najdemo predvsem pomembna dela francoskih in italijanskih baročnih slikarjev. V okviru izmenjalnega programa kölnskega muzeja Walraf-Richartz Muzeji na obisku je tako na ogled 45 oljnih platen: od Veroneseja in Castiglioneja, preko Cavallina in Fettijs, do Pellegrinija in Tiepola, od Philippa de Champaigne in Clauda Vignona do Charlesa Le Bruna in Simona Voueta. Ta imena odlikavajo tako razvoj baročnega slikarstva v Italiji kot klasicističnega v Franciji. (A. K.)

ANTWERPEN

Filmski salon

Salon Cinéma, Stadsaal, od 6. do 11. avgusta, projekcije vsak dan ob 22. uri, vstopnine ni.

V letošnji kulturni prestolnici Evrope so poleti pripravili obilo prireditev, med drugim pa tudi projekcije filmov. Tako je bil 6. avgusta na sporedu film belgijskega režiserja Etienne Chatiliezja iz leta 1988 z naslovom La vie est un long fleuve tranquille (Zivljenje je dolga mimna reka), naslednji dan pa so si obiskovalci lahko ogledali angleški film Terencea Daviesa Distant voices still lives (Oddaljeni glasovi se živijo), ki je leta 1988 prejel nagrado mednarodne kritike v Cannesu. Danes bo predvajan prvi film, ki je uradno nastal v kitajsko tajvanski koprodukciji; naslov filma je Dahong denglong gaogao gua (Rdece luci), režiral pa ga je Zhang Yimou. 9. avgusta sledijo Delicatessen ((Delikatese)) Jean-Pierra Jeuneta in Marca Caroja, filma, ki so mu leta 1991 podelili kar stiri Cezarje. Predzadnji film antwerpenskega filmskega salona bo Krotki film o milosci (Kratki film o ljubezni) Krzysztofa Kieslowskega, za zaključek pa bodo 11. avgusta odvrteli se znani Atame (Zvezi me) Perda Almodovarja. (V. S.)

BREMEN

Slike s pokopališča

Kunsthalle Bremen, Am Wall 207, do 15. avgusta: Alexander Dettmar: Kamni za večnost, Zidovsko pokopališče v Berlinu, odprto ob torkih od 15. do 21. ure, od sredo do nedelje od 11. do 17. ure, ob ponedeljkih zaprto.

Lansko jesen je Alexander Dettmar naslikal serijo slik na temo zidovskega pokopališča v berlinski četrti Prenzlauer Berg. Pomembne zidovske osebnosti nemške duhovne in kulturne zgodovine (n.pr. Giacomo Meyerbeer, Max Liebermann) so v njegovo zavest vstopile skozi pokopališke nagrobnike.

V katalogu je umetnostna kritičarka Vera Friedländer zapisala: »Nagrobni-ki, slike s pokopališča. Kdor ob tem pomisli na temo in hlad, se je zmotil. Slike starega zidovskega pokopališča na Schönhauserjevi aleji v Berlinu niso zalostne niti ne ustvarjajo vzdusja stiske. Temne barve, ki so sicer redke, ne učinkujejo kot breme zamujenega, niti kot breme krivde. Vsak kamen govori o nekem preteklem življenju, ki je imelo svoje ime. Ime, ki so ga vklesali na zdaj že sprhene ali razbite kamne, je element slike, življenje, ki ga to ime predstavlja, pa daje sliki njen pomen. Dlje ko opazujemo barve in linije, bolj zivi postajajo kamni».

V Bremenski Kunsthalle je na ogled 35 od 62 del, celotni opus pa bo nato kot del stalne zbirke na ogled v berlinskem zidovskem muzeju. (A.K.)

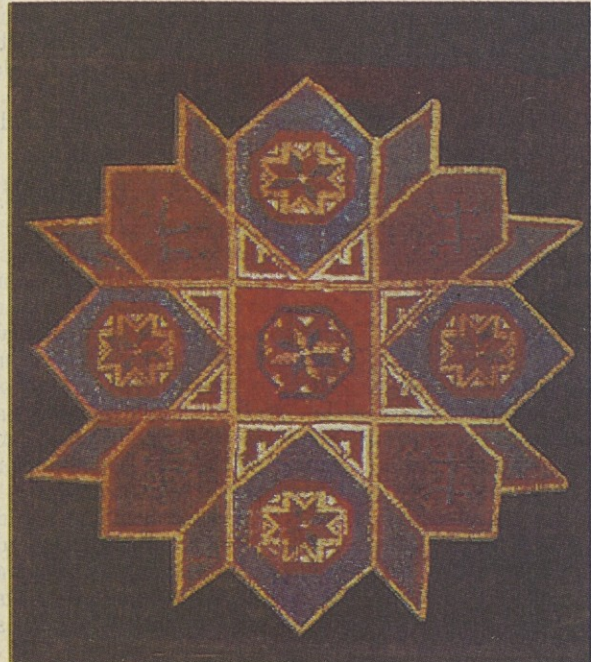
STUTTGART

»Naj« preproge

Linden Museum Stuttgart, Staatliches Museum für Völkerkunde, Hegelplatz 1, do 29. avgusta: Zvezde Orienta, zbirka preprog, odprto od torka do nedelje od 10h do 17h, ob sredo od 10h do 20h, ob ponedeljkih zaprto.

Razstava v enem najboljših nemških etnografskih muzejev tokrat prikazuje zbirko preprog nomadskih in vaskih ljudstev Kavkaza in Turcije. Večina razstavljenih preprog je nastala pred letom 1800. Preproge, ki jih je začel zob casa in so zato nekatere razstavljenе le v fragmentih, osvetljujejo fascinantno pestrost barv, oblik, ornamentov in simbolov. Preproge teh orientalskih ljudstev že več kot tri tisočletja rabijo kot talni okras, sedežne podlage in stenske dekoracije. Strokovnjaki menijo, da so preproge prisle v Evropo po svileni cesti v rimski dobi. Umetnost tkanja preprog se je razcvetela v 8. stoletju s prodiranjem islama, krizarskimi pohodi v 11. stoletju, v srednjem veku pa so jo v Evropo prinasali plemiči in cerkveni velikaši. V 19. in 20. stoletju so se preproge uveljavile tudi v meščanskih domovih sirom Evrope; postale so tako vsakdanji element naših domov, da se le redko zavemo, od kod izvirajo.

Muzej Linden tokrat razstavlja privatno zbirko 30 kavkaskih preprog iz 16. in 18. stoletja. Preproge tako izjemne kvalitete hranijo le se v tekstilnem muzeju v Washingtonu in v inštambulskem muzeju Türk ve Islam Eserleri. Na ogled je tudi 40 preprog, ki so jih v Anatoliji stkali pred letom 1600, ter šest izjemno dragocenh preprog, ki so nastale med 12. in 14. stoletjem: dve med njimi sodita med najdragocenejši se ohranjeni preprogi na svetu. Vsako sredo ob 18h in ob nedeljah ob 14h so kustosi muzeja pripravili tudi strokovno vodstvo po razstavi. (A. K.)

MÜNSTER

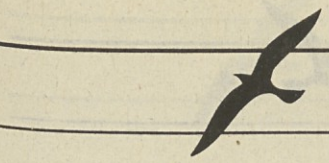
Cerkveni zakladi

Westfälisches Landesmuseum für Kunst und Kulturgeschichte Münster, Domplatz 10, do 31. oktobra: Imaginacija nevidnega: 1200 let upodabljanja umetnosti v münstrski skofiji, odprto vsak dan razen ponedeljka od 10. do 18. ure.

Razstava ob 1200-letnici münstrske skofije predstavlja bogato likovno dediščino skofije in njene tesne povezave z drugimi deželami. Na ogled so dragocenosti iz 11. stoletja in kasneje, med drugim dela Conrada von Soesta, mojstra schöppingerskega in liesbornskega oltarja, slikarja Johanna Koerbeckeja, kiparja Everta van Rodena, kiparskih družin Brabander in Gröninger in drugih. Zbirko so zbrali na enem mestu iz famih cerkev skofije, kjer so nedostopne javnosticakale na svoj trenutek v cerkvenih zakladnicah, ter iz nemskih in tujih muzejev. Razstava nudi obiskovalcu redko priloznost, da si toliko cerkvenih zakladov ogleda na enem kraju.

O razstavi je izšel tudi obseben katalog, ki v treh poglavjih opisuje zgodovino tega kulta: prvo poglavje obravnava svete in religiozne spise in njihove ornate, drugo se posveča oltarjem in njihovim ornamentom: okraševanje oltarjev, liturgična oblačila in insignije, oltarji in krizi na celu spreveda, relikvije, liturgični pripomočki (vasa non sacra), evharistične posode (vasa sacra). (A.K.)

GLEDALIŠČA

SLOVENIJA

LJUBLJANA

KRIZANKE

Andrej Anabaptist Rozman: TARTIF, režija Vito Taufer, igrajo: Milos Battelino, Ivan Gonic, Zeljko Hrs, Dario Varga, Jozef Roposa, Uros Macek, Robert Prebil, Andrej Rozman, Janez Skof, Niko Corsic, Ivan Sikora, Stefan Marcec, Sandi Mikluz, Franci Plestenjak, Daniela Pietrasanta (torek, 24. 8., ob 20.30, 900 SIT).

Po motivih baleta Bertolta Brechta: LUNA NAD MISSISSIPPIJEM - RAZPRODAJA GREHOV, Opera in balet SNG Maribor (petek, 27. 8., ob 20.30, 900 SIT).

Johann Strauss: NETOPIR, Opera in balet SNG Ljubljana. »Tempora mutantur« bi lahko rekli za pojav operete na odru osrednjega slovenskega gledališča. To je opereto pred vojno poznalo in jo gojilo, opereta pa tudi ni nič izjemnega za velika evropska gledališča. Le slovenska domisljavnost jo je izbrisala z naših odrov, ker naj bi bila opereta malomeščanska iluzija, torej laž, ki naj bi bila povojnemu Slovincu nepotrebna. Opereta je glasbeno-gledališko delo lahkega, zabavnega značaja. Glasba operete hoče biti vsečna in priljubljena, stilno naslonjena na zabavno glasbo. Na oder pripelje ljudi, značaje in dogodke iz vsakdanjega življenja in največkrat se spravi na nezdrave družbene pojave in jih zasmejuje. Lahkoživost, zaljubljenost vase, zakonska prevara do-

živijo svojo kritiko in razgaljenje tudi v Netopirju. Sam naslov operete ne pomeni nič misterioznega ali okultnega, ampak samo maske-radno preobleko glavnega junaka, ki zaradi svoje lahkoživosti ni ne tič ne mis, ne soprog ne ljubimec. Zadosten razlog, da se ga lotijo in razkrinkajo skozi smeh in izmikanje, v barvnih preoblekah (torek, 21. 8., ob 20.30, 1800, 1200 SIT).

CELJE

Anton Novčan: HERMAN CELJSKI, SLG Celje. V avtentičnem prostoru pod Friderikovim stolpom bo rodbina Celjskih snela svoje posmrtno maske in znova odigrala začetek svoje-ga konca... Režija: Franci Krizaj, igrajo: Janez Bermež (Herman II. Celjski), Bogomir Veras (Friderik), Renato Jenček (Herman mlajši), Milada Kalezić (Barbara, ogrska kraljica), Darja Reichman (Veronika Deseniška, Friderikova žena) in drugi.

Predstava je bila v okviru mednarodnega poletnega festivala sprva predvidena na ljubljanskem gradu (četrtak, 26. 8., ob 20.30 na celjskem Starem gradu).

POSTOJNA

Ciklus Monodrama in avtorska poezija: ZELJKO VUKMIRICA, Naročena resničnost (četrtak, 19. 8., v atriju Instituta za raziskovanje krása, Titov trg 1).

Račevem dvorišču (pri Richardu) ponovitev predstave SREČANJE z Mirando Caharijo in Livijem Bogatcem. Režija Mario Ursic.

Ponovitev v petek, 13. avgusta na dvorišču župnijske cerkve na Repentabru. Začetek ob 21. uri.

MILJE

POLETNI PUST IN OTROSKO GLEDALIŠČE

Danes, 8. t. m., ob 18. uri na Trgu Galilei »Scherzi a parte: matada mascherada per le calli e vie de Muja«, ob 21. uri bo na Trgu Marconi glasbeni večer s pustno skupino Bulli e Pupe.

V torek, 10. t. m., ob 21. uri bo gledališka skupina I Commedianti uprizorila »Trappola per topi« Agate Christie.

LIGNANO

ARENA ALPE ADRIA

Jutri, 9. avgusta, ob 21. uri nastop Liliane Cosi in Marinela Stefanescuja.

V četrtak, 12. t. m., ob 21. uri lutkovna predstava »La cesta magica« v izvedbi skupine Frantulin.

V ponedeljek, 16. t. m., ob 21. uri baletni predstavi »Carmen« in »Bolero«.

13. t. m., in ob 18. uri »Rusčina za začetrnike«. Vodi mag. Esther Pöhl.

SVETO MESTO

Danes, 8. t. m., ob 14.30 »Srečanje vizarjev« v priredbi KPD Drava v Zvabeku.

na parkirišču pri Potojski jami (danes, 8. avgusta).

Lovska veselica, razvedrilna prireditve (nedelja, 15. 8., na parkirišču pri Potojski jami).

Strmca - srečanje kmetov (nedelja, 22. 8.).

PORTOROŽ

AVDITORIJ

OTO PESTNER: 25 LET ZLATIH POPEVK s spremljavo zabavnega orkestra LIGHT SUMMER v sestavi najboljših slovenskih glasbenikov, zbranih posebej za to priloznost, pod vodstvom Jozeta Privška (sobota, 14. 8., ob 21.30

VELENJE

PRĚSMENTANE CITRE, kak' milo pojo, 4. srečanje slovenskih citrarjev (petek, 13. 8., ob 19. uri, terasa Name).

VSI MOJI OSMI TISOCAKI, predavanje Vikija Groslja z barvnimi diapozitivi (petek, 27. 8., ob 20. uri, velenjski grad, 300 SIT).

PRVI SOLSKI DAN, zapojmo z Matejo Koleznik (sreda, 1. 9., ob 16. uri, vrtna terasa Name).

NAMESTO ROŽ, kabaret 20. stoletja, Svetlana Makarovic (petek, 3. 9., ob 19.30, velenjski grad, 500 SIT).

11. uri v atriju gradu) Lutkovna delavnica z Brezo Varl: PLOSKA LUTKA (četrtak, 26. 8., ob 11. uri v atriju gradu).

Lutkovna delavnica s Slavkom Rakusem: vse predstave, ki so napovedane v atriju mariborskega gradu, Grajska ulica 2, bodo v primeru dežja in v dvorani Lutkovnega gledališča Maribor, Rotovski trg 2 in v minoritski cerkvi na Vojašniškem trgu.

POSTOJNA

Gledališce Ciciglej: MANCEK SCRKLJAN-CEK. Predstave gledališca CICIGLEJ so polne humorja, dinamičnega dogajanja, glasbe in živopisne scenografije (sobota, 14. 8., ob 11. uri v atriju muzeja).

LLALLOSHI: Teuta, litografija

Mednarodni grafični likovni center bo danes, 8. avgusta, ob 11. uri, organiziral javno vodstvo po 20. mednarodnem grafičnem bienalu v Moderni galeriji. Po razstavi bo vodila kustosinja Lilliana Štepančič.

GLASBA

SLOVENIJA

LJUBLJANA

POLETJE V STARI LJUBLJANI

Koncert: Klavirska glasba Erika Satieja, TAJANA OGNJANOVIC, klavir in BOJAN GORISEK, klavir. Tatjana Ognjanovic, rojena v Ljubljani, se je začela učiti klavir s stirim leti pri Darinki Bernetic. Studirala je pri Dubravki Tomšić-Srebotnjakovi na ljubljanski Akademiji za glasbo, kjer je leta 1989 končala specializacijo. Izpopolnjevala se je pri Hansu Petermandlu na Dunaju ter pri znanem moskovskem pedagogu Viktorju Merzanovu. Je dobitnica nagrad na številnih domačih in mednarodnih klavirskih tekmovanjih, med drugim na Portugalskem, Valenciji, Španiji, Atenah in na Dunaju (danes, 8. 8., ob 21. uri v atriju magistratom).

Koncert: FIRST LINE BIG BAND, ANDREA BARKER, vokal (torek, 10. 8., ob 21. uri pred ljubljanskim magistratom).

KRIZANKE

41. MEDNARODNI POLETNI FESTIVAL: Koncert: THOMAS LANDER, bariton, in MARGARET SINGER, klavir (četrtak, 12. 8., ob 20.30, 600 SIT).

NARODNA GALERIJA

Koncert: MUSICA ANTIQUA KÖLN. Ime Musica Antiqua Köln že dve desetletji predstavlja v svetu pojem negovanja baročne glasbe in tedanjih izvajalskih naved na avtentičnih glasbilih. Ansambel je prvih šest let nastopal predvsem na nemških koncertnih odrih, po uspešnem mednarodnem debiju v londonski Queen Elisabeth Hall in na Holandskem festivalu leta 1979 pa so ga kot cenjenega gosta začeli vabiti na najbolj znane festivale stare glasbe in na koncertne turnee po celem svetu. Jedro ansamblovega repertoarja predstavljajo italijanska glasba okrog leta 1600, dela francoskih skladateljev med 1700-1750 ter umetniška zapuščina Johanna Sebastiania Bacha in njegovih nemških predhodnikov in sodobnikov. Umetniški vodja ansambla Reinhard Goebel je leta 1983 poleg manjšega kornega sestava ustanovil za izvajanje Bachovih del se večji tridesetlanski komorni orkester in to pod istim imenom Musica Antiqua Köln. (ponedeljek, 9. 8., ob 20.30, 900 SIT).

LJUBLJANSKI GRAD Koncert: TRIO KITAR AMSTERDAM (torek, 10. 8., ob 20.30, 600 SIT).

V soboto, 21. t. m., ob 21. uri koncert kantavtorja Ligabue.

V nedeljo, 22. t. m., ob 21. uri koncert Amedea Minghija.

V ponedeljek, 23. t. m., ob 21. uri koncert skupine Les Bohemiens Flambe.

V četrtak, 26. t. m. koncert Enrica Ruggierija.

OPČINE

Prosnetni dom - 25 let SKD Tabor

Jutri, 9. t. m., bo ob 20.30 koncert skupine istiskih ljudskih godcev Pisciacci.

V nedeljo, 15. t. m., ob 18. uri koncert Godbene družstva iz Nabrežine pod vodstvom Sergia Grattona.

V ponedeljek, 16. t. m., ob 18. uri koncert orkestra Muja Doc Band pod vodstvom Renza Muscovija.

LIGNANO

Arena Alpe Adria

V petek, 13. t. m., ob 21. uri koncert skupine Rats.

V soboto, 14. t. m., ob 21. uri koncert skupine Lovelace. Vstop prost.

V četrtak, 19. t. m., ob 21. uri koncert skupine Furio's Fiesta.

CELJE

Folk koncert madzarske skupine MAKVIRAG. Skupina je bila ustanovljena leta 1973. Njeno ime se nanasa na tradicionalni motiv ljudskega izročila, obenem pa namiguje na hudomušnost, upornost in neposlušnost. Člani igrajo na ljudskih glasbilih starih več kot petdeset let in veljajo za eno najboljših tovrstnih glasbenih skupin v svetu (sreda, 11. 8., ob 20. uri, vodni stolp).

Koncert: VOLODJA BALZZAROSKY, violina, CHRISTOPH THEILER, klavir; program: L. Janacek, C. Debussy, E. Grieg (torek, 17. 8., ob 20. uri, koncertna dvorana glasbene sole).

RADOVLJICA

Koncert: ORIOL ROMANI, klavir; program: Bach, Stockhausen, Vivaldi, Cage... (ponedeljek, 9. 10., ob 20. uri, grščina).

Koncert: EDUARDO VALENZUELA, violoncelo; program: Bach (četrtak, 12. 8., ob 20. uri, grščina).

ROGAŠKA SLATINA

Koncert opernih arij in duetov, OLGA GRACELJ, sopran, JURE KOSIR, tenor, FRANC JAVORNIK, bas, IGOR SVARA, klavir, program: Čajkovski, Donizetti, Puccini, Verdi (torek, 10. 8., ob 20.30, Kristalna dvorana).

Koncert: EDUARD PECARIC, violina in DJORDJE MANOJLOVIC, klavir (četrtak, 12. 8., ob 20.30, Kristalna dvorana).

Klavirski recital ANTUNA KRALJEVICA (torek, 17. 8., ob 20.30, Kristalna dvorana).

TRŽIČ

DALIBOR PRIMOŽ MIKLAVČIC, program: Bruhns, Dupre, Miklavčic, Bach (sobota, 14. 8., ob 18.30 v župnijski cerkvi v Trziču).

TOMAZ MEGLIC, orgle in BOJAN BONE, trobenta; program: Buxtehude (sobota, 21. 8., ob 18.30 v župnijski cerkvi v Trziču).

VELENJE

Zaključni koncert poletnega tabora glasbene mladine Slovenije (ponedeljek, 9. 8., ob 20. uri v veliki dvorani glasbene sole Velenje).

Prvi koncert udeležencev mednarodne poletne klavirske sole Jacoba Latsinerja (New York) in Dubrovke Tomšić - Srebotnjak (petek, 26. 8., ob 20. uri v veliki dvorani glasbene sole Velenje).

RAZSTAVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

Razstava SLOVENSKE MITI IN LEGENDE je ciklus skulptur in risb, ki jih je STOJAN BATIĆ ustvaril v preteklem letu. Razstava bo na ogled do 28. avgusta.

Dokumentarna razstava 40 LET GRAFIČNEGA BIENALA LJUBLJANA (Mala galerija).

KRIZANKE

Razstava MARKA JEZERNIKA bo na ogled do 15. avgusta v Viteški dvorani Krizank. Marko Jezernik je svoja likovna dela prvič javno predstavil pred desetim leti, pred tem pa je nekaj let risal in slikal le »zase«. Ves čas se je ukvarjal z akvarelom, vzporedno pa je gojil tudi risbo in grafiko. Akvarel je kot tehnika in način likovnega razmišljanja najbližji avtorjevemu značaju; zvedavo zazrt v svet, lirčno občutljiv in trdno poudarjen tam, kjer mora biti. Njegove kompozicije so preproste: zgornja in spodnja polovica lista sta ločeni z imaginarno crto odseva, ki izvira iz motivike same - jezera, gladine, obzorja. Iz narave crpa tisto aktivnost, ki mu daje moč tudi za licenco poetico, za samostojne sprehode v iskanju neznanega, skrivnostnega. Tjaj sledijo tudi barve s ponekod drzno podarjeno rumeno - kot sprostilnim momentom. Prevladujejo hladne barve, zlasti modra in zastrto zelena ter mnogi odtenki sive. Jezernikovo slikarstvo je impresionističen zapis njegovega odnosa do sveta, ki ga doživlja zanosno, a hkrati razumsko.

DOMUS, Slovenska cesta 17

Razstava DOMACE IN UMETNE OBRTI bo na ogled do 14. avgusta.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE - CEKINOV GRAD, Celovška 23

Na ogled so tri razstave: ponovno odprtje razstave slik JANINA KLEMENCICA: POPOTNA FOTOGRAFIJA (do konca avgusta), Reševanje zaveznikov letalcev med NOB na Slovenskem in Plakati in razglaš 1914-1918.

GALERIJA ZDSLU, Komenskega 8

Razstava MINI PRIX LUCAS 93 bo na ogled do 14. septembra.

MESTNA GALERIJA

Pregledna razstava fotografij BOZIDARJA DOLENCA bo na ogled do 20. avgusta.

SLOVENSKE GLEDALIŠKE IN FILMSKE MUZEJE, Mestni trg 17

Razstava slik igralke METE VRANIC bo na ogled do 1. septembra.

GALERIJA COMMERCE,

Einsielerjeva 6

Razstava slik, unikatnega stekla in nakita UMETNIKOV IZ UKRAJINE bo na ogled do 3. septembra.

GALERIJA PIC LEK, Verovškova 57

Razstava olj in akvarelov MARJANE ARTICEK bo na ogled do 20. avgusta.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TK GALERIJA

Na ogled je razstava lesorezov umetnikov, ki so bila realizirana na Mednarodni soli za grafiko v Benetkah v letu 1992-93 in na seminarjih, ki jih je vodil Franco Vecchiet.

TKB - AGENCIJA MITNICA

V razstavnih prostorih razstavlja najnovejša materična dela Deziderij Svava.

GALERIJA CARTESIUS

Na ogled je razstava slikarke Marie Terese De Zorzi.

GALERIJA BASSANESE

Na ogled razstava Michaela Goldberga. Urnik: vsak delavnik od 17.00 do 20.00.

ART GALLERY

Do 14. avgusta razstavlja slikarka Adriane Scarizza z naslovom Azzurro: soffio vitale.

MUZEJ ZIDOVSKKE SKUPNOSTI CARLO IN VERA WAGNER

Na ogled je razstava Srebrnine in sakralne opreme židovske liturgije. Urnik :ob nedeljah od 17. do 20. ure, ob torkih od 16. do 18. ure, ob četrtkih od 10. do 13. ure

MUZEJ REVOLTELLA

Na ogled je stalna razstava »Da Canova a Burri«.

V organizaciji Trzasko letovisarske ustanove se vsako soboto ob 10.30 vršijo vodeni brezplačni ogledi Muzeja Revoltella.

OPČINE

Prosnetni dom

Jutri, 9. t. m., ob 20.30 otvoritev razstave

KOROŠKA

CELOVEC

GALERIJA SCHNITZER

Do 3. septembra so na ogled dela koroskih umetnikov 1955 - 1985.

RITTER UMETNA HALA (H.-Gmeiner Str.)

Do 1. oktobra je na ogled razstava »Misere-re« G. Herolda in W. Büttnerja.

GALERIJA MOHORJEVE KNJIGARNE

Stane Jarm razstavlja svoje akvarele in kipe.

GALERIJA CARINTHIA

Do 29. avgusta razstavlja Nicolaus Moser.

KOROSKA DEZELNA GALERIJA

(Burggasse 8)

Do 5. septembra razstavlja Cornelius Kolig in Camera Picta.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

Razstava likovnih del članic in članov društv likovnih samorastnikov iz Ljubljane bo odprta do 8. septembra.

GALERIJA TIVOLI

Razstava nagradencev 19. mednarodnega grafičnega bienala (DAVID SALLE, JANEZ BERNIK, A. R. PENOK, DIMCE NIKOLOV).

CELJE

GALERIJA KOMPAS

Razstava slik BOZIDARJA SCURKA bo na ogled do 31. avgusta.

LIKOVNI SALON CELJE

Do 1. 9. bo na ogled razstava slikarskih del JO-NA GALA PLANINCA.

KOSTANJEVICA NA KRKI

LAMUTOV LIKOVNI SALON

Razstava izbranih slik ob 35-letnici Lamutovega likovnega salona: IVANA KOBILCA in FERDO VESEL (do 31. 8.). Izbor je pripravil kustos Narodne galerije Ljubljana dr. Ferdinand Serbelj.

GALERIJA BOZIDAR JAKAC

Razstava TONETA LAPAJNETA: ZEMLJA NA JUTI 1991-1993 bo na ogled do septembra.

KRANJ

GALERIJA V PRESERNOVI HISI V Galeriji v Presernovi hisi je razstava slik in objektov slikarja KARLA KUHAJA.

GALERIJA MESTNE HISE Na ogled je III. MEDREGIONALNA LIKOVNA RAZSTAVA.

MARIBOR

NOVINARSKI KLUB, Vetrinjska 30 Otvoritev razstave likovnih del ZDRAVKA KOKANOVIČA danes, 8. 8., ob 21. uri.

MURSKA SOBOTA

POKRAJINSKI MUZEJ

V galeriji Pokrajinskega muzeja bo do 30. 8. na ogled pregledna razstava del akademskega slikarja FERENCA KIRALYA.

PIRAN

Do konca avgusta bo v Mestni galeriji na ogled retrospektivna razstava kiparskih del akademskega slikarja JOZETA POHLENA

POSTOJNA

Razstava del fotografa JANJIA STRAVSA bo na ogled do 10. avgusta v galeriji Modrijanov mlin.

ROGAŠKA SLATINA

Do 20. 8. si lahko v razstavnem salonu ogledate razstavo slik ZLATKA GNEZDA.

SEŽANA

V Galeriji AVGUSTA CERNIGOJA je odprta zbirka tega znamenitega trzaskega slikarja.

GRAD SNEŽNIK

Razstava slik v oljni tehniki na temo Kruh, svet in kozmos, akademskega slikarja DARKA SLAVKA bo odprta do 29. avgusta.

SKOFJA LOKA

Razstava slik in risb MILOJKE BOZOVIČAR v Galeriji Fara bo na ogled do 20. avgusta.

VELENJE

Razstava IV. slikarske kolonije diplomantov Akademije za likovno umetnost Ljubljana v galeriji kulturnega centra Ivan Napotnik.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

»Poslikane panjske koncnice« iz Cebelar-skega muzeja v Radovljici. Uvodno besedo bo podala Ida Gnislak. V Prosnetnem domu je tudi razstava knjig in kaset ter sejem rabljenih knjig. Razstava bo odprta od 18.00 do 20.00.

GORICA

GORISKI GRAD

V Pokrajinskem muzeju na goriskem gradu je vsak dan na ogled razstava o proizvodnji in uporabi svile med leti 1725-1915 »Svetlikajoca se nit« ter stalna muzejska zbirka o prvi svetovni vojni in goriska pinakoteka od 10.00 do 13.00 ter od 15.00 do 20.00, ob ponedeljkih zaprto.

Muzej zgodovine in umetnosti je zaprt zaradi popravil.

MI MED SEBOJ / ONA IN ON

Ko ljubezni ni več

Ženska se znajde v primežu lastnih želja in skrbi - Za pretrganje vezi se mora spoprijeti sama s seboj

Mešanica občutkov - rada bi odšla, rada bi ostala. Neznosno stanje. Iz dneva v dan se začne ponavljati isto. V takem stanju se »žrtev« neredko vpraša, pa kaj se počnem tu z njim. Zakaj je tako težko pretrgati nekaj, kar je že obema v breme? Zakaj ne morem narediti prvega koraka?

A to ni tako lahko, kot je videti na prvi pogled. Bi bila resitev poroka? Morda. Mogoče pa bi vse skupaj postalo le še huje. Je resitev otrok? Britanska psihiatrinja dr. Margareth Reinhold meni, da ni. Ženska se namreč

v takem stanju znajde pred dilemo, ali si s tem človekom to sploh zeli. Ob tem se znajde v psihicnem primežu - konec koncev le imam nekoga, saj je biti sama najbrž neznosno, tudi prenašam ga se kar; otopela pa sva približno oba enako. Torej, bo že kako, si misli, čeprav ima občutek, kot bi imela okrog vratu privezan mlinski kamen.

Prenekatera taka žrtev se v službi, kjer se nenadoma prelevi v energično in odločno žensko, vpraša: z njim resnično ne morem več, a kako naj to naredim? Med

pari se to dogaja kar naprej in vsi nekako živijo s tem. Toda ko se to zgodi meni, se prikradejo strahovi: bo res boljše, ko bom ostala sama, kako bo z njim, bo zmožen? In najpomembnejše: bom našla boljsega, kot je (bil) zdajšnji? Ko se vrne iz službe domov, se povrne znano, staro občutek. Med seboj spregovorita le najnujnejše in se pogrezeta vsak vase. Skupaj sicer gledata televizijo, a vsak s svojimi mislimi. V postelji se ponovi isto. Tako ne gre več naprej... Se ta teden bo treba kaj storiti. Teden dni pozne-

je se zgodba ponovi. Sčasoma to opazijo tudi prijatelji, ki vsak po svoje »podpirajo« enega ali drugega.

Pri parih gre neredko za to, da so skupaj od zgodnje mladosti, kar pomeni tudi seksualno zvestobo. V današnjih casih pa je navzoč še strah pred nevarnostjo okužbe z aidsom, kar zadevo dodatno zaplete.

Ne gre pozabiti, da na večino od nas (ne) hote vplivajo starši, s katerimi se »poistovetimo« že v zgodnji mladosti - deklice se zgledujejo po materi, fantje po očetu. Če je mati bolj zaprta tipa in ni znala ali hotela razdreti svoje zveze, se neredko zgodi, da bo podobno ravnala tudi hčerka. Strokovnjaki pravijo, da imata pri vsem pomembno vlogo samozavest in dobro mnenje o samem sebi. Prepričanje, da nimamo pravice do česa boljsega, so nam vsadili starši. Nekateri pa čisto preprosto ne prenesejo tega, da bi ostali sami, kar ima spet korenine v otroštvu - ne prenesejo slovesa. Nemalokrat ženska ne more narediti usodnega koraka tudi zaradi materialne odvisnosti. Prave rešitve za veliko takih primerov ni. V zadnjih dvajsetih letih je žensko gibanje po svetu javnosti res bolj približalo zavest, da ima ženska pravico do čustvene zadovoljitve. Toda svojo odločitev o pretrganju vezi lahko resnično izpeljejo le tiste, ki so se sposobne spoprijeti same s seboj. (KaN)

Stara resnica je, da imajo moški kaj hitro na jeziku kakšno krepko ali kosmato. Novo dognanje: moški imajo z uporabo povprečno 58 kletvic kar za polovico večji besedni zaklad na tem področju kot ženske, je ugotovil ameriški znanstvenik dr. Timoty Jay, potem ko je analiziral preklinjalne navade stiri tisoč moških in žensk. Medtem ko moški v svojih verbalnih izbruhih najraje zmerjajo s »pasji sin« ali »rit nemarna«, si ženske pomagajo z bolj blagimi izrazi - »nesnaga grda« ali pa »si pa res svinja«.

Razen tega ni večji le repertoar besed, ki jih med zmerjanjem uporabljajo moški, ampak ti tudi preklinjajo dvakrat toliko kot ženske. In to je dobro za njihovo počutje. Ženske se tako odrekujejo pomembnemu čustvenemu ventilu,« meni izvedenec Jay, ki tudi pravi, da »preklinjanje pomaga premagati slabo boljo in nanovo krepki lastno zavest.« Vsekakor bi bila zelo zanimiva takšna raziskava tudi pri nas. (B. N.)

Hoditi...

Pocasna hoja spodirva aerobiko: Američani menijo, da je 30 minut umirjene hoje na dan skoraj tako učinkovito kot dvakraten »prisilni«, naporni obisk telovadnice. Vsak odrasel Američan bi se moral vsaj pol ure umirjeno gibati večino dni v tednu,« so sporočili iz Centra za nadzor bolezni in Ameriškega kolidža za športno medicino. Prejšnja uradna priporočila so se glasila, da je treba opraviti vsaj 20 minut aerobike v treh do petih dneh v tednu. »Ni vam treba postati atlet, če hočete uživati sadove telesne dejavnosti,« pravijo. »Ljudje lahko gredo po stopnicah, namesto da bi se vozili z dvigali, lahko vrtnarijo, zbirajo odpadlo listje, plešejo ali gredo pes v službo,« dodajajo, ne da bi pri tem zeleti omalovazevali prave športne dejavnosti.

V ZDA se samo 22 odstotkov odraslih zadošči ukvarja s fizičnimi dejavnostmi; 24 odstotkov jih večinoma presedi svoje življenje, 54 odstotkov pa se jih ne giblje dovolj. Pri vsaj 250 tisoč smrtnih primerih na leto je skrivlec tudi premalo gibanja. (AFP)

GENI / NOVO ODKRITJE

Dednost pri homoseksualnosti?

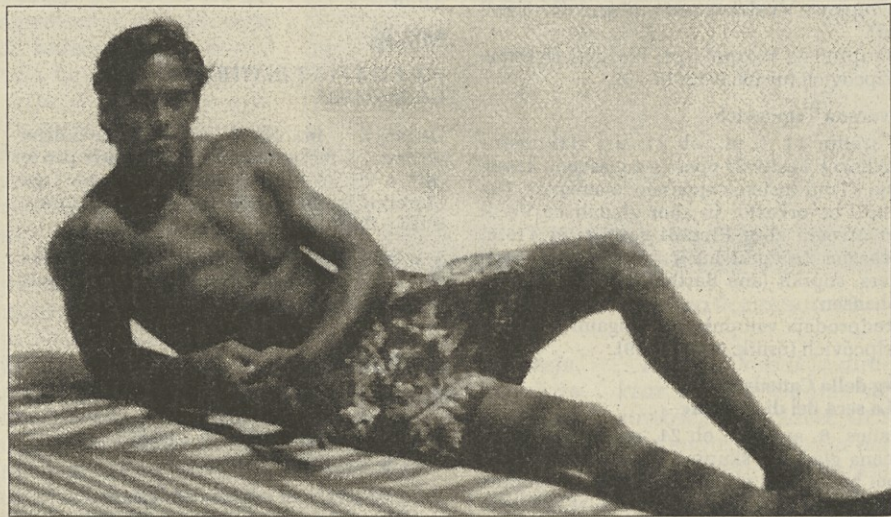
Strah pred morebitnimi zlorabami

Ameriskim raziskovalcem je uspelo prepoznati gensko strukturo, ki je povezana z mosko homoseksualnostjo, s čimer so vgradili nov kamenček v teorijo, po kateri bi utegnili biti nagnjenost k homoseksualnosti dedna. Odkritje je objavila ugledna revija Science. To ne dokazuje, da bi bila moska homoseksualnost prirojena, kaže pa, da na spolno nagnjenost precej vplivajo geni, ki jih podedujemo, poudarja Dean Hamer z Nacionalnega inštituta za rak. Raziskovalci so našli na gen, povezan s homoseksualnostjo, ob proučevanju kromosoma X pri 40 parih bratov, od katerih sta bila oba homoseksualca. Triindevet parov je imelo iste modifikacije strukture na delu kromosoma, ki lahko nosi

sto ali več genov. Hamer je se dodal, da si v njegovem laboratoriju zdaj prizadevajo odkriti tisti posamezniki, ki prav specifično povzročajo homoseksualnost. Omenil je tudi, da pravkar poteka podobno preučevanje o homoseksualnosti pri ženskah.

Njegova studija, kot pravi, nikakor ne dokazuje, da bi bil za spolno nagnjenost odločilen en sam gen, saj k temu prispeva več dejavnikov, kot sta vzgoja in okolje, ki pri tem nedvomno igrata svojo vlogo. V zadnjih letih so vsaj tri studije izhajale iz možnosti, da je spolno nagnjenost mogoče razložiti biološko, s čimer so okrepili prepričanja nekaterih militantnih homoseksualcev, da njihova spolnost ni vprašanje izbora, temveč biološke usode.

Več predstavnikov ameriške homoseksualne skupnosti je menilo, da bi najnovejša ugotovitev utegnila prispevati k drugacnemu pojmovanju homoseksualnosti. »Morda bo pomagala ljudem, da bodo homoseksualnost doživljali kot vprašanje dednosti, nekaj naravnega, pri čemer nikakor ne gre za zavestno odločitev,« poudarja George Neighbors z Zveze staršev ter prijateljev lezbijk in homoseksualcev v Washingtonu. Nacionalna zveza, ki je prepričana, da so znanstvene raziskave o spolnosti koristne, pa je vznemirjena zaradi »morebitnih zlorab« teh odkritij. Nekateri homoseksualci se bojijo, da bi te studije lahko spodbudile prakso genskih manipulacij pri obravnavi homoseksualnosti. (AFP)

STRES

Ta hudirjev adrenalin

Stres je za človeka fizično in čustveno poguben. Za številne simptome, kot so psihična napetost, stanje na robu joka, nervozen zelodec in podobno, je kriv adrenalin, hormon, ki se za vas bori ali pa stvar se poslabša. Kadar ste zaskrbljeni, adrenalin silovito »kroži« po telesu in ga drži v

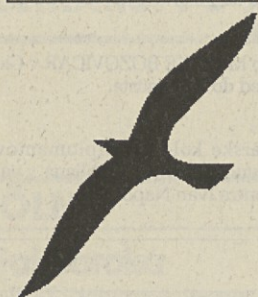
napetosti. Pa tudi če se vam zdi, da ste sproščeni, se ta hormon nabira in povzroča stresno stanje. Zato kaže samega sebe nadzirati in se skusiti približati sprostitvi. Da gre za stres ali približevanje stanju, ko lahko pregori »varovalka«, opozarjajo na primer razdražljivost, pozabljenost, za-

prtje ali driska, napetost vratnih mišic, glavobol, razni spušcaji, nespečnost... Vedno pa je laže kaj takega opaziti pri drugih kot pri sebi. Zato ne gre zavreči nasveta - povprašajte svojega prijatelja, kdaj opazi, da ste prišli »na rob«, saj boste tako učinkoviteje naredili kaj zase. (KaN)

STISKE, SANJE, SREČANJA

Duša

Pogled in videnje usod s ptičje perspektive

Polni nemira in želja hodimo po svetu: iscemo blaginjo, ljubljani obraz, svojo lastno podobo. A vse to troje moramo najti, če se hočemo radostno zazirati v skrivnost, da živimo. Zato brez strahu naredimo čisto vse, da se nam izpolnijo vse želje, da najdemo ljubljani obraz, ki je zrcalo naše podobe. Pisite Dusi, ki vidi v prihodnost: kako in kdaj se vam bodo razrešile stiske in uresničile želje, da se boste čimprej znašli pred podobo smisla lastnega življenja. Vprašajte, izrežite kuponček in pripisite »za Duso«. Za daljši odgovor priložite naslov.

Stara sem 27 let. S fantom bodiva že stiri leta, od tega dobrega pol leta živiva skupaj. Jaz se vanj vse bolj zaljubljam, on pa se zmeraj bolj umirja. Moje izkazovanje ljubezni doživlja kot agresivnost. Kje je ključ, da se z njim pogovorim o svoji bolečini, kako naj mu dokazem, da ga ljubim? Misa

na novo; odkrili boste nov medij, ki bo poseben izum. To vam bo prineslo toliko denarja, da boste samo ustvarjali in hkrati potovali po vsem svetu. Najbolj vas bo navdihal neki poznavalec likovne umetnosti, ob katerem boste našli mir, zvestobo, občutek popolne varnosti, trajno ljubezen in nesluteno ustvarjalno energijo.

Star sem 45 let. Ljubim mlajšo žensko svojega življenja, s katero sva vroče srečna. Nepricakovano pa se je pojavil moski njenih let, s katerim sva se sprva zblizala oba, zdaj pa se onadva družita kot brat in sestra in se pogosto srečujeta brez mene. To me neznosno muči, počutim se izločen iz nescena pomembnega in do groze osamljenega. Kako naj spet najdem mir? Se bova poročila, bova imela skupen dom in otroke, bova skupaj umrla? Dusan

Ključ že drzite v rokah: z mirnostjo, kakšno vam kaže fant, mu govorite o svoji bolečini. Dajte mu, da se nauzi vaše nemoci in tako spregleda razliko med silo vašega čustva in nasilnostjo lastnega dvoma. Ko mu boste izročili svojo ranljivost, bo neopazno zagorelo njegovo čisto čustvo tudi v telesu. Čakajte z gotovostjo in doživeli boste srečo popolnega stika.

42 let mi je, umetnica sem. Na katerem področju bom največ ustvarila? Kaksne(ga) moske(ga) bom srečala, kateri bo tisti, da bo samo eden? Kako naj pridem do toliko denarja, da bom lahko samo ustvarjala? Kaj mi bo največja inspiracija? Nada

Najbolj plodni boste v likovni umetnosti, vendar pojmovani povsem

Svoje življenje ste si zamislili kot razburljivo ljubezensko zgodbo. Vasa zaročenka se prav zato brati s človekom, ki ji bo pomagal, da vas bo v vaših uresničenih sanjah zmeraj znova presenečala. Ne kratite te prilike sebi in njej! In hkrati odrastite.

Star sem 24 let, drugo leto zdoma. Od mojega 10. leta me je spolno nadlegoval oče, zato sem ves čas bruhala in bezala v svoj svet. Zdaj sem srečala dve leti mlajšega fanta od sebe, ki me ima zelo rad, vendar ne vem, kako naj mu povem svojo zgodbo, da me ne bo zapustil. Muci me krivda, ki se je ne znam znebiti. Kaj naj naredim? Darja

Fant vam je namenjen za moža, s katerim bosta skupaj vse življenje, vendar ohranite svojo težko izkušnjo še nekaj časa zase. Najprej se morate popolnoma znebiti krivde; poskusite svojemu očetu vse skupaj odpustiti, pogovorite se z njim: bili ste lepa deklica in sam je najbolj nesrečen, ker je prestopil mejo. Noben objem nam ne more ničesar vzeti, če ga le prav sprejmemo. Nasmejte se tej posebni ljubezni in bogatejši boste.

ISLAMSKI KRITERIJI IN ŽENSKÉ

Pretirano naličene tvegajo bičanje

Malomarno zastrte niso »pokvarjene«

Malomarno zastrte ali naličene ženske niso nujno tudi »pokvarjene«, je izjavil hodzatolešlam Javad Elahi, eden odgovornih za boj proti vsemu, kar iranske oblasti pojmujejo kot družbeno škodljivo. Vpliven šiitski verski predst-

avnik je potrdil, da morajo sile reda ukrepati proti tistim ženskam, ki jim lasje gledajo izpod rut, zgolj z »opozorili«. Priprli naj bi samo tiste, ki se »nasilno« vedejo do policije.

Konservativna duhovščina je pozvala oblasti k

odločnemu boju proti vsemu, kar kakor koli odstopa od strogih »islamskih kriterijev«. V Iranu morajo ženske nositi črnador ali dolg plašč temnih barv, prav tako ne smejo biti pretirano naličene, saj v tem primeru tvegajo kazni ali celo bičanje. Med kampanjo, ki se je začela z velikim medijskim pompom, so priprli veliko žensk in moskih ter jim v številnih primerih zacasno zaplenili tudi avtomobile. Dva tedna so policisti pregledovali ulice in javne kraje v Teheranu pa tudi druga mesta po državi in priprali ženske, katerih obleka in naličenost nista bili v skladu z islamskimi merili. Za uspešno izvedbo te akcije se je moralo približno 330 tisoč policistov udeležiti posebnega solanja. (AFP)

Hujšanje vpliva na spolnost

Odvečna masčoba, ki nam preprečuje, da bi zares izživel nas libido, je intimno povezana z našo spolnostjo, so ugotovili francoski strokovnjaki. Mastno tkivo je pravzaprav nujno za proizvodnjo spolnih hormonov, za njihovo skladiscenje in med drugim za obnavljanje moskih hormonov, ki se spreminjajo v estrogene. Zato je, kot opozarjajo, nujno potrebno ohraniti določen odstotek teže v obliki

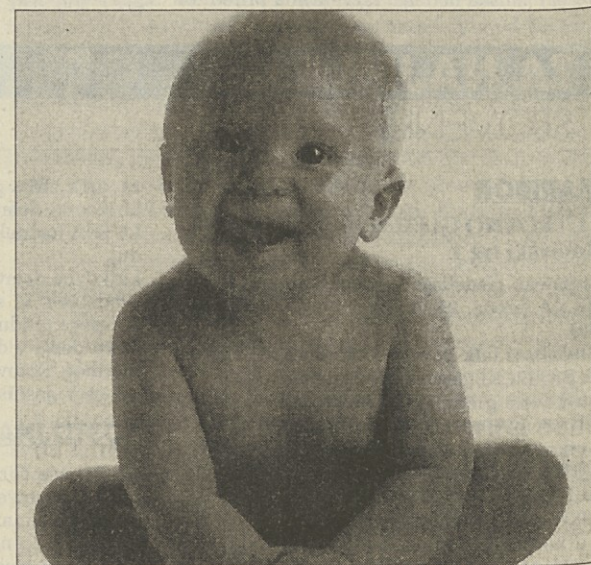
masčobe, saj tako obdržimo psihobiološko ravnotežje. To pa tudi pomeni, da je prehitro hujšanje, ki nenadoma zmanjša nase zaloge masčob (na primer izguba petnajstih kilogramov v treh mesecih), pogosto povezano s spolnimi težavami, zlasti pa lahko moti menstrualni cikel. To pa je tudi prvo znamenje, da je treba hujšanje upočasniti. Očitno hujšanje ni vselej povsem nedolžno. (Elle)

Vedno več otrok prihaja na svet s carskim rezom. Je to medicinska nujna ali morda lagodnost zdravnikov? V Nemčiji je zvezno ministrstvo za zdravstvo ugotovilo, da je od 80.000 novorojenčkov v lanskem letu 12 do 15 odstotkov zagledalo luč sveta ob pomoči skalpela. In stvelilo se narasca. Pred desetletjem se je s carskim rezom rodilo komaj kakih osem odstotkov otrok.

Podobne raziskave so opravili tudi drugod po svetu in se marsikje odločili, da bodo prisli stvari do dna. V Italiji, kjer ugotavljajo dobrih 20 odstotkov s carskim rezom roje-

nih otrok, je zdravstveni minister naročil strokovno studijo. Meni namreč, da se v številnih bolnišnicah mnogokrat odločijo za ta poseg brez nujne potrebe. »Carski rez ima dve prednosti,« pravi minister, »prvic, zdravnik dobi več denarja, drugic pa je mogoče tovrstne porode lepo nacrtovati.«

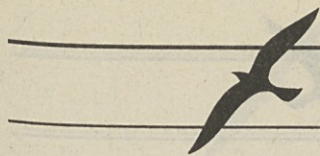
V Ameriki je Center za zdravje ugotovil, da je bilo v lanskem letu 349 tisoč carskih rezov nepotrebnih. Leta 1965 je bilo na skupno število rojstev le pet odstotkov carskih rezov, dandanes pa se je ta odstotek povzpela na dvajset. (B. N.)

MEDICINA / OTROCI

Lagodna rešitev - rojstva po načrtu

Po vsem svetu se vedno več otrok rodi s carskim rezom, in to po nepotrebnem

PLAVANJE / 21. EVROPSKO PRVENSTVO V PLAVANJU

Najhitrejši je Popov

Ruski šprinter po zmagi na 100 m »zlat« tudi v najhitrejši disciplini - Pankratov za las ni izboljšal evropskega rekorda - Vaterpolo: Nizozemke prvakinje

NA 1500 M KRAVL

Igor Majcen s petim časom v velikem finalu

Najboljši slovenski plavalec Igor Majcen se je na včerajšnjih kvalifikacijah na 1500 metrov krawl s časom 15:28.46 kot peti uvrstil v današnji veliki finale, Jure Bucar pa je v isti disciplini dosegel 13. mesto s časom 15:45.39. V kvalifikacijah je nastopila tudi Alenka Kejzar, ki je na 200 metrov mešano s časom 2:23.40 dosegla se tretji državni rekord na tem prvenstvu in zasedla 19. mesto.

Bolje od Igorja Majcna so plavali Nemec Jörg Hoffmann (15:25.81), Ukrajinec Jevgenij Logvinov (15:26.67), Poljak Pjotr Albinski (15:27.95) in le stotinko bolje Italijan Pier Maria Siciliano. »Vsi smo plavalci zelo taktično. Tretje mesto v prvi skupini mi je se vseeno prineslo uvrstitev v veliki finale. Plaval sem s frekvenco 40 zaveljajev, čeprav ponavadi plavam s frekvenco 42 ali 43. Če bom ujel tak ritem tudi v finalu, lahko doosežem rezultat okrog 15:20.« je svoj nastop ocenil Igor Majcen.

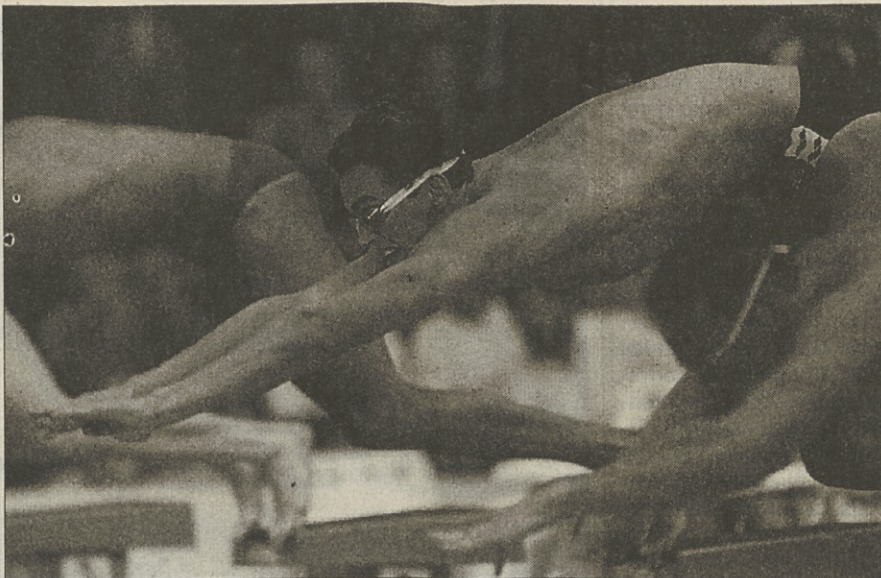
Ciril Globocnik pa je o rezultatu povedal naslednje: »Vesel sem, da je Alenka v vsaki disciplini izboljšala svoje državne rekorde. Zdaj je že malo utrjena. Prepričan sem, da bi plavalala se bolje, če bi bila spočita.«

daljo z zadnjega EP v Atenah, zlahtenja je tokrat pripadla Nemki, Cehinja Splihalo, ki je bila v predtekmovalju najhitrejša, pa je bila tretja.

Rezultati
200 delfin moski: 1. Denis Pankratov (Rus) 1:56, 25; 2. Franck Espósito (Fra) 1:58, 66; 3. Ch-

ris-Carol Bremer (Nem) 2:00, 33; 4. Rafal Szukala (Pol) 2:00, 65; 5. Can Ergenekan (Tur) 2:00, 71; 6. Martin Herrmann (Nem) 2:00, 74; 7. Konrad Galka (Pol) 2:01, 20; 8. Vann de Fabrique (Fra) 2:01, 44.

200 mešano ženske: Daniela Hunger (Nem) 2:15, 33; 2. Daria Smeleva (Rus) 2:16, 90; 3. Sil-

Rus Popov je včeraj osvojil svojo tretjo zlato medaljo (telefoto reuter)

via Parera (Spa) 2:17, 06; 4. Eva Synowska (Pol) 2:17, 38; 5. Lucy Findlay (Vbr) 2:17, 78; 6. Hana Cerna (Ces) 2:18, 28; 7. Martin Nemec (Avs) 2:19, 14; 8. Magdalena Schultz (Sve) 2:19, 62.

800 krawl ženske: 1. Jana Henke (Nem) 8:32, 47; 2. Irene Dalby (Nor) 8:33, 77; 3. Olga Splihalo (Ces) 8:36, 59; 4. Beatrice Coad (Rom) 8:39, 76; 5. Malin Nilsson (Sve) 8:39, 76; 6. Sarah Hardcastle (Vbr) 8:40, 45; 7. Cornelia Siethe (Nem) 8:41, 17; 8. Kirsten Vlieghe (Niz) 8:48, 43.

100 hrbtno moski: 1. Martin Lopez-Zubero (Spa) 55, 03; 2. Vladimir Selkov (Rus) 55, 58; 3.

Martin Harris (Vbr) 55, 75; 4. Tino Weber (Nem) 55, 91; 5. Tamas Deutsch (Madz) 55, 97; 6. Ralf Braun (Nem) 56, 14; 7. Emanuele Merisi (Ita) 56, 26; 8. Adam Ruckwood (Vbr) 56, 68.

4x100 mešano ženske: 1. Nemcija (Völker, Gersch, Ustrowski, Van Almsick) 4:06, 91; 2. Rusija 4:10, 09; 3. Vel. Britanija 4:12, 18; 4. Italija 4:12, 37; 5. Švedska 4:12, 45; 6. Francija 4:12, 59; 7. Danska 4:15, 78; 8. Nizozemska 4:16, 09.

50 krawl moski: 1. Alexander Popov (Rus) 22, 27; 2. Christophe Kafayan (Fra) 22, 39; 3. Raimundas Mazuolis (Lit) 22, 44; 4. Vladimir

Predkin (Rus) 22, 79; 5. Mark Pinger (Nem) 22, 97; Mike Fibbens (Vbr), Mark Foster (Vbr) in Vladimir Tkačenko (Rus) diskvalificirani.

Vaterpolo
Ženske - za 1. mesto: Nizozemska - Rusija 13:8 (4:1, 2:1, 4:5, 3:1); za 3. mesto: Madžarska - Italija 8:7 (1:1, 1:2, 3:2, 3:2).

Končni vrstni red: 1. Nizozemska, 2. Rusija, 3. Madžarska, 4. Italija, 5. Francija, 6. Nemcija, 7. Grčija, 8. Vel. Britanija, 9. Španija, 10. Švica, 11. Češka, 12. Slovaška.

Moski - od 5. do 8. mesta: Rusija - Nizozemska 12:6, Slovaška - Nizozemska 9:9, Ukrajina - Vel. Britanija 10:4.

N. Zelandija

Zdaj vodi škot McRae

AUCKLAND - Na celu vrstnega reda avtomobilističnega rallyja po Novi Zelandiji je po tretji etapi spet prišlo do spremembe. Zdaj vodi škotski dirkač McRae (subaru) s 15 sekundami prednost pred Delecourom (ford escort) in 34 pred Auriolom (toyota). Francoski predstavnik Toyota je izgubil vso prednost, nabrano v drugi etapi, zaradi tvegane vožnje po z gramozom posuti cesti. Startal je kot prvi, s tem pa očistil progo ostalim, ki so bili zato precej hitrejši. Isto se je v prejšnjih dneh pripetilo svetovnemu prvaku Sainzu na lancia, ki je včeraj dobil sedem od 11 posebnih voženj in se na koncu etape povzpел na četrto mesto.

Zadnja etapa, ki bo udeležence pripeljala v Auckland, meri 273 km.

Vrstni red po 3. etapi: McRae (subaru) 5 ur 31:03; 2. Delecour (ford) +15 sek.; 3. Auriol (toyota) +34; 4. Sainz (lancia) +1:35; 5. Kankunen (toyota) +2:13.

NOVICE

Italijan Chiappucci zmagal v S. Sebastianu

SAN SEBASTIAN (SPANIJA) - Italijan Claudio Chiappucci je zmagal na mednarodni kolesarski dirki v San Sebastianu (238 km dolgi progi), sesti. preizkušnji za svetovni pokal. Chiappucci je v sprintu prehitel rojaka Giannija Faresina, ki je zbežal glavni 20 km pred ciljem. Nato ga je dohitel Chiappucci in skupno sta vozila do cilja. Na ciljni ravni je bil spretnější Chiappucci.

Slavje italijanskih kolesarjev je dopolnil Alberto Volpi, ki je privorzil na cilj s 23 sekundami zaostanka in je v sprintu premagal Spanca Gastona in rojaka Marca Giovannettija.

Teniški turnirji

KITZBUEHEL - Na včerajšnjem polfinalu mednarodnega teniskega turnirja v Kitzbühlu je Španec J. Sanchez s 6:2, 6:2 premagal Nemca Karbacherja, ki je v četrtfinalu nepričakovano izločil Hrвата Ivaniševića (7:6, 6:2). V drugem polfinalu pa je Avstrijec Muster premagal Ukrajinca Medvedeva s 6:3, 6:4.

PRAGA - Finale danasnje mednarodnega teniskega turnirja v Pragi bo med Špancem Brugiero in Rusom Česnokovom. Španec je v polfinalu odpravil Rusa Čerkasova s 6:3, 6:1, Česnokov pa je premagal Šveda Gustafossosa s 7:5, 2:0 (odstopil).

LOS ANGELES - Četrtfinalni izidi mednarodnega teniskega turnirja v Los Angelesu (300.000 dolarjev): Sampras (ZDA) - P. McEnroe (ZDA), Chang (ZDA) - Krickstein (ZDA) 4:6, 6:3, 6:2; Krajicek (Niz) - Volkov (Rus) 6:1, 6:4, Adams (ZDA) - Stich (Nem) 5:7, 6:4, 6:4.

Thomas Jordan v Milanu

MILAN - Thomas Jordan je drugi tujec milanskega kosarskega kluba Olimpia (bivši Philips). Jordan (center, visok 207 cm, 25 let) je lani igral v Španiji pri Granolersu, zadnji del sezone pa je nastopil s Philadelphia Sixers v NBA ligi. Milanski klub bo odšel Jordanu približno 600.000 dolarjev letno.

Cascoigne z novo pričesko

LONDON - Vse kaže, da Cascoigne soigralci pri Laziu, vsaj na prvi pogled, ne bodo prepoznali. Muhasi nogometaš se je zadržal pri nekem brivcu v Londonu več kot šest ur in si dal podaljšati lasi za 45 cm. Med »strizenjem« je popularni Gazza v glavnem kramljal s svojo ljubico Sheryl Kyle in popil nekaj piv.

Ko je frizer končal z dolgim delom, se je Gazza pogledal v ogledalo in dejal: »Upal sem, da bom podoben popevkarju Simply Red Micku Hucknallu, podoben pa sem svoji mami v letih '40«. Kako pa bodo njegovo pričesko sprejeli soigralci? »Dejali bodo, da se mi je zmesalo. Nic zato. Stvar pa je zabavna,« je pripomnil Gazza, ki je za novo frizuro odšel približno 700.000 lir.

NOGOMET / KOROŠKO PRVENSTVO

SAK med favoriti za naslov prvaka

Cilj je nova nadregionalna liga - Tri zmage

IVAN LUKAN

CELOVEC - Nogometno prvenstvo na Koroskem se je zacelo, nogometasi Slovenskega atletskega kluba (SAK) pa tudi v novi prvenstveni sezoni stejejo med tiste ekipe, ki imajo največ možnosti za osvojitve naslova koroskega prvaka. Cilj skoraj nesporemenjenega mostva - ekipo so zapustili Gröss, Galo in Kreutz, nova pa sta slovenski legionar Dinko Vrabac iz Ljubljane ter mladi, perspektivni Simon Sadjak iz Globasnice - je uvrstitev med prvi tremi ekipami, kaj bi hkrati pomenilo vstop v novo nadregionalno ligo. Trener mostva je ostal dr. Ivan Ramsak, sportni vodja kluba pa je prof. Branko Elsner.

V koroskem prvenstvu 1993/94 je dvakratni koroski prvak po treh kolih na drugem mestu, v avstrijskem pokalu pa je že uspešno opravil prvo kolo.

Prvenstvo se je za slovenske atletike sicer zacelo s porazom proti WAC iz Wolfsberga (1:3), sledili pa so dve zmagi (6:0 proti novincem iz Borovelj ter 2:0 proti Brezjam). V nedeljo gosti SAK v Trnji vasi (ob 17.30 uri) se vedno neporaženo mostvo iz Lienza, pri čemer trener Ramsak pričakuje nadaljevanje serije uspešnih nastopov zadnjih dni.

V tekmovalju za avstrijski pokal je SAK namrec v sredo - ob trojski vročini (34 stopinj)

in po 120 minutah - premagal WAC z 2:0 in se tem ne samo revansiral za poraz v prvenstveni tekmi, marveč hkrati storil tudi prvi korak k uspešni pokalni tradiciji.

Doslej najbolj uspešen strelac SAK v novi sezoni je Manfred Hober s tremi zadetki, sledita pa Hermann Lippusch in Lojze Sadjak z dvema zadetkoma. Legionar Vrabec se je prav tako že vpisal v listo strelcev.

Lestvica po 3. kolu koroskega nogometnega prvenstva: 1. WAC 6

točk (8:4), 2. SAK 4 (9:3), 3. Austria Celovec 4 (4:1), 4. Vernberk 4 (8:6), 5. ATSV Wolfsberg (5:3), 6. Wietersdorf 4 (3:1), 7. Lienz 4 (3:2), 8. Trg 4 (3:2), 9. Matrei 3 (3:3), 10. Lendorf 3 (1:2), 11. Treibach 2 (2:3), 12. Breze 2 (2:4), 13. Borovlje 2 (4:8), 14. VSV/Beljak 1 (1:3), 15. Pliberk 1 (1:4), 16. Velikovec 0 (5:13).

Na sliki: Mladi Hermann Lippusch (levo) je v novi sezoni že dvakrat zatresel mrežo nasprotnika. Slika: Willi Jellitsch

IZTOK GOLOB

MUNCHEN - Mesec avgust kot ponavadi sirom Evrope in sveta sproži nogometni mehanizem, ki potem v dobrih desetih mesecih z ligaskimi tekmovalji vzburja številne privrženice te igre. Tudi letos jih velika večina se vedno stavi na italijanski nogomet in seveda zanimivosti zadnja leta najmočnejše lige na svetu, vendar pa se zavedajo, da bodo na njena vrata letos trkali tako Francozi, Angleži in nenačadnje Nemci, ki so v petek odprli svojo bundesligaško sezono. Nemski nogomet sodi po drugi svetovni vojni v sam vrh svetovnega nogometa. Nacin igre resda nima kaksnih posebnih značilnosti, vendar pa je rezultat različnih vplivov, ki so Nemci dodali veliko mero tradicionalne sevrnjaskne upornosti, discipline pri delu in želje po zmagi. Te prvine so državni reprezentanci prinesle številne uspehe, igralci pa svoje izjemno nogometno znanje oblikujejo v napornih ligaskih srečanjih Bundeslige, verjetno najbolj atraktivne lige na svetu. Stevilne lepe poteze, zadetki in pa seveda veliko tekanja, povzročajo pri gledalcu občutek dinamičnosti, kakršno lahko občutijo le pri hokeju ali ameriški košarki. Srečanja najboljših mostev so zato že dobrih 30 let,

kolikor traja enotno ligasko tekmovalje, zelo dobro obiskana. Prvo nogometno prvenstvo so Nemci organizirali že leta 1903, ko je zmagal letosnji novinec v prvi ligi Leipzig, vendar pa do povojnih let nikoli niso igrali pomembnejše vloge v svetovnem nogometu. Sistem nekakega pokalnega tekmovalja, ki je zagotavljal nemške prvake, se ni obnesel, vendar pa tudi sami Nemci nekako do leta 1963 niso bili sposobni organizirati prave lige. Delno je k temu prispeval predvojni osvajalni duh, ki je nehalno poziral sosednje nogometno močne države in onemogel kakršnokoli vnaprejšnjo nacrtovano ligasko tekmovalje, delno pa veliko povojno pomankanje. Kakorkoli že, prvo državno ligasko tekmovalje so Nemci organizirali leta 1963 ali kar 75 let za Angleži, rezultati pa niso presenetili samo ustanovitelje, ampak dobesedno šokirali ves nogometni svet. Prvi državni prvak je bilo mostvo Borussia Dortmund, ki tudi letos velja za enega glavnih favoritov za osvojitve tega ne samo prestižnega, ampak tudi donosnega naslova. Največ uspeha je imel v tridesetih letih ligaskega tekmovalja münchenški Bayern, ki je zmagal kar enajstkrat. Nasploh je bila za tekmovalje

znacilna prevlada posameznih klubov v določenih obdobjih. Podobno kot v Angliji, ko sta v 70-ih in 80-ih prevladovala Liverpool in Everton, sta v Nemciji Bayern in pa Borussia iz Münchengladbacha, ki je vseh pet naslovov osvojila v sedemdesetih letih, vendar pa v naslednjem desetletju nikakor ni več mogla povrniti stare slave. Lahko bi rekli, da le Bayern zares sodi v nemške gigante, saj so za vse ostale nemške klube značilni vzponi in padci. Bayern je vse do 90-ih let upravičeno veljal za nekakšen vodilni nemški klub, tako po uspehih kot organi-

zaciji. V svojih vrstah je imel vedno najboljše nemške igralce, pohvalil se je z največjim obiskom, kar mu je tudi nenehno polnilo klubsko blagajno. Z odhodom nekaterih najboljših nemških igralcev v Italijo ravno v času, ko so pri Bayernu menjavali generacijo igralcev, je klub padel v rezultatsko krizo. Le-to so izkoristili nekateri njegovi tekmeči. Najprej Kaiserslautern pa Stuttgart in lani Werder, ob njih pa se Eintracht iz Frankfurta in nenazadnje Borussia iz Dortmundunda so, ali osvajali najpomembnejša nemška nogometna priznanja, ali pa si zagotavljali najboljše

nemške igralce, ki so bili na voljo na nemškem nogometnem trzišču.

Odhodi nekaterih nemških reprezentantov v Italijo so resda nekoliko oslabili moč nemškega klubskega nogometa, vendar pa nikakor ne omajali atraktivnost Bundeslige. Prav nasprotno so ponovno razširili krog kvaliteten kolektivov, v bitki za igralci in gledalci pa Bayern nima ved nobene prednosti. To so nenazadnje dokazali tudi obiski v zadnjih nekaj letih, ki so pri ostalih omenjenih klubih visoko nad povprečjem.

Z vrnitvijo nekaterih najboljših v letošnji sezoni si nemski klubi obetajo se več denarja. Po mnenju mnogih je letos največji favorit za osvojitve naslova Borussia iz Dortmundunda, ki je že lani igral pomembno vlogo v nemškem in evropskem nogometu, vendar pa zaradi poškodb ključnih igralcev nikjer ni dosegel samega vrha. Letos so se okrepili s Feundom iz Schalkeja in pa kar je se pomembnejše s Karлом Heinzom Riedlejem iz italijanskega Lazia. Ob Dancu Povlenu in Svicarju Chapuisatu v napadu ter s Sammerjem, Reuterjem in drugimi je Riedle poskrbel, da je njegov novi klub že razprodal vse sezonske vstopnice, ki so imeli na voljo nekaj več kot 25 tisoč.

Po trinaestih letih se je iz Španije vrnil Bernd Schuster, ki bo igral pri Bayer Leverkusenu. Ob Dortmundund in Leverkusenu so se najbolj okrepili se pri Eintrachtu iz Frankfurta, kamor sta prestopila napadalca Furtok in Gaudinho. Bayern je v tej sezoni kupil nekaj mladih, manj znanih igralcev, kar ni ravno dobra osnova za hudo boj za osvojitve prvenstva. Bayern ima že od lani izkušeno in uigrano mostvo, katerega edina pomankljivost je slaba učinkovitost. Bolezen, zaradi katere je Bayern v minulih letih plaval precej denarja in zaradi tako imenovanih zgrešenih poslov tudi izgubljal, pa po besedah menedžerja Ulija Hönesa ne sme omajati mostva, katerega edini cilj mora biti osvojitve prvenstva.

Neznanka je tako kot vedno aktualni prvak Werder, ki se prav tako kot Bayern ni podajal v velike nakupe novih moči. Mostvo je prav tako izkušeno, vendar zna za razliko od Bayerna doseagati zadetke tudi, kadar igra slabo. Tako je tudi letos eno glavnih favoritov za osvojitve naslova. Kakorkoli že o tem, kdo bo prvak, je govorniki vsekakor nesmiselno in prežgodaj, lahko pa trdimo, da bo letosnja Bundesliga zagotovo kvalitetnejša kot lani, kar pomeni, da bodo nemski klubi igrali pomembno vlogo tudi v evropskih nogometnih tekmovaljih.

Favorit Borussia Dortmund je v 1. kolu z goloma Sammerja in Chapuisata premagal Karlsruhe (AP)

VATERPOLO / KONČNICA DRŽAVNEGA PRVENSTVA

Zaplet v Kopru

Četrte finalne tekme za naslov državnega prvaka ni bilo - V režiji peščice vaterpolskih »delavcev« iz Kranja

KOPER - Slovenski sport je dobil svojo veliko afero. To smemo zagotovo sklepati po dogodkih, ki so se v petek zvečer s filmsko naglico vrstili okrog bazena v Zuesterni, kjer bi morala biti odigrana četrta tekma »play offa« za naslov državnega prvaka med domačim Micom Koprnikom in Triglavom. Toda več kot tisoč ljubiteljev vaterpola, ki so se zbrali okrog bazena, je domov odšla z dolgimi nosovi; z njimi in z igralci - vaterpolisti se je neverjetno grobo poigrala peščica vaterpolskih »delavcev« iz Kranja.

Potem, ko so se v koprskem klubu organizacijsko postavili na noge, se s pomočjo sponzorja okrepili, so se v boju za slovenski primate doslej v Sloveniji nepremagljivo Triglavu posteno zamažila tla pod nogami. Prvič se je zakadilo na tekmi v Kranju že v regularnem delu prvenstva, ko je bil rezultat 4:4, drugič pa v drugi tekmi »play offa« v Kranju (prvo tekmo »play offa« je Micom Koper v Zuesterni preprečljivo dobil s 11:8), ko je Micom Koper sredi Kranja povedel s 5:2 in ko je po mnenju koprskih vaterpolskih delavcev tekmo v korist Triglava po podaljških zreziral sodnik Jože Marincev, ob Rakovcu in Drinovcu priimek, okrog katerega se je praktično vrtele vso poznejše dogajanje.

JOZE KREFT

Drugo tekmo v Kranju je dobil Micom Koper, toda po mnenju Kranjčanov jo je zreziral koprski sodnik Rebec.

Ceprav so Koprčani po trditvah predsednika Kolence za pred »play offom« zahtevali, da naj bi odločilne tekme sodili tuji sodniki, Kranjčani na to niso pristali in združenje prvoligašev, ki vodi končnico, je sprejelo sklep, da bodo vse tekme »play offa« vodili stiri sodniki (po dva iz Koprne in Kranja) s tem, da tekme sodita po sodniku iz Kranja in Koprne in da se po vsaki odigrani tekmi zrebata sodnika za naslednjo tekmo. Po tretji tekmi so v Kranju izrebal, da bosta četrto tekmo v Koprni sodila Picul iz Kranja in Rebec iz Koprne. Toda v Koprni so po tem prešli telegram, ki ga je poslal Marincev, da je bil Rebec ocenjen z enico in da ne more soditi tekme v Koprni ter da bo drugi sodnik Marincev iz Kranja. V tekmo dneva pred četrto tekmo je prišel v Koper tudi telegram, da je tudi Jerman slabo ocenjen in da ne more soditi. V Koprni pa je bil na tekmi tudi kontrolor, ki je ocenjeval Jermana, pa o slabi oceni za Jermana ni vedel povedati ničesar, kot tudi nihče iz Kranja, ki se gre do zvezo o tem, kdo je te-

legram poslal, ni vedel ničesar.

Ker je združenje določilo, trdijo v Koprni, kako bo potekalo sojenje, vodstvo Micom Koprne ni pristalo na to, da jim v Koprni sodita dva kranjska sodnika. Po več kot polurnem prepricavanju, ko so okrog bazena hodili že kar stiri sodniki, pripravljeni soditi, je delegat tekme Oman predlagal vodstvu klubov, da tekmo sodita kranjski in koprski sodnik. Tega pa Kranjčani niso zeleli in dvajset minut po deveti uri so zapustili bazen, gostitelji pa so sklicali tiskovno konferenco, na kateri je predsednik koprskega kluba Adolf Kolenc opisal potek dogodkov ter ob koncu dejal, da v imenu Micom Koprne ni nikdar izjavil, da Micom Koper ne zeli igrati tekme, pač pa, da jo zeli igrati, vendar pod pogoji, ki so jih sprejeli na združenju prvoligašev, ki »play off« vodi. »Pod temi pogoji smo takoj pripravljeni nadaljevati »play off«, če pa nasprotna stran na to ne pristane, želimo problem predati mednarodni arbitri, ki so zahtevali, da tekme sodijo tuji sodniki,« je se poudaril predsednik Kolenc.

Ce sodimo po vsem, kar smo videli in slišali ta večer ob bazenu, je blizu re-

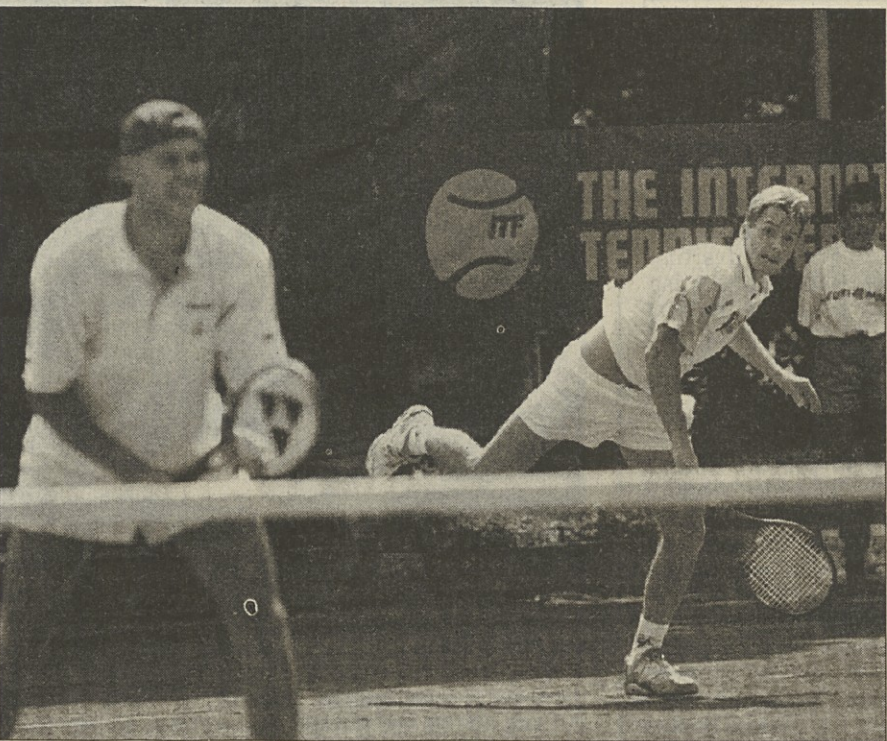
snica, da je slovenska vaterpolska zveza povsem v razsulu in da jo bo morala ozdraviti slovenska osrednja sportna zveza. O nastalem problemu bo VK Micom Koper obvestil vse državne sportne institucije. Na tiskovni konferenci smo tudi izvedeli in se prepričali, da je sklep o kaznovanju koprskega trenerja Duška Lončarčevića ***** sprejel in podpisal Matjaž Drinovec, predsednik tričlanske disciplinske komisije, brez, da bi komisija o tem razpravljala. Iz sklepa namreč ni razvidno, če je kateri od ostalih dveh članov sploh bil na seji. Predsednik Micom Koprne Kolenc je pripomnil, da si je to pravico nelegalno prilastil Drinovec in da je odločba zaradi tega brez predmeta.

Zanimiva je tudi primerjava obeh spornih tekem v Kranju. Na prvi tekmi, ki jo je Micom Koper izgubil, je sodnik Marincev dosodil Micom Koprni 14 prekrškov v napadu, Triglavu pa le dva. Na drugi tekmi, ki jo je Micom Koper izgubil, pa je imel Triglav desetkrat »play off«, Micom Koper pa osemkrat. In po prvi tekmi je bila ocena, sodniku Marincevu dobra, v drugi tekmi pa je bil Rebec ocenjen z enico. Najbrž tudi tu nekaj ni v redu in prav zanimivo bi bilo izvedeti, kdo je sodnika ocenjeval in iz katerega kraja je doma.

TENIS / SATELLITE SLOVENIA 1

Pri dvojicah zmagala Čeha

Jaka Božič izpadel v obeh konkurencah

Musil in Pelikan najboljša v Tivoliju (Foto: Srđan Živulović/TRIO)

LJUBLJANA - V finalu tretjega teniškega turnirja prvega slovenskega satelita sta zmagala Čeha Jirži Pelikan in Adolf Musil, pri posameznikih pa bo Pelikan danes ob 10. uri igral s prvim nosilcem Hrvatov Igorjem Saričem.

Jaka Božič in Filip Kasčak sta najprej nadaljevala prekinjeni četrtfinalni dvoboj, Slovak pa je zmagal s 6:4 in 6:4. V prvem polfinalnem dvoboju je Pelikan premagal drugega nosilca Slovaške Branislava Galika s 6:4 in 6:1. Drugi polfinale je bil

veliko bolj razburljiv. Igor Saric je proti Filipu Kasčaku, tretjemu nosilcu ljubljanskega turnirja, prvi niz dobil s 6:3, v drugem pa je bil v podaljšani igri boljši Slovak. O zmagovalcu je v tretjem nizu znova odločila podaljšana igra, tokrat pa je imel več živcev Hrvat.

Jaka Božič včeraj ni imel svojega dneva, saj je izpadel tudi v igri dvojic. Ukrajinec Andrej Ribalko in Makedonec Zoran Sevcenko sta slevila zmago v treh nizih, v drugem polfinalu pa sta Čeha Adolf Musil in Jirži Pelikan izločila slovaško-nemški par Jan Krosčak-Paul Richar, Čeha pa sta nato v finalu ugnala tudi par Ribalko-Sevcenko.

Rezultati: posamezno - polfinale: Pelikan (Čes) - Galik (Slk) 6:4, 6:1, Sarič (Hrv) - Kasčak (Slk) 6:3, 6:7 (6:8), 7:6 (8:6); **dvojice - polfinale:** Ribalko (Ukr) / Sevcenko (Mak) - Božič (Slo) / Sarič (Hrv) 7:5, 3:6, 6:3, Musil/Pelikan (Čes) - Krosčak (Slk) / Richar (Nem) 6:3, 6:3; **finale:** Musil/Pelikan (Čes) - Ribalko (Ukr) / Sevcenko (Mak) 6:4, 7:6 (7:4).

KASAŠKE DIRKE V LJUTOMERU

V osrednji dirki zmagal Charly Somolli

LJUTOMER - Ljutomerski konjeniški klub, eden najstarejših v tem delu Evrope, je ob običnem prazniku pripravil tradicionalne konjske dirke. Okrog stiri tisoč obiskovalcev je v sedmih točkah sporeda videlo razburljivo in zelo kakovostno vožnje.

Sveda je bila vsaka od sedmih dirk sporeda izjemno zanimiva in v glavnem negotova do konca. O tem priča tudi 2. dirka za nagrado Renaulta Ormoz, kjer sta si drugi mesti razdelila voznika Igor Pozderec (Ljutomer) in Franc Lovrencić iz Maribora. Dosegla sta namreč enaka kilometrska in končna izida.

V 4. dirki je po ogorčenem boju slavila Leona II. na vajah Slavka Makovca iz Ljutomera, ki je med drugim tudi konj leta med dveletniki. V peti dirki za nagrado občine Ljutomer je Force na vajah Dusan Se-

linska iz Maribora le za osem stotink prehitel Albatrosa, ki ga je vodil Marko Slavič, prvi stiri konji pa so dosegli letošnje najboljšo izide med dveletnimi kasaci. Sesta dirka za dvanaest najboljših stiričnikov je bila prava generalna predfinalna dirka - derbijem, ki bo prihodnjo nedeljo v Ljubljani. Kobila Lassa Red, ki jo je modro vodil Zvonko Ostrc, je pobegnila že po 700 metrih in v peklenskem tempu zdržala do konca. Pri tem je dosegla tudi izjemen kilometrski čas - 1:20, 1.

Finale nad finali pa je bila brez dvoma zadnja in najpomembnejša dirka sporeda - voznika za tri- do dvanaestletne domače, tuje in uvožene konje za nagrado SKB banke Ljutomer. V domači konkurenci je prvi nastopil sedemletni ameriški zrebek Charly Somolli, pa tudi Duras, Fit Avia, Meadow Martine so bili prava zagotovila za izjemen boj vse do konca.

Ze start je bil sila eksploziven. Ze po 700 metrih je prišel v vodstvo Charly Somolli, ki potem prvega mesta ni izpustil do konca. Zmagal je z občutno prednostjo pred Meadow Maritimom. Tretji, Fit Avia je bil po polovici proge še v boju za najvišje mesto, prav tako tudi kasneje četrtourni Jersey Law, ki je tudi najprijetnejše presenetil.

Kljub temu da rekord hipodroma v Ljutomeru (1:15, 3) ni bil izboljšan, je Slavič s Charlyjem Somolijem prinesel v nas kasaki sport veliko svežine in kakovostnih voženj. Marko Slavič mlajši je bil nad debitantskim nastopom svojega novega zrebca izjemno zadovoljen, čeprav se je bal prava uradnega nastopa Charlyja Somollija. Za dober izid je bilo treba upoštevati tudi nasvete švedskega trenerja, prejšnjega lastnika omenjenega zrebca. Kilometrski rezultat 1:15, 5 je dalec najboljši letošnji rezultat v Sloveniji. Geza Grabar

NOVICE

Kolesarski Maraton treh src

RADENCI - V soboto, 14. avgusta, bo v Prlekiji na desnem bregu reke Mure spet pravi kolesarski praznik. Kolesarski klub Tropovci bo pod pokroviteljstvom Radenske iz Radenc pripravil tradicionalni 13. kolesarski Maraton treh src. Ljubiteljem kolesarjenja bosta na voljo dve progi. Krajsa, dolga 30 kilometrov, bo potekala na relaciji Radenci-Hrastje, Mota-Selišci-Videm-Janežev Vrh-Boraceva-Radenci, daljša, 80-kilometrška, pa na relaciji Radenci-Hrastje, Mota-Selišci-Videm-Janežev Vrh-Cresnjevi-Gornja Radgona-Apace-Spodnja Scavnica-Zbigovci-Gornja Radgona-Cresnjevi-Orehovci-Boraceva-Radenci. Startnina je 500 tolarjev. Vsak maratonec, ki bo prevozil progno v predvidenem času starih ur, bo dobil spominsko medaljo, vsi udeleženci pa darilo pokrovitelja. (G. G.)

Markun Tratarju odvzel pol točke

POKLJUKA - Peto kolo mladinskega državnega prvenstva v sahu nam je spet postreglo z nekaj zanimivimi dvoboji. Na prvi deski sta se pomerila Bostjan Markun in Marko Tratar ter po borbeni igri razdelila točko. Na drugi deski sta po časovni stiski remizirala Fjodor Zugaj in Simon Kerma. Na drugo mesto se je z zmago nad Andrejem Pintarjem prebil Simon Serdt, ki se bo tako v naslednjem kolu pomeril s Tratarjem. Ptujski derbi med Robertom Roskerjem in Gregorjem Podkrižnikom se je končal z borbenim remijem. Primož Soln je po porazu s Tratarjem premagal Luka Solmajerja in se tako priključil skupini najbližjih nasledovalcev.

Drugi rezultati: Simik - Breznik 1:0, Adam - Kosmac prekinjeno, Jazbinsek - Habjanec 1:0, Stojnič - Jug remi, Vesel - Lampič remi, Krajnc - Rusjan 1:0, Grlic - Bergant 1:0, Klavčič - Kavčič 0:1; **vrstni red po 5. kolu:** 1. Tratar 4,5, 2. Serdt 4, 3. Zugaj, Soln, Simik, Markun, Kerma, Roškar, Podkrižnik, Jazbinsek (vsi 3,5), 11. Stojnič, Pinter, Jug, Krajnc, Solmajer, Grlic, Lampič, Vesel po 3 točke. (D. A.)

Vesna Dekleva trinajsta

KALOVIG - Izolanka Vesna Dekleva, članica Olimpijade, je na šesti regati za državno prvenstvo v jadranju v razredu Evropa osvojila 13. mesto. Njen klubski kolega Branko Brčin pa je bil 19. Mariborčan Jurak je zasedel 71. mesto, Pirančan Morgan pa je odstopil.

Barbara Mulej v polfinalu

MÜNCHEN - Kranjčanka Barbara Mulej se je na teniskem turnirju v Münchnu, po zmagi nad Italijanko Sangiorijevno s 6:2 in 6:2, uvrstila v polfinale, kjer se bo pomerila s Spanko Jemensovo.

Konec za dekleta

BELFAST - Jan Mikolin (Burja) in Tine Može (Jadro) sta se na evropskem prvenstvu v jadranju v razredu optimist uvrstila v finalno serijo. Mikolin je med 130 udeleženci po šestih regatah zasedel 40. mesto, Može pa je bil 56. Dekleta so odjadrala sedem regat, naša najboljša med 71 tekmovalkami pa je bila Tanja Bertok (Jadro) na 23. mestu. **Rezultati naših skupno - moski:** Mikolin 40., Može 56., Staut 74., Mislje 80., Dekleva 86. mesto; **dekleta:** Bertok 23., Carman 52. in Koren 58. mesto.

KOSARKA / ŠESTI IKOV MEMORIAL

Slovo Stojana Šmida in začetek sezone

Na turnirju se bodo pomerile štiri ekipe

SLOVENSKE KONJICE - Z uvodno tekmo šestega Ikovega memoriala med domačim Cometom in Smeltom Olimpijo se bo noč ob 18.30 v konjski sportni dvorani začela nova kosarkarska sezona, v kateri bo reprezentanca jeseni igrala v kvalifikacijah za uvrstitev na evropsko prvenstvo 1993.

Proti Ljubljancem bo v Cometovem dresu s številko sedem se zadnjič zaigral 36-letni branilec Stojan Šmid. V natanko poldrugem desetletju (začetek je s sezono 1979/80) je v slovenski ligi odigral 259 tekem, dosegel 7465 točk (povprečje 28, 8) in bil petkrat najboljši strellec SKL. Vsi njegovi dosežki so seveda brez konkurenčne rekordi dosedanjih slovenskih kosarkar-

ZELJKO ZULE

skih prvenstev.

Na konjskem turnirju igrata se Maricom Miklavž in lanski zmagovalec Croatia osiguranje, ki bosta uvodno medsebojno srečanje začela ob 20.30. Splitanci so se v petek okrepili s hrvaškim reprezentantom Franjom Arapovičem, ki se jim bo jutri priključil na pripravah na Rogli in bo tudi zaigral v Slovenskih Konjicah.

Med tridnevni turnirjem bodo Ljubljancem in

Erik Tul tretji na mladinskem SP

ARUNGEN - Izolan Erik Tul je na mladinskem svetovnem prvenstvu na Norveškem osvojil tretje mesto in s tem prvenstvo kolajno v enojcu.

ROKOMET / POKAL PRVAKOV

Neugoden žreb v predkolu za Celje Pivovarno Laško

VILNA - Včerajšnji žreb predkola pokala rokometnih prvakov našim sampionom Celju Pivovarni Laško ni bil naklonjen. Za nasprotnika so dobili Pelister iz Bitolja, ki so si ga najmanj želeli, prva tekma pa bo 28. avgusta v Makedoniji.

Dvorana Golovec bo zaradi jesenskega sejma zasedena skoraj ves september in zato bodo Celjani povratno tekmo 5. septembra igrali v Velenju. Makedoncem bodo sicer predlagali, da bi obe tekmi odigrali kar v Sloveniji, možnost taksnega dogovora pa bo

precej odvisna od torkovega zreba za 1. kolo, ko bo znan nasprotnik zmagovalca ekip z območja nekdanje Jugoslavije.

Celjani so s Pelistrom odigrali le dve uradni tekmi v sezoni 1983/84 v tedanji 1. ZRL, obakrat pa sta se veselili domači ekipi. Pelister se je letos okrepil s številnimi srbskimi in crnogorskimi igralci, dobil pa je tudi dva ruska rokometasa. Njuna kakovost je po besedah generalnega sekretarja RZS Poljeta Kalina, ki se je udeležil zreba v Litvi, močno vprašljiva. (Z. Z.)

STRELJANJE / EP V BRNU

Slab nastop Slovenije

BRNO - Na evropskem prvenstvu v streljanju z zračno pištolo je pri moških zmagala ekipa Rusije s 1742 krogi, naši tekmovalci v postavi Franc Gaber, Simon Vetrnik in Robi Kranjc pa so med devetnajstimi ekipami s 1700 krogi zasedli petnajsto mesto. Med posamezniki je prepriljivo zmagal Rus Kokorev (Rus) 687.4 (585), 2. Pietniczek (Pol) 685.4 (585), 3. Di Dona (Ital) 683.9 ... 39. Gaber (Slo) 570, 50. Vetrnik (Slo) 566, 56. Kranjc (Slo) 564 krogov; **mladinci - ekipno:** 1. Rusija 1712, 2. Madžarska 1708, 3. Hrvaška 1705; **posamezno:** 1. Hidvegi (Madž) 580, 2. Spirelja (Hrv) 579, 3. Dumoulin (Fra) 575 krogov. (L. M.)

V mladinski konkurenci Slovenija ni imela zastopnikov, ekipno je spet zmagala Rusija s 1712 krogi, med posamezniki pa je slavil Madžar Hidvegi s 580 krogi.

Rezultati: zračna pištola: člani - ekipno: 1. Rusija 1742, 2. Nemčija 1738, 3. Belorusija 1736 krogov; **posamezno:** 1. Kokorev (Rus) 687.4 (585), 2. Pietniczek (Pol) 685.4 (585), 3. Di Dona (Ital) 683.9 ... 39. Gaber (Slo) 570, 50. Vetrnik (Slo) 566, 56. Kranjc (Slo) 564 krogov; **mladinci - ekipno:** 1. Rusija 1712, 2. Madžarska 1708, 3. Hrvaška 1705; **posamezno:** 1. Hidvegi (Madž) 580, 2. Spirelja (Hrv) 579, 3. Dumoulin (Fra) 575 krogov. (L. M.)

KOŠARKA / PIKNIK SMELTA OLIMPIJE

Obilica zabave

ZRECE - Priprave vrhunskih sportnikov so v določenih obdobjih tudi enolične in v takšnih primerih je zelo dobrodošla iznajdljivost organizatorjev, ki z izvirnimi prijemmi v ekipe vnesejo živahnost in poskrbijo za dodaten motiv.

Košarkarji Smelta Olimpije so imeli včeraj dopoldne prosto, a so se vendarle odpravili v Slovenske Konjice. Vodstvo sportne dvorane jim je med nasadi trt na pobocju Skalc za nekaj uric pripravilo zabavo posebne vrste, ki so jo bili deležni tudi novinarji, ki

med letom spremljajo njihove igre.

Zacelo se je z lokostrelskim turnirjem. Košarkarjem so se roke veliko bolj tresle kot pod kosi in nekaj puscic je za vselej končalo med trsi. Najbolj spretna in natančna sta bila trener Zmago Sagadin in konjski zupan Joze Baraga, najzabavnejši (in tudi smešno) pa je bilo med jedzenjem po obronkih Skalc.

Prvi so se opogumili Gorenc, Djurisic in Tusek, ki si je iz previdnosti izbral ponjia. Noge so inu vseskozi bingljale do

tal in soigralci so ga v trenutku krstili za Martina Krpana. Najvec tezas ta imela novinca Mitchell in Novos, saj konja nista razumela niti angleško niti rusko in sta se locila od skupine, ekonomski Steiner pa je nekaj casa neboljeno zdel v sedlu, medtem ko je zival mirno mulila travo. Posebno nalogo pa je ze na zacetku priprav dobil eden najmlajših Luka Jovanovic, ki po Sagadinovih navodilih za Novosa pripravljala angleško-slovensko-ruski slovar s 300 najpogostejšimi kosarkarskimi izrazi. (Z. Z.)

KOTALKANJE / DP

Najuspešnejša Olimpija

Danes še dolgi programi

LJUBLJANA - Na državnem prvenstvu v ume-tnostem kotalkanju, ki poteka na kotalkališču Svobode na Viču nastopa 64 tekmovalci in tekmovalcev iz sedmih slovenskih klubov. Manjkajo samo predstavniki Gorice, zaradi istosnega italijanskega državnega prvenstva pa so morali nastope odpovedati tudi zamejski kotalkarji na celu s Samom Kokorčevom.

Prvi dan državnega prvenstva so se v vseh kategorijah pomerili v obveznih likih. Najvec uspeha so po pričakovanju imeli kotalkarji in kotalkarice drsalno-kotalkarskega kluba Olimpija, za katerega tekmuje tudi Violeta Mordej. Nasa najboljša kotalkarica se je po dveletnem premoru odlocila, da se bo posvetila samo eni disciplini, to so obvezni liki. Sedaj se pod vodstvom svojega dolgoletnega trenerja Silva Svajgera intenzivno pripravljajo za nastopa na evropskem in svetovnem prvenstvu. Olimpija ima tudi najštevilnejšo ekipo, tako da bo zanesljivo osvojila ekipni naslov. Z dosežki svojih tekmovalcev so zadovoljni tudi gostitelji KK Svoboda, ki so vzorno organizirali tekmovalce, ob tej priložnosti pa so tudi uradno odprli obnovljeno kotalkališče na Viču. Pri mlajših tekmovalcih v kratkih programih ni bilo presenečenj in so v kombinaciji zmagovalci najboljši iz obveznih likov, le pri pionirkah B sta Alenka Ivancić in Urška Kodrič zamenjali mesti.

Potem, ko so v drugih kategorijah včeraj opravili kratke programe, bodo da-

nes ob 16. uri nastopili se v dolgih, sestevke tock iz obeh nastopov pa bo določil državne prvake v kombinaciji.

Rezultati: obvezni liki - ciccibani: 1. Matjaz Ivancić (Piruetna Domzale), 2. Damjan Ostojic (Svoboda Ljubljana), 3. Andrej Lumbar (Olimpija Ljubljana); **ciccibanke:** 1. Marusa Ravnikar (Piruetna), 2. Tanja Bokal (Olimpija), 3. Nina Furlan (Renče); **pionirke C:** 1. Tamara Stanković (Olimpija), 2. Tea Rus (Domzale), 3. Ana Jarc (Olimpija); **pionirji B:** 1. Matej Drašček (Domzale), 2. Ales Zunko, 3. Primož Zunko (oba Olimpija); **pionirke B:** 1. Alenka Ivancić (Piruetna), 2. Urška Kodrič (Olimpija), 3. Aleksandra Mohar (Piruetna); **pionirke A:** 1. Sara Sprizaj (Olimpija), 2. Sasa Slanc, 3. Tatjana Vrhovsek (oba Domzale); **kadeti:** 1. Miha Arvaj, **kadetini:** 1. Katja Lumbar (oba Olimpija), 2. Dragana Vujović (Domzale), 3. Nina Grilj (Piruetna); **jeunesse - fantje:** 1. Uros Stibilj (Renče); **dekleta:** 1. Petra Svajger (Stanko Bloudek), 2. Sasa Grmek, 3. Tina Fabjanič; **mladinke:** 1. Nataša Gliha; **clanice:** 1. Violeta Mordej (vse Olimpija).

Kombinacija - ciccibani: 1. Matjaz Ivancić (Piruetna), 2. Damjan Ostojic (Svoboda), 3. Andrej Lumbar (Olimpija); **ciccibanke:** 1. Marusa Ravnikar (Piruetna), Nina Furlan (Renče), 3. Tanja Bokal (Olimpija); **pionirji B:** 1. Matej Drašček (Domzale), 2. Ales Zunko, 3. Primož Zunko (oba Olimpija); **pionirke B:** 1. Urška Kodrič (Olimpija), 2. Aleksandra Mohar, 3. Alenka Ivancić (oba Piruetna). (J. M.)

JADRANJE / SVETOVNO PRVENSTVO V RAZREDU EVROPA SKLENILA KOT 14.

V 6. regati Bogatčeva na odličnem 3. mestu

V predzadnji regati svetovnega jadrnega prvenstva v razredu evropa v Kalovigu na Danskem je Arianna Bogatec končno pokazala svoje pravo lice. Zasedla je namreč končno 3. mesto za zastopnico iz Finske in Italijanko Landijevo, na skupnem vrstnem redu pa se je s tem rezultatom povzpela na solidno 14. mesto, ki ga je obdržala tudi po zadnji, sedmi regati, v kateri je zasedla končno 18. mesto. Za zadnji dve regati je bil značilen sibeke veter, potem ko je v prejšnjih petih dneh usodo tekmovalj krojilo izrazito slabo vreme z velikimi spremembami smeri vetra. Bogatčeva končuje torej SP kot stiriinajsta.

KOLESARSTVO / V HITROSTNI VOŽNJI

C. Doljak osmi

Na državnem mladinskem prvenstvu v hitrostni vožnji v kraju Donada pri Rovigu je Christian Doljak, ki tekmuje za trzasko društvo Cottur, osvojil osmo mesto, kar je seveda lep uspeh. Doljak pa ni bil nad osmim mestom pretirano navdušen.

»V osmini finala nisem imel sreče, saj sem se moral spoprijeti z državnim prvkom Gabrielem Gentilejem, ki je tudi tokrat premočno osvojil prvo mesto. Gentile je bil lani sesti na svetovnem prvenstvu in letos je eden glavnih kandidatov na svetovnem prvenstvu v Avstraliji. Zamudil sem zares lepo priložnost.«

Poraz z Gentilejem je Doljaka precej potrl, In nadaljeval: »Skoda, kajti če bi v osmini finala srečal koga drugega, bi se skoraj gotovo uvrstil v polfinale in bi tako tudi nastopil z državno reprezentanco na svetovnem prvenstvu v Avstraliji. Zamudil sem zares lepo priložnost.«

tako da je v tekmi za uvrstitev od 5. do 8. mesta povsem popustil in zasedel zadnje, osmo mesto.

Z Doljakovo uvrstitev je bilo deželno strokovno vodstvo zelo zadovoljno, saj je osvojitev 8. mesta v državi gotovo spodbuden uspeh. Christian pa je verjetno na tihem le upal na kaj več.

Zmagal je torej Gabriele Gentile (GS Cocepa, Lacij), ki je v finalu zanesljivo odpravil Marca Mandruccija (Pucci Conf., Toskana).

V malem finalu je Diego Pini (GS G. Bonetti, Lombardija) premagal Davideja Testaia (SC Madonna, Piemont).

Poleg Doljaka so bili v boju za osvojitev 5. mesta se Massimo Gaeta (VS Mendrisio, Lombardija), Amntonio Salomone (SC Scat. Cipa, Campagna) in Carlo Buttarelli (GS Costruire, Lombardija).

Christian Doljak je z nastopom na državnem prvenstvu v bistvu koncal letosno sezono, ki je bila zelo naporna in tudi uspešna. Sedaj pa si zares zasluži malo počitka. Nas kolesar, letnik 1975, je z nastopom v Donadi sklenil svojo mladinsko kolesarsko aktivnost. V prihodnji sezoni naj bi nastopil kot amater.

»Amaterji pa tekmujejo skupno s profesionalci. To pa pomeni, da se moraš posvetiti tej disciplini skoraj profesionalno. Do prihodnje sezone je še precej časa. Pozimi se bom pripravil v dvorani, nato bomo videli,« je se dejal Christian Doljak. (bl)

PRIPRAVE / PRED PRVENSTVOM V MEDDEŽELNI LIGI

Člani Pro Gorizie vadijo v Doberdobo

V načrtih tudi prijateljska tekma z Mladostjo

MARKO JARC

Na doberdobskem nogometnem igrišču je v teh tednih vse živo in tokrat ne zaradi priprav nogometne ekipe Mladosti. Na kraski planoti se pripravljajo namreč nogometna ekipa Pro Gorizie, ki je letos napredovala v meddeželno ligo. Predsednik Mladosti Dario Gergolet nam je povedal, da je društvo z veseljem ugodilo prošnji Pro Gorizie, tudi zato, da naveže stike in spozna ljudi, ki vodijo najpomembnejšo nogometno ekipo na Goriskem. Navdušeni so bili tudi nad prijaznostjo predsednika Massima Vosse in nad trenerjem Corosujem. Prošnjo so sprejeli z veseljem in so tudi opravili nekaj nujnih posegov. Prebarvali so slatice in jih preuredili, poskrbeli so tudi za igrišče, ki je zdaj v zelo dobrem stanju. Poleg tega je Carlo Gergolet tudi poskrbel, da so nogometaši iz Gorice spoznali kraske klanice in si na njih nabirali kondicijo. Pokosili so tudi travnik, na katerem vadijo predvsem atletsko pripravo.

Kako to, da se je Pro Gorizia letos opredelila za Doberdobo, ko pa je priprave vedno imela v hribih? Trener Corosu nam je povedal, da se je večkrat peljal skozi Do-

Mauruzio Costantini

berdob. Kraj se mu je zdel zelo primeren za priprave zaradi gozdov in blizine mesta. Glede ekipe je Corosu dejal, da doseženo napredovanje terja od igralcev odlično pripravo. Po njegovem mnenju bo prihodnja sezona prehodnega značaja tudi zaradi sprememb v društvu. Corosu je povedal, da je že tri leta v Gorici in da je bil v profesionalnem nogometu vjen visjih ritmov. Na vse to se bodo morali spet privaditi tudi v Gorici. Mostvo je relativno mlado, vendar bo treba po novih predpisih vključiti vanj se tri igralke letnika '75. To povzroča težave, ker se bodo morali umakniti nekateri igralci, ki so le nekaj let starejši. Tudi

kvalitetnih mladih nogometašev ni veliko, zato bo težko napolniti vrzeli. Navedel je tudi, da ima Pro Gorizia malo gledalcev, ker se občinstvo sploh ne zanima za nogomet. Glede mladinskega sektorja je povedal, da so težave velike. Trziško okrožje je skorajda propadlo, nekaj bolje je na Krminskem in z Italo, ki imajo več mladih ekip. Pro Gorizia se trudi, da bi imela mladinske ekipe na konkurenčni ravni. Po njegovem mnenju pa bi morala priti do povezave in tesnejših odnosov med društvami. Problemi so namreč za vse enaki in ti so: padec rojstev, konkurenca drugih sportov in tudi nezanimanje mladine za katerokoli stvar.

Pro Gorizia bo v Doberdobo vse do 14. avgusta in se bo nato vrnila v Gorico. Na sporedu sta dva treninga dnevno. Jutranji je posvečen v glavnem taktiki, popoldanski pa atletski pripravi in piljenju tehnik. Od odgovornih pri Mladosti smo tudi izvedeli, da jim je Pro Gorizia ponudila priložnost za prijateljsko tekmo, najvažnejše pa je to, da društvo tudi nekaj zasluzi, kar blagajni SZ Mladost ne bo škodilo.

Za zaključek povejmo lahko se, da za Pro Gorizia igra znani nogometaš Costantini, ki je več let branil barve Triestine v B ligi. V vrstah ekipe sta tudi Suvodenjc Gruden in vratar iz Sessljana Cappelli.

Udinese igral 1:1 proti boljši Atalanti

Prijateljska tekma na stadionu Friuli proti Atalanti se je za Udinese končala z zadovoljivim 1:1, vendar pa je hkrati pokazala, da čaka videmsko mostvo zelo zahtevno prvenstvo, v katerem bo brez novih okrepitev težko ohranil prvoligaski status. Atalanta je bila namreč večji del srečanja boljši tekmeč, svojo premoč pa je kronala z zelo lepim golom, ki ga je iz prostega strela dosegel Francoz Sauzée. Za njegov nastop je med navjaci Atalante vladalo veliko zanimanje in je potrdil, da je igralec velikega formata.

Trener Udineseja Vicini je vlogo libera zaupal Desideriju, izkazal pa se je mladi Statuto. Izenacujoči zadetek za Videmcane je v 59. minuti dosegel napadalec Branca.

POGOVOR Z MARKOM LUTMANOM

Odmevnost našega športa je izredna

BOJAN PAVLETIC

Združenje slovenskih sportnih društev je organizacijsko razdeljeno na teritorialni osnovi. Goriskemu teritorialnemu odboru predseduje tamkajšnji znani sportni delavec Marko Lutman. Pogovor z njim je bil - kljub navidezno papirnati vsebini - prijeten in tekoc.

»Kakšni vzgibi so vas vzpodbudili, da ste sprejeli mesto predsednika teritorialnega odbora?»

»Znano je, da se naši ljudje nikakor ne ptegujejo za razna odborniška mesta. Mislim, da med take sodim tudi sam. Pravzaprav je bil prevzem te funkcije z moje strani bil stvar slučajja: prej sem bil deželni tajnik ZSSDI in ko je prof. Aldo Rupel napovedal svoj odstop z mesta predsednika za Gorisko je vrsta za to vlogi pršla nekako avtomatično na mene. Sicer sem pa tudi sam zelel videti, kaj se da narediti za naš sport v tej vlogi, zlasti ker sem v prejšnjih letih slisal mnoge kritike o delu naših vodilnih struktur. Seveda, ko človek pogleda na drugo stran tega zidu hitro spozna, da so tukaj mnoge stvari težje, kot si je predstavljal prej, predvsem pa drugačne.«

»Kakšno vlogo pripisujete zamejskemu sportu v današnjem času?»

»Mislim, da zelo veliko. Ne gre samo za številke, toda dejstvo, da so naši sportniki vsaj trikrat tedensko na igrišču, da dosegajo izredne rezultate na vseh ravneh, prav do svetovne, da osvajajo vrsto raznih naslovov, vse to potrjuje, da je bil v zadnjem desetletju dosežen tak vzpon, kakršni ni bil v nobeni drugi zvrsti zamejskega življenja. Odmevnost naše telesne kulture je izredna, zato menim, da ima sport med Slovenci v Italiji res zelo pomembno vlogo.«

»Kakšna je specifičnost goriskega sporta, če bi ga primerjali s trzaskim? Vprašujem vas, seveda o slovenskem sportu.«

»To različnost opredeljuje z različnostjo obeh pokrajin. Na Goriskem je sodelovanje med društvami lažje, kot na Trzaskem, ker so zemljepisne razdalje med posamez-

nimi društvami mnogo krajše, kot na Trzaskem. Nas sport pogotuje tudi manjše število društev in sportnikov, tako, da je zlasti sestava raznih ekip (posebno reprezentancnih) težja, kot v Trstu. Značilen za Gorisko pa je tudi fenomen odbojke, ki zelo močno pogotuje vse tukajšnje sportno življenje in je danes tudi eden najpomembnejših vzvodov za pridobivanje novih sil za naš sport.«

»Goriska je tudi v sportu razvijena. Mnoga društva so dokaj močno opredeljena tudi svetovno-nazorsko. Kako to vpliva na vaše delo?»

»V zadnjem času so padli mnogi veliki tabuji in prvi znaki, da se tudi v sportnih odnosih med temu društvu nekaj spreminja so že tu. Olympia in Soca sta tako vstopili v ZSSDI, do sodelovanja prihaja na področju ženske odbojke. Val in Soca združujeta svoje sile na področju moške mladinske odbojke. To so pozitivni znaki, upam pa, da se bo nekdanje stanje v medsebojnih odnosih se bolj ublazilo. Če do takega sodelovanja ne bi prišlo, bi morala posamezna društva posegati tudi po neslovenskih igralcih, kar bi bila res velika škoda.«

»Kakšni so odnosi teritorialnega odbora z goriskimi političnimi strankami?»

Tega sodelovanja ni. S posameznimi političnimi strankami namreč kontaktira ZSSDI le na deželni ravni.

»V Gorici imate dva sportna centra. Je to dobro ali slabo?»

»Logistično je vsekakor dobro, saj bi bil en sam od obeh centrov za obe društvi premalo. Nikakor ne bi zadovoljeval za potrebe goriskega slovenskega sporta v celoti. Zal, pa med obema ne prihaja do sodelovanja. Za treninge in tekme to sicer ne bi imelo večje vloge, dobro pa bi bilo, če bi se oba centra dogovarjala za izvedbo kakih večjih prireditvev, skupno ali pa izmenično. To sodelovanje bi bilo res koristno.«

»Kakšen je vaš osebni pogled na to, da ima Trst en sam sportni center, pa se ta dobesedno razpada?»

»Morda smo bili goriski sportniki pred mnogimi leti bolj dalekovidni od trzaskih, ko smo snovali svoje sportno življenje tudi z vizijo potrebnih sportnih objektov. Morda pa so v Trstu nekoliko sami krivi, da je danes stanje njihovih sportnih objektov tako, kakršno pač je. Tu mislim, kajpak, na celotno trzasko slovensko družbeno strukturo, ne samo na sportnike. Zdj bo to zelo težko popraviti, kajti, kot vse kaže, je Trst najugodnejši vlak ze zamudil.«

»Letos bo občni zbor ZSSDI. Boste na njem predstavili specifično problematiko goriskega sporta?»

»Ne. Vsaj ne podrobneje.«

»Zakaj ne?»

»Na deželnih občnih zborih je običajno podano le poročilo o delovanju na deželni ravni, ki zajema ves naš sport v celoti. Mi smo pa že imeli teritorialno skupščino predsednikov goriskih sportnih društev, na kateri smo pregledali razne aspekte našega delovanja.«

»Kako je bilo?»

»Zivahno. Razprava je bila izcrpna in zavzeta. Zelen bi, da bi bilo tako tudi na deželnem občnem zboru naše zveze, kjer pa je navadno razprava skromna. Škoda.«

»Ali svoje delo koordinirate s trzaskim teritorialnim odborom?»

»Vsi člani ZSSDI dobijo osnovne smernice na deželni ravni, nato pa jih vnašajo v svoje delo v znanju avtonomije in prilagajevanja svojim razmeram. Druge koordinacije ni.«

»Kakšno so, po vašem mnenju, perspektive zamejskega sporta?»

»Raven našega sporta stalno rase, njegova struktura postaja vedno boljša, denarna sredstva pa so vedno skromnejša. Naša perspektiva je zato le v sodelovanju, v skupnih programih, velik uspeh za nas pa bo že v tem, če bomo ohranili sedanje pozicije.«

»In se osebno vprašanje: kako boste letos preživeli počitnice?»

»Najprej na Bavarskem, da se nekoliko ohladim, nato pa se nekaj dni na morju, da bi se prevec ne ohladil.«

ATLETIKA / AD BOR SE V DEŽELNEM MERILU UVELJAVLJA

Podiranja osebnih rekordov obetajo dobre rezultate na DP

Osebnne znamke so izboljšali Poropati, Stolfi, Sestani in Tensi - Zaradi finančnih in organizacijskih težav so se odpovedali nastopu v Brixnu

Medtem ko je večina borovih atletov na počitnicah, saj si skupnih polletnih priprav društvu že par let ne more privoščiti, so najvztrajnejši atleti Bora BC-TKB prejšnjo sredo nadvse pozitivno zaključili prvi del atletske sezone.

Na trzaskem stadionu »Pino Grezar« je zadnji prislec v borove vrste, kosarkar Alan Porporati, izboljšal osebni rekord na 400 m (56"9) za nekaj sekund. Cas, ki ga je dosegel, je kljub sedanjim relativni skromnosti, zelo zanimiv in daje misliti, da bo atlet se za par sekund popravil svoje osebnne rekorde v vseh tekaskih disciplinah, saj se odlikuje z resnim pristopom do treninga.

Popolnoma obraten odnos do treninga ima 100-metras Dean Stolfi, talent ki mu ni para v deželnem sprintu. Po odličnem, neverjetno hitrem startu, je slednji po 30-40 m se vedno prednjacil, vendar je v nadaljevanju nerazumljivo popustil. Res škoda, saj ima atlet vse možnosti, da se kot prvi zamejski Slovenec spusti pod magično mejo 11".

V kraju Sesto Fiorentino sta tekmovala v dresu F-JK proti najmočnejšim sovrstnikom v kategoriji mlajših mladincev iz vseh krajev Italije dva borova predstavnika. Marco Sestani je za celo sekundo popravil osebni rekord na 110 m ovire z dobrim casom 16"35 in pristal na 4. mestu med 12 nastopajočimi za-

prekasi. Letos se je Sestani za deželno reprezentanco izkazal tudi na 800 m in 2000 m steeple. Za osebni rekord je poskrbel tudi Gabriel Testi, ki je pretekkel 3000 m v odličnem casu 8'51"5 in za slabi dve sekundi zgrešil normo za DP. Normo je sicer se postavil na 800 m (1'56") in 1500 m (4'1"5).

Po tem prvem delu atletske sezone lahko odgovorni pri AD Bor BC-TKB lahko se potegnemo kratko bilanco. Klub se vedno več uveljavlja v deželnem merilu in predvsem na mladinskem področju so rezultati »plavih« atletov perspektivni in vzpodbudni. V nadaljevanju sezone pričakujemo se boljše rezultate in celo dobre

uvrstitve na DP, ki bo v Bergamu 3. in 4. oktobra. Se prej bodo borovci jurisali na medalje in nove osebnne rekorde na deželnih prvenstvih za starejše mladince v Pordenonu (18. in 19. septembra) ter za mlajše mladince v Trstu (18. in 19. septembra).

Upajmo, da se ta roznata predvidevanja uresničijo, saj se je klub dosedaj moral spoprijemati z vsemogociimi organizacijskimi in finančnimi problemi. Borovi fantje so se zaradi teh problemov odrekli nastopu na DP v Brixnu.

V tem smislu - z resno poškodbo Igorja Sedmaka vred - je bila naša atletika na žalost močno prikrajšana in oskudovana.

KOŠARKA / KONČAN PRESTOPNI ROK TUDI ZA ČETRTOLIGAŠE

Več novosti pri Boru Radenski

Dne 6. avgusta je zapadel rok registracije za kosarkarje D lige in smo se zato obrnili do Borovega trenerja Fabia Sancina, da bi nampovedal kaj več o zadnjih premikih, nakupih in odhodih pri našem edinem četrtoligašu Boru Radenski.

»Potrjeni so bili Robi Smotlak, David Barini, Ivan Percic, Peter Azman, Ivan Bajc, Stefan Persi, Marko Debeljuh, Gianfranco Carbonara, Michel Grbec in Stefan Samec. Nova prihoda sta Marco Crisma (posojilo Jadran) in pa Giuliano Razman (posojilo CGI iz Milj), k Boru se je vrnil Matej Pettirasso, po enoletnem premo-

ru pa bo ponovno začel trenirati tudi Andrej Pieri, torej seznan steje zaenkrat 14 igralcev«, nam je uvodoma dejal Sancin.

V kakšnem smislu zaenkrat?

»Izmed teh, ki sem omenil, bo Marko Debeljuh moral cez mesec ali dva oditi na služenje vojaškega roka k mornarici, kar pomeni, da bom nanj s težavo lahko računal, Andrej Pieri pa je že toliko časa zunaj igrišča, da je njegov doprinos se v dvomu. Novembra pa je se jenski rok za dodatne registracije, kar pomeni, da imam več mesecev na razpolago, da ocenim te igralce in

pa nekaj drugih, ki bi se lahko ekipi pridružili nekaj tednov po začetku prvenstva.«

Kdo bi lahko to bili?

»Nekateri mlajši igralci letnika 74 ter 75, kot so na primer Viktor Tomic, Sasa Cupin, Aleksander Gallopin, Pavel Rustja in se nekaj drugih.«

Kdo pa je zapustil ekipo?

»O odhodu Poretija in Monticola smo se vedeli pred meseci, odhajata pa tudi brata Simonci, Riki in Mauro, ki bosta odpotovala na enoletno ali dveletno izkušnjo v Cuneu pri tamkajšnjem četrtoligašu, pri katerem sta uspešno opravila

izbirni trening. Marko Possega ne bo več igral v Sassariju, ampak na Siciliji pri tretjeligašu Licata.«

Kako to, da je bil zbran tudi Razman?

»Absolutno sem ob Mateju Pettirassu potreboval enega dokaj visokega in izkusenega igralca. Giuliano je zelo resna oseba in v pogovoru pred dogovorom sem mu jasno nakazal, da bom v prvi vrsti računal na naše igralce, njemu pa zadošča tudi nižja minutaža in občasna izključitev iz deseterice, če bo število razpoložljivih igralcev popolno. Pred leti je bil član miljske ekipe CGI, zatem pa je opustil z

igranjem, ker je bil v policijski službi v Milanu.«

Kaj pa prihod Marcà Crisame?

»Predsednik Vidoni nam je omenil možnost, da bi ga lahko Jadran odstopil za eno leto. Marco je nadarjen igralec, ki doslej ni se pokazal vsega cesar zmore. Letos ima priložnost za kakovostni skok.«

Kaj pa ostali?

»Od vseh pričakujem napredek. Dani so vsi pogoji, da izboljšamo lanske dosežke, zadovoljen pa sem, ker imamo za sabo tudi zadnje za bodocnost, ko se bodo s prizorišča umaknili sedanjí protagonisti.

TV SLOVENIJA 1 / DANES OB 13.05

Nagasaki - svarilni krik človeštvu

Edini pravi pogum je preprečevanje človekovih nepopravljivih napak

Lanska 47. obletnica prve uporabe jedrskega orožja v zgodovini ni bila kaka "okrogla" obletnica, vendar so bile v Hirošimi in Nagasakiju - žrtvama atomskih bomb - veliko večje spominske slovesnosti kot prejšnja leta. Nobenega pravega razloga ni bilo za to, le spomini so na vsem lepem z vso močjo bruhali na dan. O Hirošimi, prvem japonskem mestu, ki je 6. avgusta 1945 doživelo jedrsko ujmo (popolnoma uničenih 65 odstotkov mesta, 80 tisoč mrtvih, 200 tisoč umrlo pozneje zaradi posledic sevanja), je bilo veliko napisanega. Veliko manj vemo o Nagasakiju, mestu, s katerim se je naključje tragичno poigralo, četudi je bilo le nadomestni cilj ameriške letelce trdnjave Bock's Car. Plast oblakov je 9. avgusta namreč skrila prvi cilj, mesto Kokuro, in po tretjem neuspešnem priletu je poveljnik letalske posadke Charles "Chuck" Sweeney izrekel usodne besede: "Letimo nad Nagasaki!"

V primeri z bombo, ki so jo odvrli na Hirošimo, je bila druga atomska bomba polnjena s plutonijem (hirosimska je imela uran 235) in so ji zaradi zavajenosti rekli Fat man (debeluh, kar je bil sicer ameriški vzdevek za Churchillja). Polkovnik Tibbets, ki je odvrnil bombo na Hirošimo, je Sweeneyu - ta je sicer med napadom na Hiroši-

mo krmalil letalo, ki je z instrumenti spremljalo eksplozijo - in njegovi posadki rekel, da je bila njegova bomba v primerjavi s Fat manom že zastarela, in je vsem skupaj zazelel sredo.

Super letelca trdnjava se je le s težavo odlepila od vzletišča na otoku Tinianu, ceprav je bila steza dolga. Takoj za njo sta vzleteli se dva B-29 in posebno letalo s fotograf-skimi in filmskimi kamerami. Po poročilih meteoroloških letal naj bi bila Kokura, pristanišče na vzhodni obali otoka Kjusuja, razločno vidna. Ko pa sta bombnika priletela tja, se je pokazalo, da je Kokura delno pokrita z dimom in meglicami, tako da bombardir Beahan, ki bi moral optično usmerjati letalo proti cilju, ni in ni mogel najti osnovne merilne točke. Torej drugi cilj - Nagasaki!

Nagasaki je imel 1945. leta 200 tisoč prebivalcev. Mesto se je razprostiralo na nekaj dokaj strmih gričih in njegov veliki zaliv ga je odpiral proti Vzhodnokitajskemu morju. To pristaniško mesto je bilo izjemno lepo, se posebno v tistih dneh leta 1945, ko je vanj malce prej kot običajno duhal "dih jeseni" in je drevje zarezalo v rdečerjavih in rumenih barvah. Središče mesta je bilo na obali zaliva, ki je bil pravzaprav ustje reke Urakami. Iz tega jedra se je Nagasaki v stoletjih razširil v več do-

Deklica, ki je preživela apokalipso

lin med griči in ena izmed njih, dolina Urakami, je postala industrijsko središče, kjer je bilo zaposleno 90 odstotkov vseh delovnih rok Nagasakija.

Nagasaki je bil tudi najbolj evropsko in najbolj krščansko japonsko mesto, harmonična mesanica vzhodne in zahodne kulture, s številnimi krščanskimi cerkvami in solami, s stotinami v zahodnem slogu grajenih hiš in s taksnimi turističnimi privlačnostmi, kot

je bila, denimo, hiša v pristanišču, v kateri naj bi bila živila resnična madame Butterfly, junakinja Puccinijev opere.

Super trdnjavo Bock's Car je med vsem letom spremljala smola, toda ob enajstih je bombardir Beahan zavpil Sweeneyu: "Imam ga! Vidim mesto!" Skozi vrzel v plasti oblakov je opazil eliptični rob stadiona na bregu reke Urakami, tri kilometre od načrtovanega hipocentra. Bombardir je to točko brž ujel v središče merilne

naprave. Le nekaj sekund pozneje, ura je kazala minuto po enajstih, se je letalo sunkovito dvignilo. "Bombe so odsle!" je po interfonu sporočil Beahan, nato pa se brz popravi: "Bomba je odsle!"

Modrikast blesek svetlobe in peklenski udarni val temperature 4000 stopinj Celzija - in Nagasaki je ni bilo več... Po ameriških ocenah naj bi bilo umrlo 35 tisoč ljudi, japonski mestni uradniki pa so izračunali, da je bilo 25 tisoč mrtvih veliko večje - 74.800. Se več jih je kajpada umrlo pozneje zaradi posledic... Kot rečimo kadet Nobukazu Komacu, ki je proti Nagasakiju vodil vodno letalo. Po radiu je prejel obvestilo, da je Nagasaki doživel silovit bombni napad in dvajsetletni kadet se je na svojo pest odločil odleteti tja in se prepricati o tem, kaj se je zgodilo.

Ko se je letalo prebilo iz oblakov, je posadka opazila, da letijo naračnost proti visokemu stebri črnega dima. Komacu je poletel v oblak, v katerem je bilo vroče kot v krušni peči. Pilot je počasi odprl okno in iztegnil ven roko, vendar jo je bliskovito potegnil nazaj. Bilo je, kot da bi roko potisnil v krop. Brž je zaprl okno in si ogledal rokavice. Bila je popolnoma pokrita s plastjo nekakšnega "lepljivega prahu". Podcastnik Umeda je od groze zakričal in začel bruhati. Tretji član posadke,

kadet Tomimura, je začutil, da mu zmanjkuje sape in je odprl svoje okno, vendar mu je v obraz bruhnil curek zarečega zraka. Zakričal je od groze in bolečine in takoj zaprl okno, trenutek za tem pa je letalo že priletelo iz oblaka. Ko so se člani posadke tedaj pogledali, so videli, da imajo vsi trije obraze pokrite s plastjo nekakšnega sivkastega prahu... Umeda je dve leti pozneje umrl za levkemijo, Tomimura pa leta 1964, prav tako zaradi levkemije. Komacuja pa je vse življenje mučila huda anemija.

Takšno je shrljivo ozadje filmske zgodbe (**Otroci Nagasakija, japonski barvni film**) o mlademu zdravniku Takasiju Nagaiju, ki je 9. avgusta 1945 izgubil ženo, ko se je z otrokoma zatekla v zaklonišče.

Takasi je poznal posledice radioaktivnega zarenčja in je torej vedel, kaj ga čaka. Upal pa je, da se otrokoma obeta lepša prihodnost in da ne bosta doživela se ene vojne, se enega bombardiranja. Svoja malčka, ki nista se povsme razumela usodnega dogodka, je popeljal v središče opustosti. Tik pred smrtjo jima je zabičal, naj se borita za mir, četudi ju bodo nekateri morda imela za bojažljiva - kajti edini pravi pogum je v preprečevanju človekovih nepopravljivih napak in v vztrajnem boju za mir.

skem v 20. letih) in mladinske crtice ter zgodbe, zbrane predvsem v ze omenjenih Solzicah.

Kako politično nepristransko povzeti Prezi-hovo delo? Naj namesto tega govorijo njegovi sodobniki, tudi mojstri slovenske besede:

Oton Zupancič: "Njegova življenjska pot je bila težavna pot od pase in pluga do fuzin in strojev, pot našega človeka od kmetkega pastirca do delavca, od delavca do zavednega socialista in borca za bodočnost..."

Jus Kozak: "Preziha, najsi je hodil po Parizu ali skandinavskih mestih, se nobeno življenje ni toliko dotaknilo, da bi moglo zabrisati v njem ali na njem izraz kmečke grece..."

Josip Vidmar: "Obcetek imas, da slišiš za avtorjevimi besedami glasove starodavnega ljudskega izročila, ki sega v minule case, malodane patriarhalne case, in življenjska izkusnja in modrost starih narodov sepeša svoje misli med misli pisatelja..."

TV SLOVENIJA 2 / ČETRTEK, 12.8. OB 20.40

Lovro Kuhar ali Prežihov Voranc, to je zdaj vprašanje...

Umetniški večer ob stoti obletnici rojstva velikega koroškega sina

Pokojni dr. Franc Sušnik, odlični poznavalec koroškega okolja, se je o samorastniku Vorancu spraševal: Mar sta bila dva? Eden Lovro Kuhar, predvojni komunist in revolucionar, nekaj casa celo v najozjem vodstvu partije in komunistične internacionale, drugi Prežihov Voranc, velik pisatelj samouk, ki ga primerjajo z J. Landonom, M. Gorkim in M. Andersenom Nexöjem... O prvem, ki je pred 2. svetovno vojno v tujih velemestih prebil 15 let, pravzaprav zelo malo vemo (Berlin, Praga, Norveška, Romunija, Moskva, najdlje Dunaj, Pariz); drugega nam razkriva njegova bogata književna zapuščina, ki jo spoznavajo se solarji (naj omenimo samo njegovo

klasično mladinsko delo Solzice).

O prvem in drugem, ki pa sta bila vendar en in isti človek, bodo spominjali političnega aktivista z ducat ilegalnimi imeni minljive narave in pisatelja Preziha s se več naslovi trajne vrednosti, naj omenimo urednico in pisateljico Kristino Brenk, se vedno nemirnega kritičnega duha Igo-

rja Torkarja, dr. Draga Druškovića, ki je uredil Prezihova zbrana dela, literarnega zgodovinarja prof. dr. Jozeta Pogacnika in prof. Janeza Mrdavica, skrbnika Prezihove sobe.

Umetniški večer bo po dokumentarcu sklenila filmska upodobitev Prezihove novele **Boj na poziralniku**, ki jo je za tv leta 1959 priredil Vladimir Frantar, režiral pa Janez Dроз. Tudi igralska zasedba je zanimiva (- Bert Sotlar, Jerca Mrzel, Janez Rohacek, Maks Mrzljaj, Polde Bibič itd.), scenografijo si je zamislila Belica Skerlak-Lux, kostume Milena Kumar, glasbo pa je napisal - kdo drug kot Bojan Adamič.

Novela Boj na poziralniku, ki je izšla že leta 1937, sodi skupaj z dru-

gimi povestmi iz zbirke Samorastniki in sam vrh slovenske novelistike in hkrati predstavlja najzanimivejšo prvine Prezihovega pripovedništva. Prezih je kot pisatelj doživel v 30. letih, ko je živel v emigraciji in pod psevdonimom P.V. izdal tri pomembna dela: romana Pozganica (o razmerah na Koroškem po 1. svetovni vojni tja do plebiscita leta 1920) in Doberdob (vojni roman o slovenskih rojakih med 1. svetovno vojno) ter zbirko Samorastniki (v njej je poleg Boja na poziralniku najbolj opazna novela Ljubezen na odoru, izšla tudi z naslovom Greh na odoru). H glavni njegovega opusa moramo pristeti se roman Jamnica (o kmečkem življenju na Koro-

škem v 20. letih) in mladinske crtice ter zgodbe, zbrane predvsem v ze omenjenih Solzicah.

Kako politično nepristransko povzeti Prezi-hovo delo? Naj namesto tega govorijo njegovi sodobniki, tudi mojstri slovenske besede:

Oton Zupancič: "Njegova življenjska pot je bila težavna pot od pase in pluga do fuzin in strojev, pot našega človeka od kmetkega pastirca do delavca, od delavca do zavednega socialista in borca za bodočnost..."

Jus Kozak: "Preziha, najsi je hodil po Parizu ali skandinavskih mestih, se nobeno življenje ni toliko dotaknilo, da bi moglo zabrisati v njem ali na njem izraz kmečke grece..."

Josip Vidmar: "Obcetek imas, da slišiš za avtorjevimi besedami glasove starodavnega ljudskega izročila, ki sega v minule case, malodane patriarhalne case, in življenjska izkusnja in modrost starih narodov sepeša svoje misli med misli pisatelja..."

TV SLOVENIJA2/ DANES OB 20.30

Spopad med zakonom in življenjem

Z bondladi je Sean Connery nadaljeval in bil tudi v letih 1965-1966 najbolj plačani igralec

Ameriški režiser Sidney Lumet se je v petdesetih letih uveljavil kot televizijski režiser. Prav televizija mu je vcepila občutek za prostor, njegovo omejenost s stenami studija.

Na televiziji pridobljeno znanje je Lumet s pridom izkoristil pri snovanju svojega filmskega prvenca: zgodba filma Dva najst jezik moč je postavljena v en sam prostor, kjerasedajo porotniki, vendar je pripoved teko-

ca in dramatično učinkovita. Lumetov občutek za dramatično verjetno izhaja iz njegovih najzgodnejših ustvarjalnih let, ko se je poskušal tudi kot gledališki režiser.

Njegovi filmski junaki vstopajo v dramski konflikt kot predstavniki neke etike ali socialne skupine, hkrati pa niso brezbarvne figure, temveč preprčljivi človeški liki.

Lumet je 1965. leta predstavil kar dva dobra

filma. Naslovni junak filma Mož iz zastavljalnice je ujetnik spominov in travm iz koncentracijskega taborišča. Pozneje, istega leta, je Lumet dokončal film **Grč**. Kot ameriški režiser je snemal za angleškega producenta in zato je film na canneskem festivalu predstavljal angleško kinematografijo. Tudi tema filma je izrazito britanska.

Prizorišče filma je kazensko taborišče angle-

ske vojske v Severni Afriki. Sean Connery je odigral vlogo častnika Roberta, ki ni izpolnil ukaza, zaradi katerega bi njegovi vojaki zanesljivo padli.

Connery (slavni James Bond) je bil že 1964. leta najbolj plačani igralec. Snemal je tudi resne filme, s katerimi se je hotel oddaljiti od vloge, s katero so ga istovetili. In s filmom Grč mu je to tudi uspelo, kajti kritike so bile izredno pozitivne.

PREGLED FILMOV

NEDELJA, 8. avgust

TV Slovenija 1 - 13.05

Otroci Nagasakija (Children of Nagasaki), japonski barvni film, 122 min. Scenarij: Taichi Yamada, Kayuo Yoshida in Keisuke Kinoshita po knjigah Takahashija Nagajima, režija: Keisuke Kinoshita, igrajo: Go Kato, Zukio Toake, Masatomo Nakabazashi, Mami Nishijima. 9. avgust 1945, 80 000 ljudi je takoj umrlo, agonija pa je trajala se leta.

TV Slovenija 1 - 16.40

Quo vadis?, ameriški barvni film, 1951, 72 min., 1. del. Scenarij: John Lee Mahin, S.N. Behrman, Sonya Levien po romanu Henryka Sienkiewicza, režija: Mervyn Le Roy, igrajo: Robert Taylor, Deborah Kerr, Leo Genn, Peter Ustinov, Patricia Laffan, Finlay Currie. Zgodba o ljubezni med kristjanko in Neronovim poveljnikom.

TV Slovenija 2 - 20.30

Grč (The Hill), angleški črno-bel film, 1965, 122 min. Scenarij: Ray Rigby in R.S. Allen po drami R. Rigbyja, režija: Sidney Lumet, igrajo: Sean Connery, Harry Andrews, Ian Bannen, Alfred Lynch, Ossie Davis, Roy Kinnear, Grč, na katerega se morajo vzpenjati kaznovani vojaki z vrečami peska na plečih do onemoglosti.

Kanal A - 21.50

Sibila (Sybil), ameriški barvni film, 1. del, 95 min. Režija: Daniel Petri, igrajo: Joanne Woodward, Sally Field, Brad Davis, Martine de Bartlett, Jane Hoffman, Charles Lane, Jessamine Milner, William Prince. Psihiatrinja zdravi Sybil, ki se je pred težavami tega sveta umaknila v svoj svet in tam prevzela vlogo različnih oseb.

PONEDELJEK, 9. avgust

Kanal A - 20.30

Sibila (Sybil), ameriški barvni film, 2. del, 95 min. Režija: Daniel Petri. Film je posnet po resnični zgodbi o dekletu, ki ima že v otroštvu težave, kako se sprijazniti s svetom, v katerem živimo. Delo je nastalo po romanu pisateljice Flore Rheta Schreiber, ki je preveden tudi v slovensščino.

Koper - Capodistria - 20.40

Štef do pet in umrl, angleška vohunska drama, 1967, 90 min. Režija: Victor Vicas, igrajo: Jefferey Hunter, Nigel Patrick... Skupina sodelavcev Intelligence Service je med drugo svetovno vojno v Londonu zadolžena, da Nemcem daje lazne informacije. Skupini se pridruži svetlolasa dekle, ki je v resnici nacistična vohunka.

Hrvaška TV 1 - 21.00

Predsednik (Le president), francoski barvni film, 1960, 100 min. Režija: Henri Verneuil, igrajo: Jean Gabin, Bernard Blier, Alfred Adam... Zgodba o upokojenem politiku, ki se odloči pisati svoje spomine, vendar ga vznemirjajo vsakodnevni dogodki vračajo v svet vsakdanje politike.

TOREK, 10. avgust

Kanal A - 20.30

Pomladni veter, slovenski barvni film, 1973, 90 min. Scenarij in režija: Rajko Ranf, igrajo: Mira Nikolic, Marinko Sebec, Marjeta Gregorac, Janez Hocevar... Student sliskarstva se zaljubi v mlado dekle, ki mu gola pozira. Zacinje osvajati, pri tem pa se zaplete v intrige njenih prijateljev.

TV Koper - Capodistria - 22.10

Rdeči krog, nemška barvna kriminalka, 1960, 110 min. Režija: Jürgen Roland, igrajo: Karl Saefisch, Renate Ewert... Zaradi opitosti krvnika se Henry Lightman izogne izvršitvi smrtni kazni. Pozneje pobege iz zapora in se iz Toulousea preseli v London, kjer nadaljuje svoje morilske pohode.

TV Avstrija 1 - 22.45

Samci, nemško-avstrijski tv film, 1989, 80 min. Režija: Ecki Ziedrich, igrajo: Helmut Zierl, Leonard Lansink, Claudia Demarmels, Nina Hoger... Lahko je biti samski, dokler je v bližini deklet, ki te ljubi. A kako ravnati, ko se dekleta odloči, da ljubi drugega. Takrat ima tudi najbolj zagrižen samec probleme.

SREDA, 11. avgust

TV Slovenija 1 - 20.40

Moja hčrka pripada meni (Meine Tochter gehört mir), nemški barvni film, 1991, 94 min. Scenarij: Walter Kanger, Vivian Naefe, režija: Vivian Naefe, igrajo: Barbara Auer, Georges Corraface, Nadja Nebas, Nicolas Brienger, Aleki Paizi, Nicole Heesters... Zacele se je z veliko ljubeznijo, ki je kmalu ugasilna, zdaj sta samo se dva obupanca, ki vlečeta napačne poteze.

Kanal A - 20.30

Turbo cas (Turbo Time), dokumentarni film o dirkah, 95 min. Režija: James Davis, scenarij in montaža: Mario Morra. Hitrost. V svetu barvitega, tekmovalnega in krutega sveta dirk na motorjih je hitrost kraljica kraljev. Fanatični navdušenci noro kričijo in si želijo vedno več. Ogrožene družine se bojijo in molijo.

TV Avstrija 1 - 22.55

Nelocljiva (Dead Ringers), kanadska psihološka kriminalka, 1988, 110 min. Režija: David Cronenberg, igrajo: Jeremy Irons, Genevieve Bujold... Zgodba o ljubezenskem trikotniku, dveh bratov - dvojčkov, uspešnih zdravnikov, ki si delita vse v življenju, tudi ženske. Dokler se eden od njiju resnično ne zaljubi.

ČETRTEK, 12. avgust

TV Koper Capodistria - 22.30

Poročno potovanje po italijansko (Viaggio di nozze all'italiana), ital. komedija, 1966, Režija: Mario Amendola, igrajo: Conchita Velasco, Toni Ucci... Ljubezenske in drugacne dogodivscine mladoporočencev na poročnem potovanju v Sorrentu. Pristrčna komedija, polna humorja in nenavadnih zapletov.

Kanal A - 20.30

Pobesneli robot (Robowar), ameriški film, 85 min. Režija: Vincent Dawn, igrajo: Catherine Hickland, Reb Brown, Alex McBride, Romano Puppo... Vojaki robot, ki je namenjen boju proti gverilcem, podivja. Ker so njegova divjanja nepredvidljiva, sklicuje skupino vojskih strokovnjakov, da bi ga ustavili.

TV Avstrija 1 - 22.20

Izbira orožja (Le choix des armes), francoski film, 1981, 105 min. Režija: Alain Corneau, igrajo: Yves Montand, Catherine Deneuve, Gerard Depardieu... Kaznjena na begu. Policist je mrtve, kaznjene je ranjen in zatočeta se k prijatelju, nekdanjemu poklicnemu ubijalcu, ki sedaj goji konje. Najprej se ju skuša znebiti, nato pa jima pomaga.

PETEK, 13. avgust

TV Slovenija 1 - 20.25

Zaradi enega čevlja umor (One Shoe Makes it Murder), ameriški barvni film, 1982, 90 min. Scenarij: Felix Culver po romanu Erica Berocovicija, režija: William Hale, igrajo: Robert Mitchum, Angie Dickinson, Mel Ferrer, Jose Perez, John Harkins, Howard Hesseman... Lastnik igralnic naroči detektivu, naj razisce nenavadno izginotje njegove mlade zene.

TV Slovenija 1 - 23.20

Lepljiva Julija (Julie - pot de cole), francoski barvni fim, 1977, 90 min. Scenarij: Jean-Claude Carriere po romanu Petra de Polnaya, režija: Philippe de Broca, igrajo: Marlene Jobert, Jean-Claude Brialy, Christian Alers, Philippe Rouleau, Alexandre Stewart, Daniel Deschamps... Dekle, ki ne zna sama preživeti, a si vedno najde »dobro partijo«.

Kanal A - 20.40

Tilt, ameriški film, Režija: Rudy Durant, igrajo: Brooke Shields, Charles Durning, Lorenzo Lamas, Ken Marshall, John Crawford, Karen Lamm, Harvey Lewis, Robert Brian Berger... Tilt je kraljica igralnih avtomatov. Njen fant si želi zaslužiti na njen račun in ona privoli v najbolj absurdno tekmovalstvo.

Hrvaška TV 1 - 21.10

Jeremiah Johnson (Jeremiah Johnson), ameriški film, 1972, 107 min. Scenarij: John Milius, režija: Sydney Pollack, igrajo: Robert Redford, Will Geer, Stefan Gierach, Allyn Ann McLerie, Charles Tyner, Delle Bolton... Zgodba o človeku, ki se je odločil živeti v prirodi, se dogaja v 19. stoletju med Indijanci.

SOBOTA, 14. avgust

TV Slovenija 1 - 22.30

Nedolžnost (Virginity), angleško italijanski film, 1976, 84 min. Scenarij: Vittorio Bonicelli, Franco Lerici, Franco Rossi po zgodbi Uga Tuocija Roberto Leoni, režija: Franco Rossi, igrajo: Vittorio Gassman, Omella Mutti, Madeline Hinde, Dudley Sutton, Graham Stark, Adolfo Celi. Lastnik londonskih restavracij se zave svojega sicilijanskega porekla.

TV Koper - Capodistria - 20.30

Zdaj in za vekomaj, angleška komedija, 1956, 90 min. Režija: Mario Zampi, igrajo: Janet Scott, Vernon Gray in drugi. Zgodba o ljubezni med dekletom iz dobre družine, ki jo mati zanemara, in sinom nekega lastnika garaz. Obe družini nasprotujeta njuni ljubezni, zato pobegeta na Skotsko, kjer naj bi se poročila.

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1	
09.30	Ziv zav, ponovitev
10.25	Huckleberry Finn in njegovi prijatelji, ponovitev 25/26 dela nadaljevanke
10.50	20. Mednarodni mladinski pevski festival Celje '93, 4. oddaja
11.25	Obzorja duha
12.00	Ljudje in zemlja
12.30	Domaci ansambli: Bratje iz Oplotnice, VPS 1230
13.00	Porocila
13.05	Otroci Nagasakija, japonski barvni film, VPS 1305
15.40	Tisocletje, ponovitev 5/10 dela ameriske dokumentarne serije, VPS 1540
16.40	Quo Vadis, 1. del ameriskega barvnega filma, 1951
18.00	TV dnevnik 1
18.10	Splosna praksa, 8/11 del avstralske nanizanke, VPS 1810
19.20	Slovenski loto, VPS 1920
19.30	TV dnevnik 2
20.05	Zrcalo tedna
20.25	Slovenski magazin
20.25	Prezivetje v avstralski divjini, 3/15 del avstralske dokumentarne serije, VPS 2125
22.00	TV dnevnik 3 VPS 2200
22.00	Sova
22.20	Ljubezen do Lidije, 6/13 del angleske nadaljevanke, VPS 2220
23.15	Sin jutranje zvezde, 3/4 del ameriske nadalj., VPS 2315

SLOVENIJA 2	
13.35	Ognjeno drevje Thike, 2/7 del angleske nadaljevanke
14.25	Ona + On, ponovitev
15.25	Sportna nedelja
16.25	EP v plavanju: vaterpolo - finale, posnetek iz Sheffielda
16.55	Kasaske dirke, reportaza iz Ljutomera
18.30	EP v plavanju, prenos iz Sheffielda
20.00	TV dnevnik 2
20.30	Slovenski magazin
20.30	Gric, angleški cb film, po drami Raya Rigbyja; režija Sidney Lumet; Igrajo Sean Connery in drugi
22.30	Sportni pregled: EP v streljanju z zračno puško, posnetek iz Brna

KANAL A	
08.00	Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha
08.15	RIS, risanke in spoti
09.00	Robih Hood, 1. del otroškega risanege filma
09.20	Male zivali
09.40	Charlie Chaplin, burleske
10.45	Nic svetega, ponovitev filma
12.00	Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha
12.15	Helena, gledalci cestitajo in pozdravljajo
18.00	Glastonbury festival, ponovitev 1. dela
19.10	Videogram, ponovitev glasbene oddaje
20.25	Tropska vročica (Tropical Heat), 13. del ameriske nadaljevanke
21.25	Trial by Jury, 2. de
21.50	Sybil, 1. del ameriskega filma; igrajo Joanne Woodward, Sally Field in drugi; po romanu Flore Rhete Schreiber, ki je preveden v slovenscino.
01.00	Video strani

KOPER	
18.00	Cisto pravi gusar, 2/6 del slovenske nadaljevanke, 1987
KOROŠKA	
13.00	Dober dan, Koroška

RAI 1	
6.00	Variete: Dadaumpa
7.25	Dok.: Kvarkov svet
8.10	Otroski variete: La Banda dello Zecchino
10.15	Dok.: Chiara di Assisi
10.55	Masa
11.55	Parola e vita: Vesti
12.15	Zelena linija
13.30	Dnevnik 1
14.15	Film: E' nata una stella (dram., ZDA '76, i. B. Streisand)
16.40	Variete: Domenica con Dnevnik 1
18.10	Nan.: Cuori senza età
18.40	Giffoni film festival
19.50	Vreme in dnevnik
20.30	Sportne vesti
20.40	Film: Magia d'estate (kom., ZDA '63, i. H. Mills, D. McGuire)
22.20	Dnevnik 1
22.25	Dok.: 1 2 3 ... Tognazzi
23.30	Sportna nedelja
24.00	Dnevnik in vreme
0.30	Festa mediterranea
1.15	Film: L'immorale (kom., It. '67, r. P. Geremi, i. U. Tognazzi)

RAI 2	
7.00	Variete: Cirkus
8.45	Film: Amanti imperiali (dram., Avstrija '56)
10.20	Film: Il ritorno di Zanna Bianca (It. '74), vmes (11.00) kratke vesti
12.05	Nan.: L'arca del dottor Bayer
13.00	Dnevnik rubrika Trenutaj in vreme
14.00	Variete: Se fosse
15.10	Film: K 9000 (fant., Kan. '90, i. K. Mulkey)
16.55	EP v plavanju
19.35	Vreme in dnevnik
20.00	Domenica Sprint
20.30	Nad.: Beautiful
21.55	Glasba: Nuovo Cantagiro (vodi L. Vasini)
23.30	Dnevnik 2 in vreme
23.50	Protestantizem
0.20	Dok.: Il vecchio e la montagna
1.20	Rally Nove Zelandije
1.30	Film: Il fango verde (fant., ZDA '68)

RAI 3	
9.15	Film: Il dominatore di Chicago (dram., '58)
11.10	Koncert RAI 3
11.45	Film: Qualcuno verrà
14.00	Dezeln dnevnik
14.10	Popoldanski dnevnik
14.25	Placido Domingo
17.00	Film: Sistema l'America e torno (kom., '74)
18.50	Vreme in dnevnik
19.30	Dezeln vesti
19.50	Risanka: BlobCartoon
20.30	Film: Tex e il Signore degli abissi (western, It. '85, i. G. Gemma)
22.25	Dnevnik in vreme
22.50	Aktualno: La donna che lavora 1958/1993
23.25	Dnevnik in vreme
23.40	Film v originalu: La donna di platino (kom., ZDA '31)

RETE 4	
8.00	Nan.: Hotel, 9.00 Druzina Bradford
10.00	Variete: W le donne
11.45	Kviz: Gioco delle coppie, nato nan. Avvocati a Los Angeles
13.30	Dnevnik TG 4
14.00	Film: Cominciò con un bacio (kom., '59)
16.00	Aktualno: Affari di cuore
16.30	Kviz: Io tu e mamma
17.00	Variete: Cirkus, vesti
19.00	Dnevnik TG 4
19.30	Nad.: Febbre d'amore
20.30	Film: La famiglia Stoddard (kom., ZDA '41, i. Ingrid Bergman)
22.00	Variete: Bellezze al bagno, 23.00 Sapore di mare, vmes (23.30) dnevnik TG 4
1.05	Film: La voglia matta

CANALE 5	
6.30	Na prvi strani
8.35	Nan.: Charlie's Angels
9.30	Film: Desiderio nel sole (dram., ZDA '61)
12.00	Nan.: Le nuove avventure di Skippy
12.30	Glasbena oddaja: Superclassifica Show, vmes (13.00) dnevnik
13.50	Film: Mio figlio Nerone (kom., It. '55)
16.00	Aktualno: Amici
17.00	Film: Perfect (kom., ZDA '85)
19.30	Nan.: Robinsonovi
20.00	Dnevnik TG 5
20.30	TV film: Testimone nel buio (dram., ZDA '89, i. V. Principal)
22.20	Film: Giustizia sommaria (dram., ZDA '92, r. F. Peterson)
24.00	Dnevnik TG 5

ITALIA 1	
6.30	Otroski variete
9.40	Nan.: Hazzard
10.45	Sport: American Gladiators, 11.45 Grand Prix
12.40	Odpri studio
13.00	Film: Paolo il freddo (kom., '73) i. Franchi-Ingrassia)
15.00	Variete: Italia 1 - Dieci e lode...
21.00	Nogomet: Milan-Barcellona
23.00	Film: La moglie in bianco... l'amante al pepe (kom., It.-Sp. '80, i. L. Banfi, P. Prati)
0.30	Sport in odpri studio, pregled tiska in vreme
1.10	Jadriranje
1.40	Film: Corsa in discesa (dram., It. '89, i. Rudiger Vogler)

TELE 4	
Lastne oddaje	
20.35	Film
22.00	Dogodki in odmevi

Koper	
15.10	Nadaljevanke
16.00	Ne bova se postarala skupaj, ponovitev francoskega filma
17.30	Jamborna cesta, dokumentarna oddaja
18.00	Otroski program
Cisto pravi gusar, 2/6 del slovenske nadaljevanke	
19.00	TV dnevnik
19.25	Nadaljevanke
20.15	Nočni sodnik, serija
20.35	Zrebanje Loto
20.40	Alfred Veliki, angleški barvni zgodovinski film, 1970
Igrajo David Hemmings, Michael York in drugi; režija Clive Donner	
22.20	TV dnevnik
22.50	Reilly - vohun nad vohuni, tv nanizanka
23.40	Nočni sodnik, ameriška tv nanizanka

Avstrija 1	
09.00	Cas v sliki
13.10	Zlata dekleta, ponovitev
13.35	Medeni tedni v troje, ameriška komedija, 1945
16.00	Zgodbe iz tisoč in ene noči: Nagrada
17.10	Cirkus Humberto, 9. del
18.30	Umor je napisala: Prijatelji v stiski
20.15	Levi jama: 15. del
21.15	Dvignite zavoso v Salzburgu: Vse na zemlji je zabava, odlomki iz predstav letosnjega festivala - Mozartova opera Così fan tutte, Verdijev Falstaff
22.20	Don Giovanni, operni film, priredba predstave salzburskega festivala 1954
01.30	Porocila
Tisoc mojstrov	

Avstrija 2	
09.00	Cas v sliki
09.05	Cebelica Maja; Simpsonovi
10.15	V pomladi življenja, ameriški film, igra Gregory Peck
13.00	Dober dan, Koroška
13.30	Sportno popoldne
18.00	Policisti postaja 1
20.15	Nesreča letala na letu 232, ameriški barvni film, 1991
22.00	Homer in Eddie, ameriška gragikomedijska, 1989 (James Belushi, Whoopi Goldberg)
00.05	Sestindeseta soba Saolina, hongkonski film, 1978
01.30	Dimitrijeva maska, ponovitev filma

Hrvaška 1	
09.05	TV koledar
09.15	Slika na sliko, pon.
10.00	Porocila
10.05	Hišni ljubljenci
12.00	Porocila
12.05	Plodovi zemlje
13.45	Lovejoy, ponovitev 6/12 dela angleske nadaljevanke
14.45	Na avtobusu, ponovitev 46. dela
15.10	Andersenove pravljice
15.35	Stars me ne slišita, ameriški mladinski tv film
16.50	Porocila
16.55	278. sinjska alka, prenos
19.30	Dnevnik 1
20.10	Velike družine: Povzetnik, 1/4 del francoske nadaljevanke po romanu Mauricea Druona
Simon Lachaume, skromen profesor književnosti si utre pot v krog dveh pariških aristokratskih družin...	
21.40	Prvi festival domoljubnih pesmi, reportaza
22.05	Reportaza z Reke
22.40	Dnevnik 2
23.00	Slika na sliko
23.50	Porocila
00.00	Sanje brez meja

Hrvaška 2	
12.45	TV koledar
13.55	Sportna nedelja
EP v vaterpolu, prenos iz Sheffielda	
15.30	Tenis: ATP magazin
16.00	Mednarodno juniorsko atletsko srečanje, reportaza iz Varazdina
19.30	Dnevnik 1
20.10	Ko smo bili mladi, dokumentarni film
21.05	Ljubezen boli, 5/10 del angleske nadaljevanke
22.00	Krvni bratje, ameriški barvni film, 1978
23.55	Sport

Madžarska	
07.30	Rakuni, risanka
08.05	Mladinski magazin
08.30	Nedeljski magazin, o vsem za vsakogar
11.00	Risanka
12.00	Opoldanski zvon
12.05	Stan in Olio, burleska
12.25	Pesmi J. Sandorja
12.55	Da smo le mladi po sru...
13.55	EP v vaterpolu, prenos
15.00	Tisoci obrazi Rodosa, potpisni film
15.15	Lov na ponije, otroški film
16.45	Disney, za otroke
18.30	Kolo sreče, kviz
19.00	Teden
20.00	Dnevnik
20.25	Jon Bon Jovi, zvezdniki roka
23.10	Koncert, dela erdeljskih komponistov

TV SLOVENIJA 1 / DANES OB 16.40

Razkošen ameriški kostumski film

Quo Vadis, 1. del filma

Razkosni kostumi, tisoči statistov, ocarljiva scenografija...Vse to naj bi pomagalo obnoviti stari Rim iz Neronovih časov. Najboljši deli filma so zato množični prizori, na primer prihod vojskav na Britanijo, pozig Rima in poboj kristjanov, ki so jih posneli v Italiji. Rdeca nit v tako zastavljenem spektakelskem okviru pa je zgodba o ljubezni med lepo kristjanko Lygio (Deborah Kerr, na sliki) in Neronovim poveljnikom Marcusom Viniciusom (Robert Taylor).

Ob osrednjih likih se zvrsti galerija zanimivih filmskih oseb. V vlogi blaznega imperatorja blesti Peter Ustinov, ki se je očitno zgledoval po vlogi Charlesa Laughtona v filmu Znamenje kriza. Izstopa tudi Leo Genn kot cinčen Neronov svetovalec Petronij. Kljub ogromnemu prizadevanju in velikemu zamahu, s katerim je bil

film nareden, ostaja, zal, duhovno religiozno sporočilo filmske pripovedi v ozadju.

Po romanu poljskega pisatelja Henryka Sienkiewicza je bil Quo Vadis prvič prenesen na filmski trak 1915; nazadnje pa so ga 1985. leta Italijani posneli mini serijo z zvenečimi iglaskimi imeni.

TV SLOVENIJA 1		21.25		AV 1		13.35	
PREŽIVETJE V AVSTRALSKI DIVJINI, 3. del		2/5		MEĐENI TEDNI V TROJE, ameriška komedija, 1945		2/5	
Puščava pokriva skoraj polovico avstralske celine. V tej negotoljubni pokrajini in ostrih življenjskih pogojih je izgubilo življenje veliko zgodnjih raziskovalcev, v novejših časih pa se je marsikatero potovanje čez celino žalostno končalo med peščenimi planjavami. Večina priseljenih Avstralcev nikoli ne zaide v puščavo, saj lahko tu preživijo le ljudje z veliko znanja in spretnosti. Les Hiddins nas bo nocoj popeljal v srce celine in da je mogoče najti hrane in vode v izobilju, če seveda veš, kje je treba iskati. Na tem potovanju je obiskal tudi številne skupnosti domorodcev.		Thrill of a Romance je musical, ki ga je 1945 režiral Richard Thorpe, ki ga poznamo predvsem po vstetih in pustolovskih filmih, na primer Ujetnik dvorca Zende, Vi-tezi okrog meze itd. Igrajo Esther Williams (na sliki iz filma Ples na vodi), Van Johnson, Lauritz Melchior, Henry Travers in drugi.				Agresivna zenska (Whoopi Goldberg, na sliki) in otročji, malce zaostali Homer (James Belushi) se srečata na cesti. Med obstrancema se splete tesno prijateljstvo. Režija: Andrew Konchalovski.	
HRVAŠKA TV 1		15.35		AV 2		22.00	
STARŠA ME NE SLIŠITA, ameriški mladinski film		2/5		HOMER IN EDDIE, ameriški barvni film, 1989		2/5	
Charlotte se s staršema preseli v novi kraj. Boji se, da se bodo novi sosolci norčevali iz nje, če bodo vedeli, da ima gluha starša. Zaradi tega skriva resnico. V soli se vpiše v dramski krožek in zaljubi se v sosolca, ki ga ne zeli predstaviti staršem, čeprav ga ima zelo rada. Charlotte ne more dolgo prikrivati resnice. Spozna, da je bila ona gluha in slepa za razumevanje svojih prijateljev in za ljubezen svojih staršev. Igrajo: Rosanna Arquette, Susan Myers, Stephen Elliot, Priscila Pointer in drugi; režija Larry Elikan, ki je za film prejel emmy.							

RADIO

Slovenija 1

(UKV 88,5; 90,0; 91,8; 92,9; 94,1; 96,4; MHz, 16,00 SV 918 KHz)

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00

Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika in vreme; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Pomnjenja; 10.05 Vsaka vas ima svoj glas; 11.05 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Obvestila in osmrtnice; 13.20 Za naše kmetovalce; 14.15 Naši poslušalci čestitajo; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.45 Poslušalci čestitajo; 16.00 Ljotica domačin; 18.00 Nedeljska reportaza; 18.30 MPZ Mirko Filej; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Dober dan Radia Koper, pozdrav in almanah; 7.50 Horoskop; 8.35 Popevka tedna; 9.00 Knjižne novosti; 9.30 Pregled kulturnih dogodkov; 10.00 Kulturna oddaja; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 Souvenir d'Italy; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Glasbeni desert; 14.30 Lestvica LP-jev; 16.00 Poletje z nami; 18.00 Ciklus posvečen Carlu Goldoniju; 19.40 Nedelja na sportnih igriščih; 20.00 Nočni program.

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00; 8.20 Koledar; 8.30 Narodnozabavna glasba; 9.00 Masa iz cerkve v Rujanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.00 Mladinski odmevi; Bučno seme (Z. Saksida, r. Marko Sosič); 10.20 Poletne melodije; 11.00 Zgodbe iz našega vsakdana; Lahko noč, gospod... (V. Jurc, B. Kobal, r. B. Kobal); 11.30 Orkestralna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Na počitnice, nato slov. lahka glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Porocila in delzna kronika; 14.10 Mala scena; Ob srebrni reki, izbor iz seljenjske proze (pripravila Zora Tavčar, prod. Radijski oder, r. M. Prepeluh); 14.45 Znani ansambli; 15.30 Z naših prireditelj; 16.30 Potpuri; 17.00 Komedija: Pustne večerje (C. Goldoni, prevod J. Tavčar, radijska priredba Marija Petaros, prod. S.S.G.); 17.55 Poletne melodije; 19.00 Večerni radijski dnevnik; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Porocila; 10.00 Jutranji val; 19.00 Morski val (vsakih 14 dni).

Radio Koroška

6.30 - 7.00 Dobro jutro na Koroškem; Duhovna misel (pater Roman); 18.10 - 18.30 Za vesel konec tedna.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

08.00 Awake on the Wild Side: American Football Weekend; 10.30 Porocila; 11.00 The Big Picture; 11.30 Braun European Top 10, ponovitev; 13.30 First Look, ponovitev; 18.30 Porocila; 21.00 120 Minutes; 23.30 Headbangers Ball; 03.00 Nočni video

SKY ONE

07.00 Hour of Power; 08.00 Fun Factory; 12.30 The Brady Bunch; 13.00 Rokoborba; 14.00 Vesoljska ladja Galaktika, ameriška serija; 15.00 Ladja zaljubljenec; 16.00 W.K.R.P. in Cincinnati; 16.30 Fashion TV; 17.00 UK Top 40; 18.00 Ameriška rokoborba; 19.00 Simpsonovi; 20.00 The Young Indiana Jones Chronicles; 21.00 It. 1/2 del ameriške mini serije po romanu Stephena Kinga; 23.00 Hill Street Blues

PRO 7

04.50 Serije; 07.20 Skozi rumeni pekel, ameriški vojni film; 08.55 Zdravje, sovražnik, italijanska komedija; 14.00 V kraljestvu divjih zivali; 15.00 Lovec, nemški film; 16.40 16.40 Bosonoga v parku, ameriška komedija; 18.40 Matlock; Zenska v mraku, 48. del; 20.15 Doktor Živago, ameriški film; 1.25 Policijska postaja Los Angeles Vzhod, ameriška krimi-nalka

PREMIERE

08.00 Addams Family; 14.00 Love Games, ameriška komedija; 19.00 15.50 Morlec Lutz, britanska komedija; 17.25 Breaking the Silence, ameriški film, 1991; 20.15 Thelma in Louise, ameriški film, 1991; 22.20 Shattered Dreams, ameriški film, 1990; 23.50 Družina Boring, humoristični film, 1991

Francoski impresionisti

*Steffi Graf, Arantxa Sanchez, Martina Navratilova, Anke Huber,
Gabriela Sabatini, Monika Seleš, Helena Sukova, Jana Novotna*

									AVTOR: SIMON BIZJAK	OPERA BEDRICH A SMETANE	ZENSKA, KI UPORABLJA NASILJE V POL. NAMENE	IZKORE- NINJENOST	CERNEJ ANICA		DEŠČICA ZA PREKRIVANJE STREH	TROPSKA SMOLA ZA IZDELAVO LAKOV	PERZEJEVA MATI V GR. MIT.	EUGENE DELACROIX	HRVASKI POLITIK V BIH		MRTVOUD	SL. GLAS- BENIK KEHRSNIK	DANSKI SAHIST (BEN)	IVAN BIZJAK	AM. FIZIK NOBELOVEC 1956 (JOHN)	ARABSKI PLEMENSKI POGLAVLAR	MORSKA RIBA ROMBOIDNE OBLIKE			
									PERNATA ZIVAL S KLJUNOM				GLAVNI STEVNIK				NOTRANJI PREMIER CEVI OROŽJA													
									NEKDANJI IRANSKI SAH PAHLAVI				TNALO ZA SEKANJE TEK ČEZ DRN IN STRN				AM. ZVEZNA DRŽAVA POVRG TELETA													
									SK. NOBELO- VEC (JOHN B.)			NIZ. SPRIHT. (FANNY B.)				TOPORIŠČE NOVI SAD		AZUSKA HRANA DRALEČ SCHENK												
									EVGEN BERGANT			OPICA (POG.)																		
																UREJENJE PRIREJENJE ZA TISK	KALČUEV SULFAT Z VODO GALLU													
																				TRAVNIŠKA RASTLINA										
	OSTANEK, ZAPUSCINA	IT. TRDI SIR	ST. DRŽAVA (GL. MESTO SUZA)	KRAVA Z VELIKIMI ROGMİ	ISTRSKI PIŠATELJ (VIKTOR CAR)	TUL. ETUI	ANCONA		ODTENEK ZAKRVLJEN ORIENTALSKI NOZ				OGLASANJE KOKOSI	MAK. KRAJ OB PRES- PANSKEM JEZERU	SREDOZ. OKRASNI GRM KONEC POLOTOKA			BIVSI POLITIK KURTOVIC	ANG. AM. MOSKO IME	PERJE PRI REPI ...DOLINKA IN BOHINJKA	NIKO ROBAVS NEODIM				TENDENCA, TEZNJA					
LAHKOTNEJ- SE ODRSKO GLASBENO DELO								HRVASKA PEVKA ZLOKIC				MRSTO V VZHODNI SRBLJI	SPOJINA OGLIJKA IN KOVINE LIBANON					BIVSI POLITIK KURTOVIC	ANG. AM. MOSKO IME	PERJE PRI REPI ...DOLINKA IN BOHINJKA	NIKO ROBAVS NEODIM									
MODER KRALJ IZRAELA IN JUDEJE								HRV. VATER- POLIST VASOVIC			VNETJE PROSTATE MB AVT. TOVARNA																			
PISEC TRAGEDIJ, TRAGED								DELAVKA V TEKST. IND. ZENSKA, KI OKREVA							OSKRBOVANJE BOLNIKA KRILLO RİM. KONJENCE															
GL. MESTO JORDANIJE (ORIG.)							IZDELOVA- LEC KRAVAT LITU					BABICA NARAVA, ČUD (STAR.)				28. JUNIJ MUZA LJUB. PESNISTVA														
LEONHARD EULER			BISTVO, VSEBINA	NEKDANJI SL. IGRALEC RANER	KULT. SRE- DISČE VALONCEV V BELGIJI				OKRAS, OKRASJE	AM. POLITIK (WALTER)							BIVSI ZG. NOG. (KRAŠNODAR) KRAJ PRI KOBARIDU				KAREL DESTOVNIK									
MANJSA SOBA					PRIHODEK, IZTRZEK IT. MESTO (SV. FRANCISKE)					GL. MESTO GEORGIE	PREBIVAL- KA KAT.																			
MUSLIMAN- SKO Ž. IME							IZRAZ PRI KARTAJNU ZAKONECV OCE				RIBJE JAJCECE	GORSKE RE- SEVALNE SANI TRG V JZ. TIBETU				REKA V J. FRANCIJI MESTO NA SICIILIJI														
GR. FILOZOIF, USTANOVITEI, KINISKE SOLE								OZOK V M. ANTIHI PISMENO POTRDILO						OCE (NAR) LETALO TEZJE OD ZRACA																
	EDINO JORDANSKO PRISTA- NISCE	VRSTA PREMICE, TANGENTA	STARA POVRŠINSKA MERA	POZDRAV S STRELJANJEM AM. IGRALEC (ROBERT DE)				SINJSKA VITESKA IGRA				ZRTEV POVOJNEGA POLIT. PROC. (CRITOMIR)																		
AFRODITI LJUBIMEC V GR. MIT.							ARABSKI ZREBEC	SONJ. JEZIK (NIKOLAJ) AM. IGRALKA WEST				STAROCER- KVENOSLO- VENSKA CRKA				POMOL, MOSTOVZ, ALTANA	SWISC	RIPSASTA SVILENA TKANINA												
PRID							SEMINIŠČE BARVNO SLEP CLOVEK					VNETJE KOZE SVED. ŽIM. ŠP. SREDIŠČE																		
ZNAMKA RACUNAL- NIKOV						NAPAD S PADALCI OZK KOS BLAGA					OSCAR ARIAS	JAP. GINE- KOLOG OPATIJA NA BAVARSKEM																		
UTRIP, BITJE PULZ					MESNI IZDELEK ZA MAZANJE					OMARI PODOBEN KOS POHISTIVA																				
ANTON KOROSEC			ŠTEVILO, IZRAŽENO KOT KVOCIENT 2 ŠTEVİL	KOLOIDNA RAZTOPINA	ALPSKI LETAL- SKI CENTER UNITED NATIONS		LADIJA ZA PREVOZ NATO- VORJENIH VOZIL	ST. SL. PO- PEVKARICA PRODNIK	UPANJE	SRSENAR	IVAN TAVCAR	NENASIČEN OGLJIKOVODIK KRAJ PRI BLEDU				IVAN ROB														
	1 VRSTA UM. SNOVI											TRINITRO- TOLUEN SL. SLIKAR MESKO				TERENSKO VOZILO NAREK				REKA V SREDNJI ITALIJI	VLADIMIR NABOKOV	NAS BIVSI SMUKAC (TOMAZ)	SL. PESNICA MUSER							
AM. IGRALEC IN REŽISER (WOODY)						NAUK O LASTNIH IMENIH PERZUJA								SLAVILAN PESEM				VEČ DREVES, DREVESA												
ST. SL. TV NAPOVEDO- VALKA (ANDREJA)					UVODNA INSTRUM. SKLADBA						STEBLO ŽIT PRIPOVEDNA PESEM			V ZRNA OBLIKOVANA SNOV	INDU FR. FILOZOIF IN MAT. DESCARTES			SVIC. NARA- VOSL. IZ 16. ST. (KONRAD) TROS												
GLAVNO MESTO ITALIJE				KRAJEVNA SKUPNOST	SL. SLIKAR IN GRAFIK DEBENJAK			CIRKUSKO PRIZORISCE				PRIPAD. BALK. NARODA PRIS- KLEDNIK				PERZUSKI PESNIK (MUSLIH ED-DIN)				MNOŽINA (OKR.) IVAN KRILOV										
TELICEK					STAROJU- DOVSKI KRALJ				KLENKA- NJE	ST. IT. PEVEC (MASSIMO)	UM. UPODOBI- TEV OSEBE NEM. SLIKAR (OTTO)						KOST PRSNEGA KOSA													
RIBISKA VRVICA					NIKOLA TESLA			KRMA (STAR.) 3. IN ZADNJA ORKA			DOLFE VOGELNIK	Z. IME EVA (LJUBK.)	ODPRTA POŠKODBA MRTVEČ				ODPLAKA					PRIOSTREN DEL PRED- META, OST.	RIBIC, KI LOVI TRŠKE							
																														
									NAJDAJISA AFRISKA REKA				NASA ZAH. SOSEDA KIT.-JAP. UTE- ZNA MERA																	
									SODOBNIK ILIROV				MANJSA PTICA DRAGO IBLER						ANT. IME ZA TROJANE											
									GORSKA NIMFA V GR. MIT.						BELI SPORT				TV NAPO- VRDOVALKA BLAZEJ - ČIREJ											
									KRUH IZ MESANEGA ZITA							ORGANSKO VEČANJE					DESNI PRITOK MOZELE									

JUTRI

Pisalo se je leto
1984

Večer
o Zlobčevih
ljubeznih

Bil je čas, ko Ciri-lu Zlobcu ni bilo treba novinarjem poja-snjavati, kaj je hotel s »prisluškovanjem«. Bil je 9. avgust 1984. V Večeru smo pre-brali, kaj Ciri Zlobec misli o ljubezni: »Kot že skoraj šestde-setletnik pravzaprav ne bi smel govoriti o ljubezni, ker utegne to biti smesno, ven-dar me prijetno pre-seneca, da tudi širša javnost sprejema pe-niško besedo o lju-bezni kot pomembno človekovo sporočilo, ne glede na to, kdo in kdaj jo izreka. Za-me je ljubezen prav-zaprav - poleg tega, kar je sama po sebi - tudi velika metafora življenja, saj se člo-vek prav na tej ravni najbolj resnično in sproti razgalja. Tako je ljubezen v bistvu tudi tisto pravično zrcalce na steni, ki ti kaže, kakšen v resni-ci si, tudi v širšem ontološkem pome-nu...«

PREBLISK

Najboljši nasvet
je izkušnja; toda
ta nasvet pride ve-
dno prepozno.
(Amelot de la
Houssay)

ZANIMIVA ZNANOST / ČUDEŽNO VODOVJE

Predstavitev snovi, ki je ustvarila naš planet in atmosfero

BORIS SERGEJEV

Kadar astronom usmeri teleskop na enega od Zemljinih sosedov, si vselej postavi vprašanje, ali sta na njem voda ali kisik. Ta interes ni naključen. Če bi ju v pravstni količini odkrili na katerem od planetov, bi lahko upravičeno pričakovali, da na njem obstaja tudi življenje, vsaj v nečem podobno zemeljskemu. Kajti prav voda je »ustvarila« Zemljo, polno življenja. Se več, voda je najbolj čudovita snov na Zemlji; več vemo o njej, bolj smo začuden. Najbrž se le malokdo od nas poglablja v čudezne lastnosti vode, kar je tudi razumljivo, kajti voda je najbolj običajna stvar na našem planetu. Nanjo trčimo povsod. Pokriva kar 3/4 površine Zemlje. Približno 1/5 kopnega je pokrito z vodo v trdnem stanju (z ledom in snegom), dobro polovico pa prekrivajo oblaki, sestavljeni iz vodnih hlapov in najdrobnejših kapljic; vodni hlapi so v zraku tudi tam, kjer ni nobenih oblakov. Človeško telo sestavlja kar 71 odstotkov vode! A nad tistim, česar smo vajeni, se nikdar ne čudimo. Pa vendar je prav ta navadnost najbolj neobičajna. Na Zemlji namreč nobena druga snov ne obstaja v tolikšni količini in se istocasno v treh stanjih: trdnem, teko-

cem in plinastem. Voda je ustvarila Zemljino klimo. Brez nje bi se nas planet že zdavnaj ohladil in življenje na njem bi ugasnilo. Toplotna kapaciteta vode je nenavadno visoka. S segrevanjem absorbira zelo veliko toplote, ko se hladi, pa jo vrača nazaj. Oceani, morja in ostali vodni rezervoarji na planetu ter vodni hlapi v zraku, igrajo vlogo akumulatorja toplote: ko je vreme toplo, jo absorbirajo, ko je hladno, pa jo oddajajo in tako segrevajo zrak in okolni prostor. Kozmični mrz bi že zdavnaj prodiral na Zemljo, če le-ta ne bi bila odeta v topel plašč. »Plašč« je atmosfera, vloga tople vate pa igrajo vodni hlapi. Nad puščavami, kjer je v zraku zelo malo vodnih hlapov, so na plašču luknje. Ker zemlja ni zaščitena pred Soncem, se cez dan močno ogreje, cez noč pa se ohladi. Zaradi tega prihaja v puščavah do tako naglih nihanj temperature. Pa vendar bi Zemlja konec koncev neogibno zmrznila, če voda ne bi imela se ene čudovite lastnosti. Kot vemo, se pri hlajenju skoraj vse snovi krčijo, le voda se širi. Če bi se tudi voda krčila, bi bil led težji od vode in bi potonil. Polagoma bi se vsa voda spremenila v led in Zemljo bi odeval zgolj

lahak plašč plinaste atmosfere, brez vodnih hlapov. Naslednja začudujoca lastnost vode je njena nenavadno visoka, skrita toplota topljenja in izhlapevanja. Živali lahko vzdržujejo temperaturo svojega telesa znatno pod temperaturo okolnega zraka samo zaradi izhlapevanja vode oziroma oddajanja velike količine toplote s potenjem. Voda zavzema izjemno mesto v naravi tudi zato, ker brez nje življenje ne bi bilo mogoče. Živa materija je nastala v prvobitnih morjih iz snovi, ki so bile v njih raztopljene. Odtlej se vse kemične reakcije v telesnih celicah kateregakoli živega bitja ali rastline odvijajo med raztopljenimi snovmi. Od vseh začudujocih lastnosti vode je najbrž najmanj znana njena sposobnost ustvarjanja čvrste površinske opne, ki nastane zaradi izjemno močne vzajemne privlačnosti molekul v njenih gornjih slojih. Sila površinske napetosti vode je tolikšna, da lahko drži tudi predmete, ki sicer sploh ne bi mogli plavati. Če na vodno površino pazljivo spustimo samo z vrhovi nožic, pokritih z gostimi dlavicami. Pod te njihove telesa se površinska opna kvečjemu upogiba, vendar se nikoli ne potrga. Larve komarjev,

nje številnih insektov. Vodni pajki živijo samo na površini vode, nikdar se vanjo ne potapljaajo, niti ne odhajajo na kopno. Ne znajo se niti potapljati, kaj se le plavati. Znajo se zgolj drsati po gladki vodni površini s svojimi široko razkrojenimi nožicami, kot smučarji po površini snega. Vode se dotikajo samo z vrhovi nožic, pokritih z gostimi dlavicami. Pod te njihove telesa se površinska opna kvečjemu upogiba, vendar se nikoli ne potrga. Larve komarjev,

vodni žužki in razni polzi se vodne opne oprijemajo od spodaj. Polzi celo plazijo po njej, nič manj spretno kot po površini kateregakoli trdnega predmeta. Kolikor čistejša je voda, toliko večji napor je potreben, da bi se strgala njena površina. Rahljajo jo številne molekule drugih snovi, ki so raztopljene v vodi (v prvi vrsti plini) in se vrinejo med molekule vode. Čista voda (seveda ne popolnoma, kajti določena količina molekul drugih primesi se zmeraj

ostane) je izjemno čvrsta. Sila, potrebna za strganje stebrička s premerom 2, 5 centimetrov, znaša okrog 900 kilogramov; približno tolikšna je trdnost nekaterih vrst jekla. A to se ni skrajna meja. Znanstveniki so izračunali, da če bi hoteli strgati taisti stebrič absolutno čiste vode, bi potrebovali silo, enako 95 tonam! Če bi na Zemlji obstajalo jezero čiste vode, bi lahko po njem brez težav hodili ali drsali z drsalkami kot po pravem ledu. (Prev. B.K.)

MIKROELEKTRONIKA

Videofonija v računalniku

OLIVER LUCKE

Za vse, ki želijo sodelovati v videofonski revoluciji, sta družbi IBM in British Telecom pripravili paket, s katerim lahko osebni računalnik deluje tudi kot barvni digitalni videofon. V Veliki Britaniji so najrazličnejše organizacije - ministrstvo za obrambo, policija, bolnišnice in mnogo podjetij - v dveh tednih naročile že več kot 10.000 sistemov PC Videophone. V BT upajo, da bo PC Videophone povečal število uporabnikov novega digitalnega omrežja ISDN, ki nudi poleg telefonskih se mnoge druge usluge. Okoli devetdeset odstotkov britanskih podjetij se lahko priključi na to omrežje, ki je povezano z osemnajstimi drugimi državami. Ker pa so kanali ISDN dražji od običajnih analognih telefonskih linij, uporabniki nad novim sistemom niso preveč navdušeni. Paket PC Videophone vključuje barvno videokamero, telefonski aparat, programsko opremo in seveda kartico, ki jo vstavimo v osebni računalnik. Sedaj stane 3000 funtov, a se bo verjetno kmalu precej pocenil. Sistem ustreza mednarodnemu standardu za digitalno video komunikacijo H.320, ni pa združljiv z drugim proizvodom britanske telefonske družbe, hišnim videofonom Relate 2000. Ta naprava je v prodaji od marca, stane 400 funtov in deluje z analognim telefonskim omrežjem. V IBM in British Telecom menijo, da se bodo za sistem PC Videophone najprej odločili poslovneži na vodilnih položajih, da jim ne bo treba tako pogosto potovati. Programska oprema paketa je namenjena prav tem ljudem. Slika videofona lahko zavzema ves zaslon ali pa le manjše okno in se obnavlja petnajstkrat v sekundi. Med pogovorom je mogoče prikazovati diagrame, preglednice in druge datoteke, ki jih lahko sogovorniku tudi posljemo. Sistem posreduje sliko s kamere, ki je postavljena na računalnik. PC Videophone lahko uporablja en ali dva digitalna kanala, ki prenašata po 64 kilobitov v sekundi. Najemnina za dve liniji znaša 84 funtov. Na ozemlju Velike Britanije je cena impulsa enaka kot pri običajnem analognem omrežju, klici v tujino pa utegnejo biti tudi petkrat dražji. Uporabniki lahko namenijo videofonu oba kanala ali le enega, pač glede na to, kako kvaliteto sliko želijo imeti. V drugem primeru gre po eni od linij video signal, druga pa prenaša digitalizirane zvočne zapise, faksimile ali računalniške podatke. Videofonska naprava samodejno zasede posamezni kanal le v tolikšni meri kot je potrebno. Direktor londonskega IBM/BT videofonskega centra Chris Frost pravi, da bo kmalu mogoče organizirati videokonference, ki bodo povezovali do osem videofonov. Po njegovem mnenju naj bi bili prototipi končani do letosnjega septembra. (Prev. G. V.)

NUMEROLOGIJA (6)

Odkrivanje skrivnosti (3)

VERA SEGA

8 Osmica je podjetna, iznajdljiva, razsodna, poslovno strokovna, ima smisel za upravljanje in organizacijo, je praktična in odločna. Tako je osmica ponavadi nasprotno uspešen človek, saj iz vsega, kar le zeli, zna potegniti najboljše. Vselej ve, kaj naj ukrene, kako naj se

obnaša in kaj naj pove. Denar, moč in uspeh je edino, kar jo zanima; pogosto pa zna biti nenasitna. Zelja za uspehom je tako močna, da zanjo vse drugo izgubi pomen. Osmica je nepoboljšljiv optimist, močna in vzdržljiva osebnost, ki ne pozna depresij in psihičnih motenj. Zanj je sanjarjenje

in domisljija samo izguba dragocenega časa; ne prenaša nesposobnosti in nepostene igre. V ljubezenski zvezi je dominantna in raje izbere bleščečo zvezo kot pa veliko ljubezen. Osmici res niso potrebni nasveti drugih, saj ji gre čisto dobro, ko posluša svoj notranji glas.

Nasvet: Vas pohlep po uspehu je res velik in, čeprav spoustujete resnico in pravico, se popolnoma spremenite, ko vas zgrabi želja po moči. Znate biti nezmerni, lažnivi in netolerantni. Dobro bi bilo, če bi si prizadevali za sprostost, saj vam uspeh v nobenem primeru ne bo usel!

9 Devetica se do kraja razdaja drugim, saj je po naravi dobrotnica; je požrtvovalna, nesebična, širokosrčna, miroljubna, blaga, dobra, vsestranska in širokih pogledov. Vedno ima lepo besedo za vsakogar, je iskrena, za svojo ogromno ljubezen pa ne zahteva ničesar. Devetica je sanjač, v vsakda-

nosti pa je površna in nestalna, ni močna osebnost in je precej občutljiva. Denar ji ne pomeni nič. Ljudem preveč verjame, zato je pogosto razočarana. Tedaj trpi in zapada v melanholična stanja, ki pa na srečo ne trajajo dolgo. Pogoste so devetice, ki imajo rade ljubezen zaradi nje same.

Nasvet: Bodite realni in ne sanjajte z odprtimi očmi. Najni ste in otroci, čeprav ste inteligentni. Pogosto izpadate naivni in spominjate na Alice iz čudezne dezele. Predramite se in vzemite življenje v svoje roke! Pazite, da ne delate dveh opravkov hkrati, največje zadovoljstvo in uspeh boste imeli, če boste delali v človekoljubnih organizacijah, socialnih in javnih ustanovah.

11 Enajstica je obdarjena z mistično sposobnostjo doumevanja. Njena naloga je, da svoje znanje prenaša na druge, saj ga bolj redko lahko uporabi za osebno

korist. Enajstica je idealist in vizionar, ki iz kozmosa sprejema duh (prano), inteligenco, življenjsko moč in sporočila o kozmičnem nezavednem. Enajstica je neozdravljiv optimist; v najboljšem primeru odkriva resnično dobroto v vsakomer; v najslabšem primeru pa pomalem trdoglavo gleda skozi roznata očala in si prizadeva, da ne vidi ni-

kakrsnega zla v ljudeh, vse dokler ni prepozno. Enajstica je nagnjena k misticizmu, skozi življenje pa hodi obsijana s srebrno svetlobo, ki sije tudi na tiste, ki jih ima rada. Enajstica je abstraktni umetnik, boem in nepopravljiv romantik.

22 Dvaindvajsetica je praktičen idealist, učitelj, gradbenik, praktični reformator in ima kozmično znanje in sposobnost, da to znanje uveljavi. Je dober usmerjevalec idej in psihične

energije, katalizator, cigar vpliv resnično spreminja svet. V svoje sfere priteguje ljudi in nacrtje in vesče zonglira z najtežjimi problemi. Dvaindvajsetica je vsekakor najbolj elastična in prilagodljiva osebnost v svoji okolici; lahko se vzvi v vlogo mistika ali vampirja, saj je prodira v skrivno, ki ji omogoča, da odigra katero koli od teg dveh vlog. Ima potrebo po odpiranju pred drugimi, rada pokaže svoje eksotične spodbude in je na splošno magična in misteriozna osebnost.

(Konec)

Kabalistična tabela

1	2	3	4	5	6	7	8	9
A	B	C	D	E	F	G	H	I
J	K	L	M	N	O	P	Q	R
S	T	U	V	W	X	Y	Z	

Spodaj: Primer izračuna ključnega števila za numerološko analizo s pomočjo kabalistične tabele. (zgornj)

Izračun ključnega števila (primer)

A	n	a		H	o	r	v	a	t,	10.08.1957
1	5	1		8	6	9	4	1	2	

7	+	30	31
---	---	----	----

37	3+1
----	-----

3+7	4
-----	---

10+1	
------	--

Ključ = 4 + 1 = 5

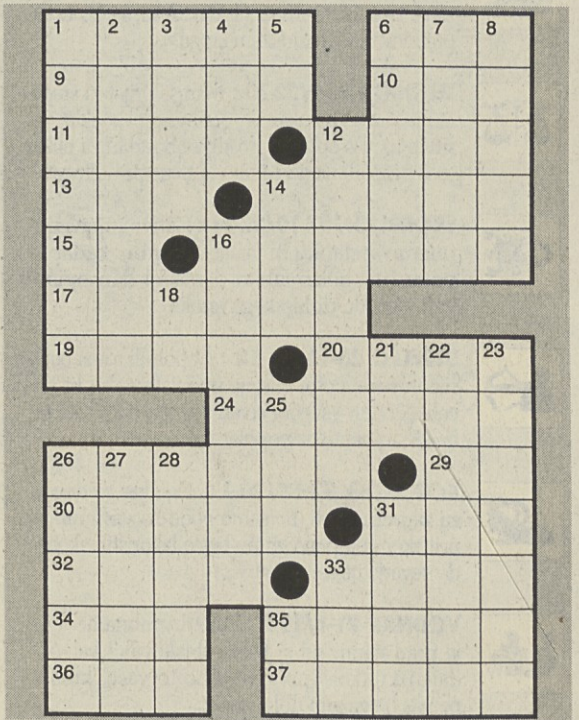
KRIZANKA

Vodoravno:

1. pristanisko mesto na južnem Svedskem, 6. pritek Rudolfovega jezera v Afriki, 9. latinsko ime za prvo znamenje zodiaka, 10. vojvodinski romanopisec (Saffer), 11. prizorišče boksarskega dvoboja, 12. lovna priprava, 13. krajša oblika imena Izabela, 14. reka na Poljskem, 15. ime ameriške filmske igralka Derek, 16. zavesa, 17. ime operne pevke Otte, 19. južnoafriška denarna enota, 20. zgornja okončina, 24. ime začelnika bleškega turizma Riklaja, 26. nekdanji italijanski atlet (Pietro), 29. površinska mera, 30. ime bosanskega predsednika Izetbegovića, 31. ameriški pisec (George), 32. pristanisko mesto na jugu Francije, 33. ime slovenskega telovadca Hodžica, 34. rimski naravoslovec (Tit), 35. rastlina trosovka, 36. oce, 37. pogonski stroj.

Navpično:

1. drugo največje slovensko mesto, 2. ameriška zvezna država med Kalifornijo in Novo Mehiko, 3. odprlina v zidu, 4. ime ameriške filmske igralka Ryan, 5. kratica avstrijske denarne enote, 6. viseč snežni zamet, 7. spinjene mascobne kroglice mleka, 8. žrtvenik, 12. poslovni prostor, 14. jezero v Turčiji, 16. gradnja, 18. različni crki, 21. enaka samoglasnika, 22. sportno orodje za metanje, 23. po abecedi urejen seznam naslovov, 25. mati bogov v grški mitologiji, 26. krinka, larfa, 27. pripadnik filozofske sole iz Elea, 28. levi pritok reke Vah na Slovaškem, 31. Sokratov tožnik, 33. ime grafika Justina, 35. začelnica angleskega pop pevca Michaela.

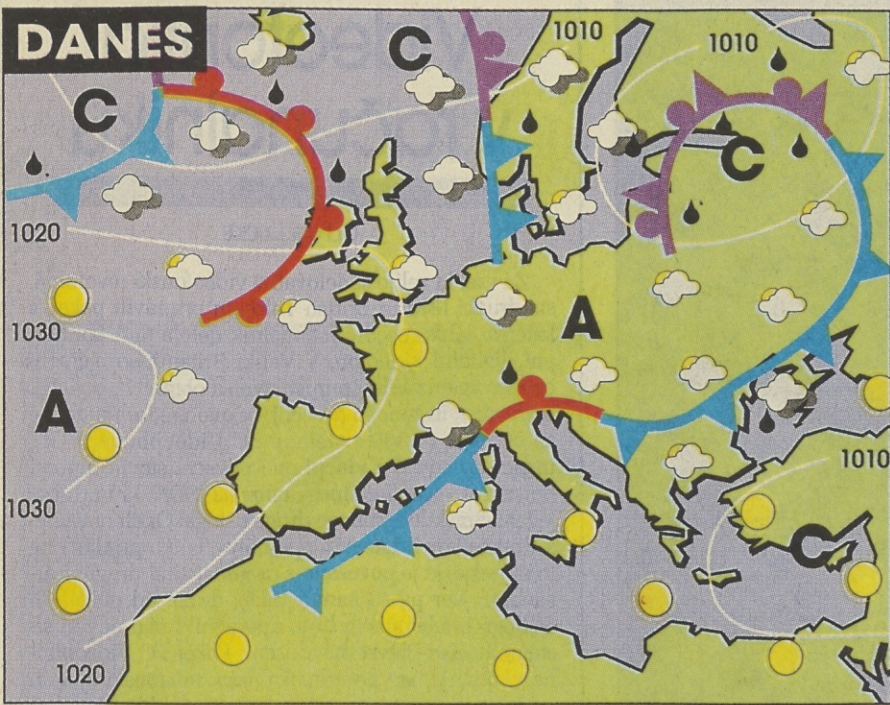

nea, ar, Alja, Ade, Sete, Enis, Kar, gliva, ata, motor.
Vista, Bo, zastor, Ondina, rand, rocka, Arnold, Men-
Vodoravno: Mahmoe, Omo, artes, Pal, ring, past, Iza.

RESITVE

EVROPA / PRECEJ JASNO

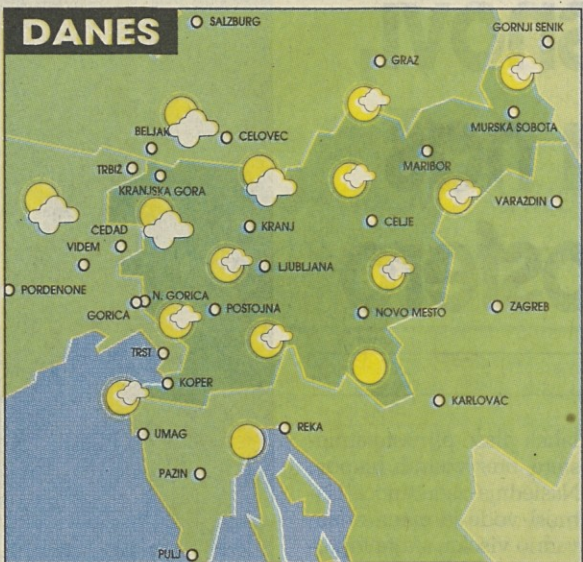

Vremenska slika:
Nad srednjo in vzhodno Evropo je sibko območje visokega zračnega pritiska, oslabiljena fronta se bo zadrževala južneje od naših krajev. Ob zahodnem višinskem vetru bo dotekal nad naše kraje toplel in suh zrak.

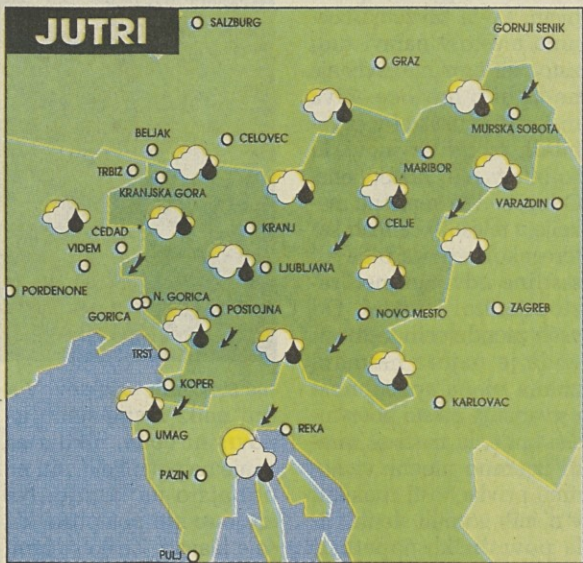
ALPE JADRAN / SONČNO

OBLACNOST	DEZ/SNEG mm na dan
☀ pod 10%	☔ * pod 5
☁ 10-30%	☔ ** 5-10
☁ 30-50%	☔ *** 10-30
☁ 50-80%	☔ **** 30-60
☁ nad 80%	☔ ***** nad 60
VETER	NEVIHTE
↗ 5-10 m/s	⚡
↗ nad 10 m/s	☁

Slovenija: Precej jasno bo, proti večeru se bo v zahodnih krajih pooblačilo, ponekod so možne padavine. Najvišje dnevne temperature bodo od 24 do 29°C.

Sosednje pokrajine: Precej jasno bo, burja bo dopoldne ponehala. Zvečer se bo v krajih zahodno od nas pooblačilo, ponekod bodo manjše padavine.

V Sloveniji: V ponedeljek bo pretežno oblačno s krajevnimi padavinami. Hladneje bo, na Primorskem bo ponovno pihala burja.

Obeji: V torek bo precej jasno.

RAZMERE NA CESTAH V SLOVENIJI
Ceste po Sloveniji so suhe in normalno prevozne. Promet v notranjosti in na mejnih prehodih poteka tekoče.

VREMENSKI POJAVI

Vrste oblakov

ANDREJ KRANJC

Oblaki so vsakodnevni pojav v zemeljskem ozračju. Zavzemajo najrazličnejše oblike, pojavljajo se na različnih višinah, zelo pa se lahko razlikujejo tudi njihova »vsebina«.

Sedanja mednarodno sprejeta klasifikacija oblakov je rezultat dela, ki se je začelo že v začetku 19. stoletja. Prvi poskus uprabe fotografije v ta namen pa je bil narejen leta 1879, ko je H. Hildebrandsson v Upsali na Švedskem pripravil atlas oblakov, sestavljen iz 16 fotografij. Sedemnajst let kasneje je bil izdan prvi mednarodni atlas oblakov, ki je vseboval 28 barvnih risb oblakov z opisi in definicijami in navodili za opazovanje na meteoroloških postajah. Atlas oblakov so v prihodnjih letih večkrat spreminjali in dopolnjevali in se trudili iz množice fotografij oblakov z različnih koncev sveta dobiti najprimernejše, ki naj predstavljajo posamezne vrste oblakov.

Oblake v splošnem delimo po naslednjih kriterijih:

1. po zunanem videzu oz. obliki,
2. po višini, na kateri se nahajajo,
3. po nastanku.

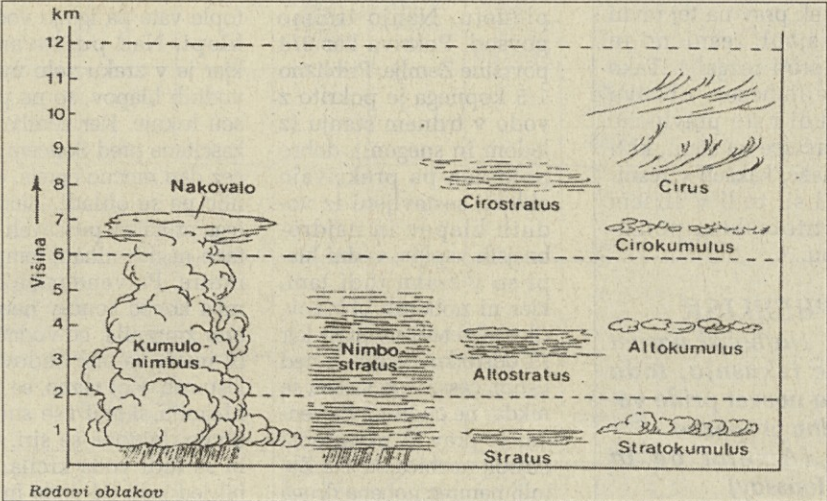
Po obliki jih ločimo v kopaste oz. kumulusne, slojevite oz. stratusne in perjaste oz. cirusne oblake. Poleg teh pa nastopajo tudi kombinacije zgornjih oblik.

Po višini, na kateri se nahajajo, delimo oblake na visoke (6 do 12 km), srednje (2-3 do 6 km), nizke (od tal do 2-3 km) in oblake navpičnega razvoja. Slednji zavzemajo višine od nizkih do visokih in nastanejo zaradi močnih konvektivnih gibanj v ozračju (nevihtni oblaki).

Po nastanku delimo oblake na advektivne (zaradi horizontalnega dotoka zraka), konvektivne (zaradi verikalnih gibanj) in turbulentne.

Po mednarodni klasifikaciji obstaja 10 rodov oblakov, ti pa se dele se na vrste in podvrste. Velja povedati se to, da so visoki oblaki sestavljeni predvsem iz ledenih kristalčkov, nizki pa, razen pozimi, iz vodinih kapljic.

Slika prikazuje shematično razdelitev oblakov na rodove.

Slika prikazuje shematično razdelitev oblakov na rodove

Horoskop

piše

Aleksandra Zorc Berce

OVEN 21-3/204: Izlet, ki ga načrtujete v prihodnosti, bo predstavljal veliko preizkušnjo, iz katere se boste marsičesa naučili. S partnerjem bosta doživela razburljivo dogodke.

BIK 21-4/205: Danes boste predstavljali posebej sarmantnost, se posebno, ko bo glavna tema pogovora denar. Prav zato bo tudi obveljala vaša ponujena ideja.

DVOJČKA 21-5/21-6: Prosti ste kot ptice na veji, zato ste se pripravljali odpraviti na izlet, samo, da kam greste. Srečni in zadovoljni boste zaključili vikend.

RAK 22-6/22-7: Če morate čez vikend opraviti določene službene zadeve, vam bo vsek, ko se boste pogovorili se z ostalimi soprotni, ki so v isti kozi. Upanje na spremembo vas žene naprej.

LEV 23-7/23-8: Če ste vezani, bo nakazana priložnost za samiranje in spogledovanje izven vaše stalne zveze razlog, da vam bodo roke nekoliko zatrepetale in srce poskocilo.

DEVICA 24-8/22-9: Konec vikenda bo mnogo bolj po vašem okusu kot njegov začetek. Odprle so se vam nove finančne možnosti, ki jih boste premlevali v družinskem krogu.

TEHTNICA 23-9/22-10: Manjše prijetno srečanje je prav tisto, kar bo ponovno privleklo nasmeh na vaš obraz. Sprostili se boste in za nekaj časa pozabili na drzne načrte glede prihodnosti.

ŠKORPIJON 23-10/22-11: Zahvaljujoč zaupnemu sestanku in vašemu sarmu, kadar se potrudite, boste lahko današnji dan opisovali v obliki dolarskega znaka.

STRELEC 23-11/21-12: Napolnili ste si baterije in sedaj polni energije premisljate, kaj bi počeli. Nesteto vabehi stvari vas motivira. Družabna in romantična popularnost raste.

KOZOROG 22-12/20-1: Vse, kar se dogaja za zaprtimi vrati, bo samo voda na vaš mlin. S pritiskom na pravi gumb boste izkoristili skorajda neverjetne možnosti.

VODNAR 21-1/19-2: Zelo družabna nedelja je pred vami, saj si bodo obiskovalci kar podajali kljuko. Sprva vam bo to vsek, kmalu pa vas bo začelo dolgočasiti.

RIBI 20-2/20-3: Vikend se bo obetavno končal, saj ste uživali v vsakem trenutku. Osveženi in bojno pripravljeni čakate na jutrinjske spopade v službi.

IZRAEL / ARHEOLOŠKA NAJDBA

Odkrili najstarejši fragment s podatki o Davidovi hiši

Nanaša se na zavezništvo med Aso in Ben-Hadadom

TEL AVIV - V Izraelu je skupina arheologov iz Jeruzalema našla med razvalinami v Tel Danu ob izvirih reke Jordan blizu meje s Sirijo skoraj tri tisoč let star kamniti fragment, na katerem je zapisano ime kralja Davida. Podatki na njem se nanašajo tudi na Davidovo hišo, kateri naj bi po Lukovem evangeliju pripadal tudi Jezus Kristus. Profesor zavoda Hebrew Union College Avraham Biran, ki je fragment odkril, je izjavil, da je to prvi podatek o Davidu izven svetega pisma. Pred podatki o Ahabu, ki je kraljeval Izraelu na koncu 9. stoletja pr. Kr., ni bilo nobenih samostojnih virov, ki bi navajali podatke o osebah sv. pisma. David pa naj bi živel v 10. st. pr. Kr. Po Biranovem mnenju je fragment (dolga 28 cm in visok 30 cm) del stebra, ki naj bi bil visok vsaj en meter. Aramejski tekst ima nekaj vrzeli, a je kljub temu dovolj jasen.

Razvidni sta besedi "bet David" (Davidova hiša), ki ju ne ločujejo pike. Tako so verjetno poudarjali pomembnost vladarskih hiš v političnih zadevah tistih časov. Epigrafi, ki obsega 13 vrstic, govori o dogodku, ki ga dobimo v 15. poglavju prve Knjige kraljev, o vladarju Davidu, ki je bil v 10. stoletju pr. Kr. vladarju Judeje in o izraelskem kralju. Zaradi oblike in vsebine datirajo arheologi steber v obdobje svetopisemske zgodovine, ko se je bilo po Salomonovi smrti kraljestvo delilo na dva dela: Izrael na severu in Judeja na jugu. Izraelski kralj Baasa (911 - 870) je napadel Aso (911 - 870), Davidovega naslednika in vladarja kraljestva Judeje z glavnim mestom Jeruzalemom. Le-ta je sklenil zavezništvo z damascanskim kraljem Ben-Hadadom in premagal kralja Baaso. Tekst na fragmentu se nanaša prav na to zavezništvo.

Direktor zavoda Studium biblicum franciscanum v Jeruzalemu in profesor Stare zaveze franciscan Alvirio Nicacci meni, da je najdba izredne važnosti, ker bo do lahko primerjali med sabo redke virov, ki osvetljujejo dogajanje v stoletjih, ki jih obravnava sv. pismo. Oče Nicacci pravi, da se o izraelskem kraljestvu govori že na moabitskih stebrih, podatke o Davidovi hiši v kraljestvu Judeje pa so našli le v sv. pismu. Za nadaljnje presoje pa bo treba počakati na znanstveno poročilo profesorja Birana.

BEVERLY HILLS / NAJSTAREJŠA OBRT

Za težke denarje

27-letna Heidi Fleiss zapira vrtna vrata svoje vile v Beverly Hillsu, da bi se izognila novinarjem, ki bi hoteli vedeti, kako ji je uspelo izrziiti po 1500 \$ za svoje spolne storitve

OGLASI NEKOČ - BESEDILO FILIP FISCHER

Kolonjska voda in voda za lase

Odkod kolonjski vodi ime? K nam je beseda priromala iz Francije, ki je od nekdaj prednjačila na področju disav in kozmetike sploh. »Eau de Cologne« pravi Francozi raztopini eteričnih olj oziroma disav. Francoski izraz ni nič drugega kot prevod iz nemščine »Kölnisch Wasser« ali po naše »kölnska voda«.

V Kölnski ulici Glockengasse na številki 4711 so izdelovali kolonjsko vodo, ki jo se danes poznamo pod imenom »4711«. Sicer pa so v obratu v Kölnu izdelovali se druge artikle in med temi tudi »vodo za lase«, ki naj bi bila odlična proti prhljaju in izpadu las. Za to garantira neki dermatolog dr. Eichhoff.

O negi in ohranjanju las so torej izrekli »dokončno besedo« pred skoraj sto leti. Oglas je iz zadnjih let prejšnjega stoletja, ce sodimo po izvirni graficni izdelavi okvira iz dolgih, zdravih las v zgodnjem secesijskem slogu.

